

CHRISTUS BOVEN ALLES NODIG

DOOR ANDREW GRAY

2^E Bundel in de serie: Preken van A. Gray

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2003

INHOUD

1ste preek: Vreemden genodigd om op Christus te zien.

***Tot het volk, dat naar Mijn Naam niet genoemd was, heb Ik gezegd:
Zie, hier ben Ik, zie, hier ben Ik!***

Engelse vertaling: Ziet op Mij, ziet op Mij! Jesaja 65: 1.

2^e preek: idem Jesaja 65:1

3^e preek: Gehoorzamen aan de stem van Gods dreigende roede.

***De stem des Heeren roept tot de stad (want Uw naam ziet het wezen),
(Engelse vertaling: en een wijs man zal Uw Naam zien):***

Hoort de roede en wie ze besteld heeft! Micha 6:9

4^e preek: idem Micha 6:9

5^e preek: Christus wenende over verharde zondaars.

***En als Hij nabij kwam en de stad zag, weende Hij over haar, zeggende:
Och, of gij ook bekendet, ook nog in dezen uw dag, hetgeen tot uw vrede dient!
Maar nu is het verborgen voor uw ogen. Lukas 19:41,42.***

6^e preek: Nuttige middelen tegen satans listen.

***Opdat de satan over ons geen voordeel krije,
want zijn gedachten (Eng. listen) zijn ons niet onbekend. 2 Korinthe 2:11.***

7^e preek: idem

8^e preek: idem

VREEMDEN GENODIGD OM OP CHRISTUS TE ZIEN

EERSTE PREEK

"Tot het volk, dat naar Mijn Naam niet genoemd was, heb Ik gezegd: Zie, hier ben Ik, zie, hier ben Ik!"

Engelse vertaling: Ziet op Mij, ziet op Mij! Jesaja 65: 1.

Wilt u weten, wat het werk is van de heiligen, die boven zijn? Zij gehoorzamen nòg het woord in deze tekst: "Zie op Mij, zie op Mij!" Er is niet één oog in de hemel, dat niet bezig is in het aanschouwen en in het beschouwen van Hem, Die op de troon zit en van het Lam, tot in alle eeuwigheid.

De tekst, die wij u hebben voorgelezen is een van de grootste verborgenheden die er kan zijn. Is het geen verborgenheid, dat wij worden uitgenodigd te zien op Iemand Die onzichtbaar is? Wie kan dat geheim verklaren? Maar o, hoe groot is het Hem te aanschouwen en Hem aan te raken, Die ons roept om Hem te zien en tot Hem te komen! Ik denk dat, indien wij zulk een zielverzadigende blik op Christus mochten verkrijgen, wij tevreden zouden zijn van de aarde te vertrekken en heen te gaan. Gelovigen en verwachters van de kroon, verlangt gij niet te vertrekken opdat u mag genieten dit dierbaar, onmiddellijk en ongestoord gezicht van Christus? Zou u niet, indien het mogelijk was, de zandloper van uw tijd in de hand nemen en hem schudden en zou u niet uitroepen: "O tijd, vliedt weg?" Is er een zodanig verlangen onder u dat u uitroept: "O, wanneer zal mijn nacht voorbij zijn en zullen mijn schaduwen vlieden, wanneer zal ik ingaan door deze gezegende poorten en wandelen op deze straten die met goud geplaveid zijn?"

Oude mannen, verlangt u naar een onmiddellijk gezicht van Christus? U, die het dichtst bij de eeuwigheid bent, verlangt u om thuisgebracht te worden? Oude vrouwen, verlangt u naar een onmiddellijk gezicht van God?

Jongens en meisjes, verlangt u naar de dag, wanneer u mag komen boven de sluiers die nu nog zijn tussen Christus en ons, wanneer u Hem in uw armen zult nemen en u zult uitroepen: "Hij is de mijne, Hij is de mijne?" O, die liefde die er is onder de heiligen die boven zijn! Mogen wij niet zeggen: O tijd, haast u en vliedt heen! Ik ben er zeker van dat, indien u Hem kende, u de uren en de dagen van uw tijd zou tellen en verlangen dat Hij deze wolken wilde scheuren en dat Hij u toeriep: Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone en kom!

Wilt u weten wat de reden is, dat van hen die rondom de troon staan gezegd wordt, dat zij vol ogen zijn van binnen en van buiten, van voren en van achteren en dat van hen niet gezegd wordt, dat zij vol tongen zijn? Ik zeg u wat de reden daarvan is. Ik denk dat de heiligen rondom de troon meer bezig zijn in zien dan in spreken. Zij zijn meer opgenomen in aanbidding dan in het uitspreken van hun gedachten van God. Ik wenste dat een ieder van u zichzelf afvroeg: O, verlang ik om heen te gaan en een gezicht van Christus te hebben waaraan nooit een einde zal komen? Geloof het, er is geen vermoeidheid in de hemel.

Maar, om tot de woorden te komen, geloof het, Christus' hart is in deze woorden en zij geuren van Zijn liefde. U vindt er deze drie zaken in:

1. U vindt daarin het uitnemend verlangen, dat Christus voorstelt aan zondaren en het is dit: "Zie op Mij! Zie op Mij! Ik verlang niet meer dan dat u slechts één blik op Mij slaat". Denkt u dat dit maar een arme begeerte is? Ja, het is zowel de armste als de rijkste begeerte die Christus aan u voor heeft te stellen. O Glasgow, wilt u aan Christus' begeerte voldoen? Dan zeg ik tot U: "Zie op Hem"! O, oude mannen in Glasgow, wilt u aan Christus' verzoek voldoen? Dan zeg ik: "Zie op Hem!" Jongens en meisjes, wilt u Christus tevreden stellen? Dan zeg ik: "Sla een blik op de Zoon van God voordat Hij weggaat." O, dat u mocht besluiten een blik op Christus te slaan voordat Hij weggaat. Wilt u het aan uw eigen hart vragen? Geloof het, als wij Hem slechts éénmaal zien, dan zullen wij nooit meer van Hem willen scheiden. Ik kan u niet zeggen wát Hij is, ook denk ik dat de engelen er niet toe in staat zijn. O, kom en zie, want dat zal het beste de verborgenheid verklaren.
2. U vindt in deze woorden enkele beweegreden, en waardoor Hij dit verzoek en dit gebod aan allen die hier zijn op het hart drukt.
 - a. De eerste reden om u te bewegen ligt in het woord MIJ: "*Zie op MIJ, zie op MIJ!*" Deze beweegreden is genomen uit de voortreffelijkheid van het Voorwerp, op Wie wij worden uitgenodigd om te zien. Het is alsof Christus zegt: 'Zie op Mij Die voortreffelijk is; op Mij Die vlekkeloos is; op Mij Die zeer schoon is; zie op Mij als stervende; zie op Mij als de Medelijdende; zie op Mij als de Verheerlijkte.' O, ik denk dat al de welsprekendheid, al de redekunst van de hemel is vervat in het woord MIJ, *zie op Mij!* En zou u op zo'n dierbaar en voortreffelijk Voorwerp niet zien?
 - b. De tweede reden, waarom deze woorden u op het hart gedrukt worden, is deze: Christus is op deze dag buitengewoon ernstig jegens u. O Glasgow, de volle ernst wordt uitgedrukt in de verdubbeling en in de herhaling van Zijn gebod: "*Zie op Mij, zie op Mij!*" Alsof Hij wil zeggen: Zie op Mij, en als dit niet genoeg is zal Ik het nog eens zeggen: "*Zie op Mij.*" Ik heb zo'n goede wil tot deze zaak dat Ik zo graag zou willen dat u het ernstig overweegt om Mij te gehoorzamen. Geloof het, Christus meent het ernstig met u en vervloekt zij hij die niet ernstig is jegens Hem.
 - c. De derde beweegreden in de woorden, waardoor Christus Zijn gebod zeer aandringt, is dat Hij Zijn gezag toont om u te brengen tot gehoorzaamheid aan Zijn gebod. Want Hij stelt deze woorden voorop: Ik heb *gezegd*: "*Zie op Mij, zie op Mij!*". Alsof Hij wil zeggen: "Ik, de Almachtige, zeg: Zie op Mij. Ik, Die niet wederstaan kan worden zeg: Zie op Mij. Ik, Die de verachters van dit gebod zal vertreden in de wijnpersbak van Mijn toorn, spreek: Zie op Mij, Zie op Mij. O, gezegend zijn wij hiermee dat ooit zo'n gezegende uitspraak uit Christus' mond voortkwam: *Zie op Mij, zie op Mij!* Nu, wilt ge u niet opwekken om Hem te gehoorzamen? Denkt u niet, dat dit een voortreffelijk woord is? Welk woord kan uw hart bewegen, indien het niet door dit woord gebeurt: "Zie hier ben Ik, zie hier ben Ik"?

- d. Een vierde overweging in deze woorden ligt in de uitgestrektheid van deze aanbieding; want het aanbod wordt gedaan aan personen die niet naar *Zijn Naam genoemd zijn*.
- e. De vijfde overweging in deze woorden is deze: Er is kracht bereid voor hen, die besluiten gehoorzaam te zijn aan het gebod om op Christus te zien. Zijn er enige mensen binnen deze deuren die besloten hebben niet naar huis te gaan voordat ze een blik op Christus gericht hebben? Ik zeg: Er is kracht voor u bereid en u zult een gezicht op Christus krijgen. Kent u deze tekst niet: "En het woord des konings is hier, daarom is er heerschappij"? Engelse vertaling. Ik heb dit woord tot u te zeggen, al zou het mijn laatste woord zijn: Christus is welmenend jegens u. Ik mag het u nog zeggen, gij weet niet hoe lang het nog zal zijn. Daarom betuig ik u bij al de zegeningen van het eeuwigdurend verbond: Wees welmenend tegenover Hem! En weet dit, indien wij het hart van Christus konden preken zoals het is, ik denk dat wij dan de stenen zouden overreden om Hem lief te hebben. Maar weet dat wij Hem niet half genoeg kunnen aanbevelen. O, dierbare Christus, prijs U zelf aan want wij kunnen U niet aanprijzen! Ik denk, dat als wij Christus niet aanprijzen, al kwam Hij hier Persoonlijk, Hij zou Zichzelf aanprijzen. Weet dat het geen onderwaardering van de aanbiedingen van Christus aan ons is, maar het is alsof Hij hier Persoonlijk is om u dringend te vragen om op Hem te zien en u zou Hem zeggen: Wij willen niets van U hebben. Nu, mogen we niet tot Hem zeggen: 'Overtuig dit volk dat U het ernstig meent'? Christus is een dierbaar gezelschap. O, wilt u op Hem zien?
3. De laatste zaak in de woorden zijn de personen aan wie het gebod wordt gedaan, het is *een volk, dat naar Zijn Naam niet genoemd is*. Dit is het volk dat Christus noch bij Naam, noch bij Toenaam kende. Dit zijn de mensen die worden uitgenodigd om Christus aan te nemen. Ik zeg tot u, wie u ook bent, al is het de grootste overspeler in dit huis, ik smeed en beveel u in Zijn Naam op Hem te zien.

Echter, voordat wij over deze zaak spreken, zullen we een weinig handelen over deze twee vraagstukken.

De eerste vraag.

Wat wordt hier bedoeld met het zien op Christus? Wat is het dat die machtige stem vandaag tot u roept? Wij menen dat wij door het zien op Christus niets anders hebben te verstaan dan het geloof. Er zijn drie redenen waarom geloof wordt genoemd een "zien op Christus".

1. De eerste reden is, omdat geloof een zaak is, die beoefend kan worden wanneer Christus op een afstand is. Daarom wordt geloof een zien genoemd. U weet dat iemand iets kan zien dat veraf is eer hij komt om er bezit van te nemen. Zo kan een Christen een gezicht op Christus hebben, voordat hij de hand op Hem leggen kan. Ik wil dit zeggen: O Christenen, wanneer Christus vertrekt, werpt Hem een begerige blik na; dat zal de beste weg zijn, Hem te doen wederkeren.
2. Er is een tweede reden waarom geloof 'een zien' wordt genoemd. De ontdekkingen van Christus door het geloof zijn net zo vast en zeker als de ontdekkingen door onze

zintuigen. Er is niets dat het geloof aangaande Christus zegt of het is even zeker en vast alsof u het zag.

3. De derde reden waarom geloof wordt genoemd 'een zien en aanschouwen van Christus' is, omdat geloof een genade is die samen gaat met gevoel. Het gevoel is de uitnemende en onafscheidelijke metgezel van geloof. En om die reden wordt geloof genoemd 'een zien op Christus'.

De tweede vraag over deze woorden is: Wat kan de reden zijn dat Christus dit gebod verdubbelt: "*Zie op Mij! Zie op Mij!*"? Wat is de reden van de verdubbeling van dit gebod? Was één woord niet voldoende geweest? Neen zeg ik, wij zijn zo hopeloos goddeloos, Jer. 17:9, dat duizend woorden de omkeer niet zouden bewerken. Al zou Christus roepen tot het aanbreken van de volgende dag, toch zouden honderden hier geen blik op Hem slaan!

De eerste reden waarom Hij het gebod herhaalt is, om ons duidelijk te maken dat een Christen niet voldaan mag zijn met eenmaal op Christus te zien. Daarom roept Hij: *Zie op Mij!* En wanneer u dat gedaan hebt, moet u weer opnieuw op Hem zien. Hij is niet tevreden tenzij u telkens opnieuw op Hem ziet.

Er is een tweede reden waarom Hij het gebod herhaalt en wel om daarmee aan te geven die vervloekte, lauwe gesteldheid die onder velen van ons is. Wij zijn te spoedig tevreden met het gezicht dat wij krijgen van Christus. Sommigen onder ons zijn tevreden met een halve blik op Hem. Neen, zegt Christus, wees niet tevreden voordat u twee volle en ruime gezichten van Mij hebt.

De derde reden is, om te doen uitkomen de onwilligheid van het grootste deel van de hoorders van het Evangelie om ook slechts eenmaal op Christus te zien. Zegt die herhaling niet, dat Christus als het ware genoodzaakt is tweemaal tot u te roepen: *Zie op Mij, zie op Mij!* Ach, er zijn sommigen onder u die wij net zo min kunnen overreden op Christus te zien, als de stenen in de muur. Helaas, wanneer wij tot u roepen op Christus te zien, dan staat de duivel aan uw rechterhand en roept: *Zie op mij!* O, dat u zo bereid mocht zijn Christus te gehoorzamen, als u bereid bent de begeerte van de duivel te doen! Nu, ik smeed u, stel uzelf deze vraag: "*Zal ik weggaan zonder een gezicht op Christus? Zal ik vertrekken zonder één blik op Hem te slaan?*"

De vierde reden van de verdubbeling van het gebod is, opdat wij zullen verstaan, hoe buitengewoon ernstig en welmenend Christus hierin is, dat wij op Hem zullen zien. Weet het, o Glasgow, dat Hij het niet vraagt uit beleefdheid als Hij zegt: *Zie op Mij, zie op Mij!* Oude mensen in deze stad, dacht u dat Christus met u vleit? Ik beveel u te weten en te geloven dat Christus u niet vleit. Indien u niet gelooft en dit dierbare gebod van Christus: *Zie op Mij*, niet wilt gehoorzamen, zult u eens moeten gehoorzamen aan dit gebod: *Ga weg van Mij, Ik heb u nooit gekend!*

De vijfde reden waarom Christus het gebod herhaalt is, opdat wij zullen begrijpen welk een onuitsprekelijk voordeel er ligt in de plicht van het zien op Christus. O, zegt Christus, sla een blik op Mij, sla toch een blik op Mij, want Ik kan niet zeggen welk voordeel er voor u in ligt. Ik heb nog een woord hiervan te zeggen: Wat denkt u te gaan doen voordat wij een half uur verder zijn? Bent u besloten Zijn gebod te gehoorzamen? O slapers, ontwaakt! En stelt u in de weg om dit gebod te gehoorzamen.

Ik zou dit tot u willen zeggen: O Glasgow, weet dit, als u heden dit gebod niet wilt gehoorzamen, dan daag ik al de dienaars van Schotland uit om u te verzekeren dat u een ander Zie..! zult horen; "*zie*, gij verachters, verwondert u en verdwijnt". Daarom, verhardt heden uw harten niet, zoals het in de dagen van de verbittering in de woestijn is geschied. Daar Christus u bidt op Hem te zien, smee ik u om uw eigen ogen niet toe te sluiten.

Nu, in het spreken over deze liefderijke vermaning draag ik nog deze ene zaak voor, dat het de plicht is van allen, die dit heerlijk Evangelie horen en tot wie de blijde boodschap van zaligheid wordt gepredikt, om op Christus te zien. Het is duidelijk, dat Christus dit u thuis brengt door tweemaal dit gebod te geven: "*Zie op Mij, zie op Mij!*" Het is ook duidelijk uit Hooglied 3:11: "Gaat uit en aanschouwt, gij dochteren van Sion, den koning Sálomo." En ik breng dit gebod, deze nodiging over en ik zeg tot u: Gaat uit en aanschouwt, gij dochters van Glasgow en ziet op de Koning Sálomo. Dit is het gebod van Christus op heden, dat u zult uitgaan en op Hem zult zien. En het is duidelijk uit Jesaja 42:1: "Zie, Mijn knecht, Dien Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Denwelken Mijn ziel een welbehagen heeft." En uit Johannes 20:27, waar het aan Thomas opgelegd werd.

Opdat dit op uw consciëntie gedrukt mag worden, zal ik nog deze acht overwegingen voorstellen.

1. De eerste overweging, die ik u wil voorstellen om u te dwingen op Christus te zien, is deze: Het is Zijn gebod, dat wij op Hem zullen zien. Daarom zeg ik: Zie op Hem, "want waar het woord des Konings is, daar is heerschappij". Het is zonder twijfel ook om de ongehoorzaamheid aan dit gebod te wreken. Ik wil u herinneren aan dat woord uit Prediker 8:2: "Neem acht op de mond des konings, doch naar de gelegenheid van den eed Gods." Nu, dit is het gebod van de grote Koning, dat u een blik op Christus zal slaan en wie kan dat weigeren? O, dat wij een verbond konden maken met onze ogen, om nooit op een ander voorwerp te zien dan alleen op Christus. Ik wil u die raad geven die Abimelech in een andere zin gaf aan Sara: Laat Christus u zijn tot een deksel der ogen en voor allen die met u zijn [om naar geen ander te zien]. Nu, is dit geen dringende overweging, dat het Christus' gebod is? O, neem dit lieflijk gebod aan, omhels en kus het.
2. Er is een tweede overweging, welke u mag dwingen op Christus te zien en Hem te aanschouwen en het is deze: U zult de zaligheid hebben voor één blik. Is hier iemand die graag verlost wil zijn van de toorn Gods? Als u dat wenst, dan zeg ik: Sla één blik op Christus. Wordt nu de zaligheid u niet aangeboden tegen een lage prijs? Sla slechts éénmaal uw oog op Christus en u zult de zaligheid hebben. "Ziet op Mij, wendt u naar Mij toe, wordt behouden alle gij einden der aarde", Jesaja 45:22. De eeuwige, de volle, de volkomen, de verrukkelijke, de alles te boven gaande zaligheid wordt u aangeboden voor één blik. O Christen, wenst u al de voorrechten, die voortvloeien uit de dood van Christus, kom en zie slechts op Hem en u zult ze hebben. Ik ben er zeker van dat dit een goedkope markt is. U krijgt al de goederen van het Evangelie voor één blik. Ik zal nog wat lager afdalen. U kunt de zaligheid krijgen voor een halve blik. Is hier iemand die niet op Christus kan zien

met beide ogen? Dan zeg ik, zie dan op Hem met één van uw ogen en u zult de zaligheid krijgen. Kent u het woord niet: "Gij hebt Mij het hart genomen, mijn zuster, o bruid; Gij hebt Mij het hart genomen met één van uw ogen, met een keten van uw hals"? Ik zeg tot ieder mens: Indien u Christus een halve blik wilt geven, dan krijgt u al de rijkdommen van het eeuwig Verbond. Ik smeed en beveel u, als voor Zijn aangezicht, dat u Zijn aanbieding niet zult versmaden.

3. De derde overweging, welke u mag dwingen op Christus te zien en een blik op Hem te slaan is deze: Indien u veertig jaren kon bidden en een andere veertig jaren kon wenen; indien u uw ogen zou verduisteren door tranen en uw knieën zouden wankelen van vasten en u zou aanzitten aan alle avondmaaltafels die ooit in Schotland zijn gehouden; indien u alle vastendagen zou onderhouden, alle kerkdiensten zou bijwonen en alle samenkomsten die er zijn in Schotland zou bezoeken het zou u geen nut doen, indien gij geen blik op Christus slaat. Uw veertig jaar wenen en uw veertig jaar bidden zouden uw oordeel alleen verzwaren indien gij niet ziet op Christus. Daarom, dit moet u aanzetten tot het zien op Hem, want al wat uit het geloof niet is, dat is zonde. Weet u niet dat al de daden van hen, die buiten Christus zijn, niets anders zijn dan gruwelen?
4. Er is deze vierde overweging, die ik u wil voorstellen om u te dwingen op Christus te zien en het is deze: Zij, die niet één blik willen slaan op Christus en niet willen zien op de Zoon van God, hebben vele droevige nadelen te verwachten. O mensen, weet dit en houdt het voor zeker, er is niet één vloek geschreven in het boek des Verbonds (en o, er worden veel grote en eeuwigdurende vloeken in gevonden), ik zeg, er staat geen enkele vloek in dit boek geschreven, van Genesis tot Openbaring, of hij zal komen op het hoofd van hem of haar, die niet wil zien op de Zoon van God. O, waar zult ge u bergen, wanneer Christus zal beginnen te lezen de vloeken, die wij vinden in Leviticus 26 en in Deuteronomium 27: "Vervloekt is hij, die Mij versmaadt en al het volk zal zeggen: Amen"? Ik vraag u, wat zult u doen wanneer Christus zal zitten op Zijn troon en zal oordelen en zeggen: Vervloekt zijn zij, die Mij veracht hebben? En er zal geen enkele heilige zijn aan Zijn rechterhand in die gezegende gemeente die niet zal zeggen: Amen! O, wilt u daaraan denken?
5. Er is een vijfde overweging, die u mag overreden op Christus te zien en een blik op Hem te slaan. Wilt u een hemel op aarde hebben? Dan zeg ik: Zie op Christus; want wat is de hemel? Is het niet het aanschouwen van Christus? Indien u een hemel op aarde wilt hebben, gehoorzaam dan dit gebod: zie op Christus! O, weet voorzeker, dat hier geen enkele godloochenaar is, die niet eens op Christus zal zien. Gij, allen die hier zijt, u zult eens Christus zien. U, die vreemdelingen van Hem bent, u zult eens een blik op Hem slaan en het zal dan zijn, dat u zult wensen dat u blind was en Hem niet zag. Het zal zijn in die dag, wanneer Hij zal zitten op de witte troon en gij zult uw ogen opheffen en Hem zien Die gij doorstoken hebt. Dan zult u uitroepen: "O, dat ik geen ogen had om Hem te zien, Die ik zo menigmaal doorstoken heb." De grootste godloochenaar die hier is, zal eenmaal een blik op Christus slaan. Maar o, passeer de dood niet zonder op Hem te zien.
6. De zesde overweging, die u moet aanzetten op Christus te zien, is deze: Van al de werkzaamheden van een Christen heeft geen enkele zulke grote voordelen als het

zien op de Zoon van God. Ik wil slechts acht voordelen noemen die verbonden zijn aan het zien op Christus.

1 Het *eerste voordeel*, dat volgt op het zien op Christus, is dit: Het is de allervoortreffelijkste weg om de genade der liefde te vermeerderen. O, Christen die verkeert onder deze klacht: "Hoe zal mijn liefde mogen vermeerderen?" Ik zeg u: Sla een blik op Christus. Geloof het, dit zou uw liefde doen branden als een vuur, ook indien u slechts één ruime blik op Hem wilt slaan. "Te dien dage zal de mens zien naar Dien, Die hem gemaakt heeft en zijn ogen zullen op den Heilige Israëls zien." Jesaja 17:7. Er is niemand van hen die op de Zoon van God zien of hun hart zal hun oog volgen en hun oog zal hun hart verwarmen. O, dat dit de dag was van het zien van Glasgow op zijn Maker! Wie weet of dit uw laatste dag is om op uw Maker te zien! O, laat uzelf overreden opdat de genade van liefde in u vermeerderd moge worden door een blik te slaan op Christus. O, zal Christus hier zijn en zal niemand van ons op Hem willen zien? Ik bid u, overdenk dit toch! Wat zal het zijn indien Christus van deze dag in de hemel verslag zal doen? En zal zeggen: "Ik kwam tot twee grote gemeenten in Glasgow, onder één dak en er was - misschien - niemand die op Mij wilde zien"? Ik beveel u een blik op Hem te slaan. Oude mensen, wilt u op Hem zien? Hebt u nooit verlangd een wonderlijk gezicht te zien? O, kom en zie op naar de Zoon van God.

2 Het *tweede voordeel* dat zij hebben, die op Christus zien is dit: Het is de uitnemendste weg om voortgang te maken in het sterven aan uw afgoden. Wilt u een korte weg weten tot de doding van uw begeerlijkheid? Zie op Christus! Dat is duidelijk uit Jesaja 17:7, 8: "Te dien dage zal de mens zien naar Dien, Die hem gemaakt heeft, en zijn ogen zullen op den Heilige Israëls zien en hij zal zijn afgoden wegwerpen." Indien u maar een gezicht hebt gekregen op de vlekkeloze Christus, dan zult u uitroepen: "Wat heb ik meer met de afgoden te doen?" Paulus zegt: "Wij aanmerken niet de dingen die men ziet." Wat scheelt er aan Paulus, mag u niet eens naar de wereld kijken? "Neen", zegt hij, "ik zoek die dingen die niet gezien worden." Het zien naar een Onzichtbare Christus deed hem vergeten te kijken op de vergankelijke dingen van de wereld. Is hier iemand die moet klagen dat hij de overhand niet kan krijgen op zijn afgoden? Sla één blik op Christus en u zult overwinnen.

3 Het *derde voordeel*, dat samengaat met het zien op Christus, is dit: Het is de kortste weg tot het verkrijgen van berouw. Gij verhard Glasgow, wilt u tot berouw komen? - En ik denk dat wij inderdaad een verharde generatie zijn -, wilt u tot berouw komen? Sla dan een blik op Christus. Dit is duidelijk uit Job toen hij zei: "Met het gehoor des oors heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog, daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as", Job 42:5,6. Het eerste gezicht dat ik van God kreeg bracht mij tot berouw, het deed mij neerzitten in het stof en mijzelf verfoeien. Hetzelfde staat in Zacharia 12:10: "Zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zullen over Hem rouwklagen." Geloof het, indien wij op dit ogenblik op Christus zagen, ik denk dat er niemand binnen deze deuren zou zijn die niet zou wenen over Hem Dien zij doorstoken hebben. Ik beveel u op Christus te zien, indien u berouw wilt hebben. Eén blik op Hem zal onze bevroren harten doen smelten. Eén blik op Hem zal al onze banden breken en

zal de sluitboom van de deur van ons hart verbreken, die verhindert dat wij ons bekeren. Wenst u berouw te hebben? Zie op Hem!

4 Het *vierde voordeel*, dat iemand die op Christus ziet, te wachten heeft, is dit: U zult de overwinning behalen op uw grote afgod van hoogmoed. Zijn hier mensen, die moeten klagen dat ze geen geringe gedachten van zichzelf hebben? Tot hen zeg ik: Zie op Christus. De profeet Jesaja zegt: "Wee mij, want ik verga, want mijn ogen hebben de Koning, de Heere der Heirscharen gezien." Waarom? "Omdat ik een man van onreine lippen ben". En Job zegt: "Maar nu ziet U mijn oog, daarom verfoei ik mij en heb berouw in stof en as." Ook mogen wij zinspelen op dit woord: "Uwe ogen zullen op mij zijn, maar ik zal niet meer zijn", Job 7:8. O, slechts één blik op Hem Die Onzienlijk is, zal ons in het stof doen wonen en wij zullen nooit hoge gedachten van onszelf meer hebben.

5 Het *vijfde voordeel*, dat verbonden is aan het zien op Christus, is dit: Het zal u oprichten uit uw verval en verwijdering van God. Zijn er niet veel Christenen met deze klacht op hun lippen: "Och, of ik ware gelijk in de vorige maanden, gelijk in de dagen toen God mij bewaarde?" Tot hen zeg ik: Sla slechts één blik op Christus. Dit is duidelijk uit Lukas 22:61, 62: "En de Heere Zich omkerende, zag Petrus aan." Geloof mij, het zien op Christus is evenals een koord rond uw nek om ons naar Huis, naar Hem te trekken. Het zien op Hem doet een mens uitroepen: Ik had nooit een goede dag buiten het gezelschap van Christus, daarom zal ik wederkeren tot Hem. Het zien op Hem doet een Christen al zijn minnaars vergeten, die hij heeft nagelopen, en doet hem terugkeren tot Hem. Daarom, wilt u genezen worden van uw afval? Zie dan op Christus!

6 Het *zesde voordeel*, dat samengaat met het zien op Christus, is dit: Het is de uitmuntendste weg om uw moedeloosheid te boven te komen. Is hier iemand die ligt onder de voet van moedeloosheid? Wenst u uit die toestand verlost te worden? Zie op Hem! Ja, een gezicht van Christus zal ons 'tot een stad der verheuging maken en tot een stem des lofs'. Evenals de discipelen die "verblijd werden, als zij de Heere zagen". Is hier iemand die graag het gewaad des lofs wil hebben in plaats van het kleed van benauwdheid? Sla een blik op Christus en gehoorzaam deze tekst.

7 Er is een *zevende voordeel*, dat samengaat met het zien op Christus en het is dit: Het is een verheven weg om tot een standvastige geest te komen. Zijn hier geen mensen die uitroepen: 'Ik ben ongestadig als water en wordt zeer geschud; hoe zal ik komen tot een vaste gang in de dienst van God?' Zie op Christus en dat is de weg tot standvastigheid. Dit is duidelijk uit Psalm 16:8. David zei: "Ik stel de Heere gedurig voor mij". Dat is een merkwaardig woord. 'Ik stel de Heere geduriglijk voor mij.' Is dat geen aangenaam Voorwerp? Maar waarom doet u dat? "Ik zal niet wankelen", Psalm 16:8. Mijn vastheid hangt af van het gedurig zien op God. Ik wil dit nog zeggen: Indien u niet gedurig met God kunt *spreken*, o, zie gedurig op Hem, want ofschoon Hij veraf is, u kunt evenwel op Hem zien.

8 Het *achtste voordeel*, dat samengaat met het zien op Christus, is dit: Het zien op Christus is een uitnemende weg om teerheid te krijgen. Het hart van Petrus was in zeker opzicht als een rots voordat Christus op hem zag, en daarna smolt het als 't ware in water. O teerheid, waar is ze heengegaan? Wat is de oorzaak dat wij zo onteder zijn? Omdat wij zo weinig op Christus zien. Dit is duidelijk, als hier iemand is die op Christus ziet zal hij zijn bedstede doornatten met zijn tranen.

7. De zevende overweging, die u mag dwingen op Christus te zien, is deze: Het gezicht dat u hier van Hem krijgt, is slechts een voorbode van een meer verheven, meer voortreffelijk en meer blijvend gezicht van Hem hiernamaals. Ieder, die hier op Christus heeft gezien, zal een heerlijk, verzadigend gezicht van Hem hebben in de hemel hiernamaals.

Ik zal u negen verschillen noemen tussen het gezicht op Christus dat een Christen hier op aarde heeft en het gezicht dat hij van Hem zal hebben in de hemel.

1ste. Het gezicht dat een Christen hier heeft is slechts een zien door een sluier, maar daar zullen wij Hem zien, aangezicht tot aangezicht.

2de. Een verschil tussen het gezicht dat een Christen hier heeft en wat hij Boven van Hem zal hebben is: het gezicht van Christus dat wij hier hebben is aan onderbreking onderhevig, maar het aanschouwen van Hem in de hemel zal nooit onderbroken worden. Een Christen mag hier een blik op Hem slaan, doch spoedig komt een wolk tussenbeide en breekt de verheuging, maar in de hemel zijn geen wolken. Gezegend is de gemeente die staat rondom de troon, want zij zullen nooit meer ophouden om op Hem te zien.

3de. Een blik die een Christen hier op Christus slaat, maakt zijn blijdschap en verzadiging niet volkomen, maar o, hoe zal het zien op Hem in de hemel zijn blijdschap en verzadiging volmaken! Elk gezicht op Christus dat een Christen hier krijgt, dient meer om onze begeerte gaande te maken, dan om ze te bevredigen. Wilt u weten wat de eerste dag zal zijn dat een Christen voldoening krijgt? Het zal zijn de morgen der opstanding. Dit is duidelijk uit Psalm 17:15: "Ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken." Mocht iemand vragen: "O, David, was u nog nooit verzadigd? Was u niet verzadigd toen u de 63ste en de 147ste en de 148ste psalm zong?" "Nee", zegt David, "ik zal nooit verzadigd zijn vóór de morgen van de opstanding."

4de. Hier op aarde krijgt een Christen maar een gezicht op de achterste delen van Christus, (maar Mijn aangezicht zal niet gezien worden), Exodus 33:23. Maar in de hemel zullen wij zien van aangezicht tot aangezicht. Al deze voortreffelijke gezichten die wij hier van God hebben is slechts het aanschouwen van Zijn achterste delen, maar dáár zullen wij zien, aangezicht tot aangezicht.

5de. Elke aanschouwing, die wij hier van Christus hebben, is slechts, om het zo uit te drukken, een gelijkenis van Zijn beeld. Maar daar zullen wij Hem zien, gelijk Hij is.

Er is een groot verschil tussen een gelijkenis van Christus en Zijn wezenlijke zelfstandigheid. Dit is duidelijk uit Num. 12:8 waar God van Mozes zegt: "Hij aanschouwt de *gelijkenis* des Heeren." En Ezechiël geeft verslag van het gezicht wat hij zag: Het was de *gelijkenis* van de heerlijkheid des Heeren. Maar boven zullen wij Christus onbedekt aanschouwen en zoals Hij wezenlijk is.

6de. Er is dit verschil tussen het gezicht op Christus dat een Christen hier heeft en dat hij in de hemel zal hebben: Het gezicht, dat een Christen hier op Hem heeft kan misbruikt zijn, maar het aanschouwen van Christus in de hemel kan niet misbruikt worden. Misbruiken wij niet dikwijls een gezicht dat wij op Hem gehad hebben door hoogmoed? En doen wij het niet vaak geweld aan door formaliteiten of door zorgeloosheid? Maar het gezicht op Christus in de hemel kan geen geweld aangedaan worden, want er is geen misbruik van de genietingen die in de hemel zijn.

7de. Het zevende verschil is dit: Het gezicht dat wij hier op Christus hebben volmaakt onze gelijkvormigheid aan Hem niet. Maar het eeuwige, ruime, onmiddellijke gezicht in de hemel zal ons volmaakt gelijkvormig aan Hem maken. Ons aanschouwen van Christus hier op aarde is als in een spiegel en dat 'verandert ons in zekere mate van heerlijkheid tot heerlijkheid'. Doch, wanneer wij een onmiddellijk gezicht van God zullen hebben, dan zullen wij volkomen aan Zijn beeld gelijkvormig zijn en er zal geen vlek meer op onze ziel te vinden zijn.

8ste. Het achtste verschil is: Hoe dikwijls een Christen ook op Christus mag zien, terwijl hij nog op aarde is zal toch zijn taal zal blijven: 'Geef, geef!' Maar wanneer hij Hem in de hemel zal aanschouwen, dan zal hij gedwongen worden uit te roepen: "Houdt Uw hand in, want ik heb nu overvloed." Verlangt u niet naar deze gezichten van Christus in de hemel?

9de. Het laatste verschil is dit: Het gezicht op Christus dat wij hier hebben kan onze liefde niet volmaken. Maar het gezicht, dat wij op Hem zullen hebben in de hemel, zal onze liefde volmaakt doen zijn. Dan zullen wij licht en liefde hebben in een uitnemende mate. Hoop en geloof zullen ons verlaten maar licht en liefde zullen met ons ingaan en in de buit delen.

8. Er is een achtste overweging, die u mag bewegen op Christus te zien: Ik smeek u, dat u toch bedenkt, wat u moet doen. O, wat is uw voornemen? Bent u van plan Hem te laten gaan, zonder één blik op Hem te slaan? Bedenk, dat er werkelijk van u in de hemel zal gezegd worden: "Ik kwam te Glasgow, maar Glasgow wilde niet één blik op Mij slaan."

9. De negende en laatste overweging is deze: Indien u eenmaal op Christus ziet en Hem zult aanschouwen, dan zal er een huwelijksband worden gelegd tussen u en Hem, die de gehele wereld niet zal kunnen ontbinden. O, jonge vrouwen, jonge vrouwen, ik smeek u, kom en sla uw oog op Christus. Dit zal een eeuwige en verheven huwelijksband zijn die gelegd zal worden tussen u en Hem.

Ik zal u vijf dingen noemen, die de meest intieme en de nauwste betrekkingen die denkbaar zijn zullen verbreken, maar die nochtans deze band van vereniging niet kunnen verbreken.

1. Zijn er niet veel mensen die in een zeer nauwe betrekking tot elkander staan, bij wie *ondankbaarheid* de banden zal verslappen? Twee broeders of intieme vrienden - een groot voorrecht - kunnen zeggen: "Zal ik nog langer een ondankbare vriend liefhebben?" Maar hoe ondankbaar u ook mag zijn, het zal de band tussen Christus en u niet verbreken. Christus mag u wel vele slagen geven vanwege uw ondankbaarheid, maar de vereniging zal niet verbroken worden.

2. De tweede zaak die banden van vereniging en de allernauwste betrekking onder de mensen zal verbreken, is *de zonde*. Zij zal de band tussen man en vrouw verbreken. Overspel verbreekt de huwelijksband. Maar, o Christen, geen zonde zal de band tussen Christus en u verbreken. Indien u vele honderden dagen de hoer zou spelen, dat zou deze band niet verbreken. Gezegend zijn wij hierin, dat geen zonde de band van dit huwelijk ooit zal breken.

3. Het leven op *een afstand* van elkaar breekt dikwijls de band van vriendschap, maar zal de band tussen Christus en de ziel niet verbreken. Als vrienden elkander in lange tijd niet zien vergeten zij elkaar, maar o, geprezen zij de dierbare Christus, Die ofschoon Hij in de hemel woont, ons niet vergeet. Gezegend zijn wij hierin, dat een grote afstand de band tussen Christus en ons niet verbreekt. Zijn hart is in Glasgow als uw hart in de hemel is.

4. De band van vereniging tussen mensen wordt verscheurd door *drift en kwaadheid*. Niets zal spoediger scheiding maken tussen vrienden dan drift en kwaadheid. Evenwel Christus mag toornig op u zijn, maar Hij zal Zijn Verbond niet verbreken. Laat Hij boos zijn op u en gij op Hem, maar de huwelijksband zal niet verbroken worden. Ja, al zou u er beide handen aan slaan om ze te verscheuren, zij zal niet verbroken worden.

5. *Vooroordeel en jaloersheid* zullen de band van vereniging tussen mensen verbreken, maar niet tussen Christus en u. Is er iets wat mensen liefdelozer tot elkander maakt dan jaloersheid en verdenking van elkanders liefde? Maar o, gezegend zijn wij hierin, dat Christus geen jaloersheid heeft en tegen ons niet achterdochtig is. Al zouden wij het wensen, wij zullen het nooit zo ver brengen dat de band verbroken wordt. Ja, al zouden wij de band willen verbreken, en onze naam uit het huwelijks-contract willen schrappen, Christus zou zeggen: "Ik zal u niet laten gaan." Veel personen die gehuwd zijn aan Christus, zijn er toe gebracht dat zij zeggen: "Geef mij een pen en ik zal mijn naam uit het contract schrappen." "Neen", zegt Christus, "u krijgt daartoe geen verlof, uw naam blijft daar staan." Broeders, (Sirs) bedenkt eens wat u hierop te zeggen hebt. Ik smeed u, bedenkt wat u doet op de uitnodiging tot zo'n overeenkomst.

Doch daar ik u niet wil laten gaan, zonder uw toestemming verkregen te hebben tot het aangaan van dit uitnemend contract, zal ik nog zaken bijbrengen en ik smeed en beveel u, ze in gedachtenis te houden.

1ste. Ik zeg dan, weet dit en onthoudt dat u eens van de kansel in Glasgow werd gepredikt: Zie op *Mij*, zie op *Mij!* En weet dit, dat de dag nadert, waarop deze woorden

u voor de aandacht zullen komen en u zult uitroepen: Wat heb ik gedaan, dat ik niet op Christus wilde zien! Ja, weet het voorzeker, dat, wanneer u de drempel van de deur van uw eeuwige gevangenis zult passeren, dit woord in uw gedachten zal komen: Eens werd ik gebeden op Christus te zien, maar waar ga ik nu heen? Als u luid zult schreeuwen in een vreselijke klacht: "Waar gaan de verachters van Christus nu heen? O, ik zou deze prediking nooit ongehoorzaam zijn als ik ze opnieuw mocht horen."

2de. Weet dit, dat allen die in deze kerk zijn, getuigen zullen zijn tegen elkander indien zij Christus niet omhelzen. Laat ik veronderstellen dat u een van degenen bent tot wie Christus zal zeggen: "Wat was de reden waarom u niet op Mij wilde zien?" Ik bid u, wat zou u antwoorden, indien Christus deze avond hier zou komen en een ieder van ons zou vragen, voordat wij vertrekken: "Wat is de reden, dat u niet op Mij wilt zien?" Ik vraag u, wat zou u antwoorden? Overdenkt wat u Christus zal antwoorden als Hij u zal ondervragen.

3de. Ik wil dit nog zeggen: Er zijn twee tijden aanstaande, waarin u zult uitroepen: "O, wat zou ik willen geven voor één preek over de woorden van het 1ste vers van Jesaja 65." Zal niet de dag komen, dat u zult uitroepen: "O, wat zal ik doen om één blik op Christus te slaan?" Wanneer u zal staan bij de poorten des doods zult u uitroepen: "O, kreeg ik nog één keer het gebod om op Christus te zien!" De tweede tijd komt wanneer u zult staan voor uw Rechter. Ik weet dat de veelheid van woorden u niet zal overreden. Maar er zijn nog vier dingen die ik tot u wil zeggen. Er zijn vier soorten mensen binnen deze deuren. De volkomen en nimmereindigende vloek van de eeuwige God zal rusten op de persoon, die onder deze vier behoort, hij zij wie hij wil.

1ste Er zijn sommige Gadarenen onder ons, die uitroepen: 'O, Christus, vertrek uit ons gebied!' Zijn er niet velen hier die tevreden zijn als ze Christus een scheidbrief hebben gegeven? Ik zeg, vervloekt is die mens, hij zij die hij zij.

2de Er is hier vandaag een tweede soort mensen, die zeggen: Wij geven niets om deze dingen; u dwingt ons om op Christus te zien, maar waarom toch? Ik antwoord u, vervloekt is een iegelijk, die een Gallio's geest heeft, die nooit op Christus wilt zien, ofschoon Christus en de leraars u nog zo veel dwingen. Ik zeg u, het zij in overeenstemming met uw wens, u zult nooit een gezicht van Christus hebben.

3de Ik denk dat er hier vandaag velen zijn in een Pilatus' gestalte, die zeggen: 'Wij hebben niets tegen de Man op Wie u ons aandringt te zien.' Maar tenslotte stemt u er mee in Hem te kruisigen. O, bedenkt toch, dat u niets tegen Christus hebt, maar dat u genegen bent om Hem te kruisigen.

4de Er zijn hier vandaag sommigen met een Atheense gestalte, die zeggen: "Deze man schijnt een verkondiger te zijn van vreemde goden." Neen, zeg ik, ik ben geen verkondiger van vreemde goden; het is Jezus van Nazareth Die ik u predik, o, Glasgow! O, verhard Glasgow, wilt u niet overreed worden om op Christus te zien?

4de. Nu, om u te dwingen op Christus te zien, wil ik nog dit tot u zeggen: Als u dit aan al de engelen in de hemel en aan alle heiligen die rondom de troon zijn zou vragen, zij zouden allen zeggen: O, zie op Christus! Zeggen niet allen die rondom de troon zijn: het

is goed Hem te aanschouwen? Zeggen niet Adam en Eva: het is goed Hem te aanschouwen? Zeggen niet Abel, Henoeh en Noach: het is goed Hem te aanschouwen? Zeggen niet Abraham, Izaäk en Jacob: het is goed Christus te aanschouwen? Zeggen niet de twaalf patriarchen: het is goed Christus te aanschouwen? Zeggen niet de twaalf apostelen: het is goed Christus te aanschouwen? En zeggen niet al de heiligen die de zoetheid van Christus hebben geproefd: o, het is goed Hem te aanschouwen? En behoorde niet onze ziel en alles wat in ons is uit te roepen: o, het is goed Christus te aanschouwen?

Nu, wilt u vertrekken zonder Hem uw toestemming te geven? O sprakeloos Glasgow! Kunt u niet dat ene woord zeggen: ik ben bereid Hem aan te nemen? O, zwijgend en ongevoelig Glasgow, kunt u niet zover komen dat u zegt: ik ben bereid? Hoewel u niet zo luid durft beginnen, u zult nooit berouw hebben van uw woord; het zal u eeuwige vreugde verschaffen. Sommige vrouwen durven hun toestemming niet hoorbaar uitspreken bij een man die hun een aanzoek doet. Maar wilt u uw toestemming aan Christus geven met uw ogen, indien uw mond het niet durft? Christus begeert niet meer dan dat u uw toestemming wilt geven met uw ogen, als u het niet anders kunt doen.

Nu, bent u overreed? Ik zal niet veel meer aandringen, doch dit Boek zal een getuige tegen u zijn. Ik ben er zeker van dat het toch maar een eenvoudig werk is, Christus slecht één blik te geven, als u niet meer wilt doen. Moet ik nog meer argumenten gebruiken? Of moet ik aannemen, dat u niet één blik op Hem wilt slaan? Ik bedoel niet, dat Christus gezien kan worden met natuurlijke ogen, maar ik vrees dat u doet als iemand die gevraagd wordt op een aangenaam voorwerp te zien, wat hij niet wil zien. Hij houdt zijn handen op beide ogen zodat hij het niet zien zal. Ik denk dat u ook zo doet met deze uitnodiging om op Christus te zien. Want indien Christus hier vanavond Zelf kwam, u zou uw handen op uw ogen houden, opdat u Hem niet zou zien.

Nu, indien dit de laatste woorden waren die ik tot u sprak in de Naam des Heeren, ik zou zeggen: Glasgow is een ongevoelige en sprakeloze plaats. O Glasgow, wilt u niet bekennen de dingen die tot uw eeuwige vrede dienen en beginnen de Zoon van God te zoeken? Ik heb nog drie dingen tot u te zeggen en zal daarmee besluiten.

(1.) Geloof mij, ofschoon u Christus veertig jaar versmaad hebt, Hij is gewillig u aan te nemen. Oude mannen, die de naam hebt gekregen van verachters van Gods Zoon, bent u gereed om Hem nog aan te nemen? En ik zeg, ofschoon u nooit van tevoren een blik op Christus geslagen hebt, u bent nog welkom om heden op Hem te zien.

(2.) Er is niets dat u aangenaam behoorde te zijn, totdat u eens uw oog op Christus hebt geslagen.

(3.) Ik wil dit nog tot u zeggen: Misschien gaat Christus nu weg en u bent nog even grote vreemdelingen van Hem als tevoren. O Glasgow, kon u maar zingen het 5^e vers van het 42^e hoofdstuk uit Job: "Met het gehoor des oors heb ik u gehoord, maar nu ziet U mijn oog." O, als u dat kon zeggen, dan zou u inderdaad mogen getuigen: 'Nu wens ik in zekere zin blind te zijn, opdat ik nooit iets anders meer zag!'

Hem, Die machtig is uw ogen te zalven met ogenzalf om op Hem te zien, wensen wij toe te brengen alle lof.

TWEEDE PREEK OVER JESAJA 65:1

"Tot het volk, dat naar Mijn Naam niet genoemd was, heb Ik gezegd:

Zie, hier ben Ik, zie, hier ben Ik!"

Engelse vertaling: "Zie op Mij! Zie op Mij!" Jesaja 65:1

Wij hebben u reeds gezegd, dat Christus met een grote begeerte tot u gekomen is. En is er nu niemand onder u met een begeerte tot Christus? Ik zal nu over twee grote begeerten spreken om Christus aan te bieden.

De eerste grote begeerte, waarmee u tot Christus behoort te komen, is deze: "Heere Jezus, help mij, dat ik ziende mag worden."

Een tweede grote begeerte, waarmee u tot Hem behoort te komen, vindt u in Psalm 13:4: "Verlicht mijn ogen, opdat ik in de dood niet ontslope." Ik zou u de raad willen geven die Abimelech gaf aan Sara: "Christus zij u tot een deksel der ogen en allen die met u zijn." Ik wil ook nog dit tot u zeggen: Christus is gewillig al uw zintuigen te verzadigen. Wilt u komen? Wilt u het genot van een zielverzadigend gezicht hebben? Nodigt Christus u niet in de tekst: "Zie op Mij"? Zoekt u een volle verzadiging van uw smaak? Wordt het niet aanbevolen in Psalm 34:9: "Smaakt en ziet, dat de Heere goed is"? Verlangt u naar verzadiging van uw gehoor? Is niet Zijn gebod: "Hoort naar Mijn Zoon en Zijn Evangelie"? Begeert u verzadiging van uw tastbare gevoel? Is het niet Zijn grote gebod aan Thomas: "Kom en steek uw hand in Mijn zijde"? Johannes 20:27. En zou u wel verzadiging willen hebben van de reuk? Komt tot Hem, 'Die beroekt is met mirre en wierook, en allerlei poeder des kruideniers.' Ik denk dat de meeste mensen onder ons als vreemdelingen van Christus zullen sterven. Ik denk, dat als wij de Engelen zouden vragen Wie Christus is, zij zouden antwoorden, dat ze het niet kunnen uitspreken. Al de heiligen rondom de troon zullen dit ook zeggen. En vraagt allen die de zoetheid van Christus geproefd hebben, wat haar waarde is, zij zullen u antwoorden, dat zij het niet kunnen vertellen. Wilt u het aan de diepten vragen, zoals in Job 23:14? Ze zullen u antwoorden: 'De waarde van Christus is in mij niet.' Ja, laat al het goud, dat in de ingewanden van de aarde ligt, spreken, het zal getuigen dat Christus er niet mee kan gekocht worden. Waarmee zult u Hem kunnen kopen? Ik zeg, voor één blik zal Christus de uwe zijn.

Nu, in de voormiddag hebben we een weinig gesproken over de eerste zaak in de tekstwoorden, wat het grote gebod is dat de heidenen werd gegeven: "*Zie op Mij, zie op Mij!*" O, bewonder het dat er ooit zo'n een woord is uitgegaan! Wat zou u gedacht hebben indien alles, wat in dit Boek geschreven is, in deze vorm was gesteld: "Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen"? Wat, indien de hele inhoud was als het 28^e hoofdstuk van Deuteronomium en het 26^e hoofdstuk van Leviticus? De Engelen verwonderden er zich over dat er ooit zo'n gebod is gegeven, en al de heiligen die rondom de troon staan verwonderden

zich, en laat allen die hier zijn zich verwonderen, dat er ooit zulk een gebod gegeven is. Ik heb aan hetgeen ik over dit gebod gesproken heb nog enkele dingen toe te voegen. Ik zal over enkele dingen spreken.

I

Het *eerste* is, dat ik een weinig zal spreken over het verschil van het zien op Christus door de heiligen die boven zijn, en van hen die op aarde zijn. Wij roepen u toe op Christus te zien, doch zij die in hemel zijn genieten een ander gezicht. Ik zal u de volgende acht of negen punten van onderscheid aanwijzen.

1. Het *eerste* verschil is, dat het gezicht, hetwelk wij hier van Christus hebben, maar een middellijk gezicht is, terwijl dat van de heiligen die boven zijn onmiddellijk is. Hier aanschouwen wij Hem maar door het voorhangsel, door het duistere voorhangsel van plichten en ordonnantiën en beloften en bedelingen. Maar o, ziet, boven zullen wij een onmiddellijk gezicht hebben. Daar zal niets tussen Christus en de ziel komen; daar zal een onmiddellijke omhelzing van de Zoon van God zijn. Wij geloven dat zij, die Hem door een sluier gezien hebben, verlangend zullen uitzien naar dat onmiddellijk aanschouwen van Hem, wanneer de voorhangsels die tussen hen en Christus zijn, gescheurd zijn van boven naar beneden. Verlangt en zucht u niet naar die dag wanneer u Hem in heerlijkheid zult aanschouwen?

2. Een *tweede* verschil bestaat hierin, dat het gezicht wat wij hier hebben, onderbroken kan worden, maar hetgeen zij hebben die boven zijn, zal nooit onderbroken worden. Daar is geen wolk meer, geen nacht en geen verlating. In de hemel komen de klachten niet voor zoals deze: "Waarom verbergt Gij Uw aangezicht"? Of zoals: "Ik ben deze dertig dagen niet geroepen om tot de Koning in te komen", of: "Ik blijf twee volle jaren te Jeruzalem en ik heb des Konings aangezicht niet gezien". O, dat gezicht zal zonder verbod of onderbreking zijn! Het is een eindeloos zien dat de heiligen boven genieten. Denkt u ook niet dat alleen het noemen van dit gezicht op Christus ons naar die dag moest doen uitzien en verlangen?

3. Een *derde* verschil is, dat van het aanschouwen hier beneden een verkeerd gebruik kan worden gemaakt, maar dat kan niet van het aanschouwen hier Boven. Hier kan een Christen, door de hoogmoed in zijn leven, het zien van Christus nog misbruiken. O, daar zal geen verkeerd gebruik gemaakt worden van het vlekkeloos aanschouwen van Christus.

4. Een *vierde* verschil is, dat het aanschouwen dat wij hier hebben, slechts een zien van Zijn achterste delen is, maar daar zullen wij Zijn aangezicht zien. Hier zien wij slechts, als het ware, de zoom van Zijn klederen, maar "daar zullen wij zien aangezicht tot aangezicht". Is dat niet een groot onderscheid?

5. Een *vijfde* verschil is, dat het zien dat een Christen hier geniet, zijn blijdschap niet volmaken kan. Zolang als hij hier is, slijt hij zijn leven in bittere smart. Weet u op welke dag een Christen voor het eerst volmaakte blijdschap zal genieten? Het is op die zalige

morgen van de opstanding. David zegt: "Ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken." O, wat een blijdschap zal een Christen genieten, wanneer Christus en hij elkander zullen ontmoeten! Hij zal de Christen in Zijn armen nemen en zeggen: "Welkom, o vriend." Namelijk in die dag, wanneer Christus en de Christen elkaar zullen ontmoeten in de straten van het Nieuwe Jeruzalem!

6. Een *zesde* onderscheid is, dat het gezicht wat een Christen hier mag hebben, zijn gelijkvormigheid aan Christus niet volkomen maakt. Maar het zien op Hem in de hemel zal onze gelijkvormigheid aan Hem volmaken. Kent u dat woord niet uit 1 Johannes 3:2 "Het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen." En waarom? "Want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is." Dat aanschouwen van Hem, gelijk Hij is, veroorzaakt een volkomen gelijkvormigheid tussen Christus en de ziel, maar al de gezichten die wij hier van Hem ontvangen, volmaken onze gelijkvormigheid niet. Wij moeten naar de hemel gaan, dragende de last van een lichaam des doods. Maar de tijd nadert, wanneer wij voor eeuwig afscheid zullen nemen van onze begeerlijkheden en afgoden, om ze met ons ganse hart vaarwel te zeggen en ze nooit weer te ontmoeten!

7. Een *zevende* verschil is, dat ons aanschouwen van Christus hier beneden onze genade niet volmaakt, maar wat wij boven hebben zal al onze genaden volmaken. Zal niet de liefde volmaakt zijn en ook onze blijdschap, wanneer wij boven Christus zullen aanschouwen? O, wanneer het volmaakte zal gekomen zijn zal hetgeen ten dele is te niet gedaan worden. O Christen, wat zal dat een dag zijn, wanneer het geloof tot de liefde zal zeggen: "Ik ruim mijn plaats voor u in!" Aanschouwen en beminnen zullen het eeuwig gezelschap van de Christen zijn.

8. Het *achtste* verschil is, dat het aanschouwen van een Christen hier beneden niet volmaakt is in zijn trappen. Wanneer wij in staat zullen zijn Christus te aanschouwen en de Heere voor het eerst zullen zien, zullen wij een lied beginnen, dat nooit zal eindigen. Het zal een eindeloos gezicht zijn, een zielverzadigend gezicht, een zielverkwikkend gezicht. Dit zal het voornaamste werk in de hemel zijn. Wilt u weten wat de heiligen in de hemel doen? Er staat niet van hen geschreven, dat zij vol tongen, maar dat zij vol *ogen* zijn. De reden hiervan is, omdat zij meer werkzaam zijn in zien, dan in spreken, meer in verwondering, dan in uitdrukking. Daarom staat er geschreven, dat zij *veel* ogen hebben, doch slechts één tong.

9. Een negende en *laatste* verschil is, dat het zien op Christus wat wij hier hebben slechts het zien is van een onbekende Christus, van een vreemde Christus, van een onbegrepen Christus. Maar boven zullen wij een bekende Christus zien, een Christus Die niet meer bedekt is, een Christus Die wij goed zullen opnemen en Die begrepen zal worden.

Dit zijn de verschillen tussen het zien hier beneden en het zien van degenen die boven zijn. O, wanneer zal het werk in den hemel en op aarde een en hetzelfde zijn?

Ik zal, in de volgende plaats, voortgaan om enkele tegenwerpingen te beantwoorden van

hen die menen dat zij nooit op Christus hebben gezien.

1^e tegenwerping. O, zeggen sommigen, ik heb nog nooit op Christus gezien, want ik weet die dag niet, terwijl anderen de tijd en de plaats weten wanneer zij Christus gezien hebben.

Ik wil de volgende vier dingen tot dezen zeggen:

1e. Er zijn slechts weinigen die zo ver komen dat ze kunnen zeggen: "Eén ding weet ik, dat ik blind was, en nu zie", Johannes 9:25. Dit kunt u wel zeggen: 'Al weet ik de tijd en de plaats niet, ik ben er zeker van dat ik die dingen zie, die tevoren voor mijn ogen verborgen waren.'

Ten 2e wil ik ook zeggen: Het is misschien niet goed voor u dat u de tijd weet die Christus in Zijn eigen hand houdt. Het is niet altijd in uw voordeel dat u de tijd weet.

3^e. Het is niet volstrekt noodzakelijk dat een Christen de tijd weet wanneer Christus en hij elkander voor het eerst hebben ontmoet. Er zijn er die Christus ontmoet hebben, maar die noch de tijd, noch de plaats weten, noch de eerste onderhandeling, die tussen Christus en hen heeft plaats gehad.

4^e. Wat weet u, dan dat Christus uw hart heeft ontstolen?

2^e tegenwerping. Ik weet niet of ik op Hem gezien heb, want sinds ik naar Hem begon te zien zijn mijn banden sterker geworden. Tot zo iemand wil ik deze drie dingen zeggen:

Ten eerste, werp daarom uw geloof niet weg, noch trek daarom uw liefde in twijfel, want er is niets gewoner bij een Christen, dan dat zijn geest onder banden verkeert, Hebréeën 10:32." Doch gedenkt de vorige dagen, in dewelke nadat gij verlicht zijt geweest, gij veel strijd des lijdens hebt verdragen."

Ten tweede zeg ik, de beste wijze om deze banden te boven te komen is, dat ge uw geloof niet verwerpt, maar het vasthoudt. Het is een droevige zaak in Christenen, om, waar hun voeten maar struikelen, hun handen slap te laten hangen. Wanneer zij onder het ongeloof geraken, wensen zij uit het land der levenden te lopen.

Ten derde zeg ik: Vertrouwt uzelf dat de dag der vrijheid van de kinderen Gods aanstaande is. Dan zullen deze banden van u worden weggenomen en zal er gezegd worden: 'O gevangene, kom uit!'

3^e tegenwerping. Sommigen zeggen, dat zij die verlichting en vreugde die een Christen ondervindt, missen, zoals in Psalm 97:11 "Het licht is voor den rechtvaardige gezaaid, en vrolijkheid voor de oprechten van hart." Ik zou deze twee dingen tot u willen zeggen: Uw licht en uw blijdschap kunnen nog onder de grond zitten voordat zij beide tegelijk te voorschijn komen. Het kan zijn dat Christus de echtheid van uw geloof beproeft of u Hem liefheeft boven gevoel en gezicht. Ik wil u zeggen wat de oorzaak is in een Christen, wanneer hij alles verwerpt als hij niet alles krijgt wat hij verwachtte toen hij met Christus begon. Het is dit, dat hij meer op heeft met gevoel dan met Christus. Ja, er zijn veel belijders die meer ingenomen zijn met kennis dan met Christus. En ten tweede wil ik dit ook zeggen, dat Christus misschien bezig is u te leren Hem meer door het geloof lief te hebben dan door gevoel.

4^e tegenwerping. O, zeggen sommigen, ik kan niet bidden; als ik wil bidden weigert mijn tong te spreken.

Begrijp dit niet verkeerd, want een Christen kan aan drieërlei stilzwijgen onderworpen zijn onder het bidden, en het kan zijn, dat hij dan meer opening heeft, dan wanneer hij zou spreken als een Engel.

1^e. Wanneer iemand het meest van God geniet is het hart uitgebreid van liefde en dan kan het weinig in het gebed zeggen. Denkt u dat Daniël opgericht was toen hij de Engel zag en stond te beven? Of Johannes, toen hij als dood aan de voeten van Christus viel? Weet u niet, dat een Christen, door een gezicht van Christus onder het gebed, zal ophouden met spreken en overgaan in verwondering? Een Christen zal soms de verwijding in zijn hart niet kunnen uitdrukken.

2^e. Het is een heilig stilzwijgen als het voortvloeit uit een diepe indruk van Gods grootheid en eigen zondigheid. Een Christen is nooit meer verwijd, dan wanneer hij geen woord kan spreken als dit: "Gij hielt mijn ogen wakende; ik was verslagen en sprak niet", Psalm 77:5. Dat wil zeggen, Asafs hart schreef onreinheid tegen zichzelf en zijn tong kon geen woord voortbrengen. Soms scheen zijn schuld hem in het aangezicht te staren, zodat hij met stomheid geslagen was en geen woord kon spreken. Gij moet weten, dat wanneer Christenen soms geen belijdenis van zonden voor God kunnen uitspreken, zij moeten brullen. Kent u dat woord van David: "Ik brul van het geruis mijns harten"? Psalm 38:9.

3^e. Het is een heilig stilzwijgen wanneer een Christen gaat om Christus te prijzen en Hij zich als het ware zo stil laat ontdekken, dat hij zichzelf van vermetelheid beschuldigt. 'Zal ik spreken?' Wij moesten Christus nooit die vraag stellen: 'Zal ik bidden?' Weet dit, dat een klein poosje verwondering meer uitdrukt dan tien uur te bidden. Ik erken, er is een stilzwijgen dat uit een geest van dienstbaarheid voortvloeit, maar ik denk dat er geen betere weg is om dat te verhelpen, dan één blik op Christus. Ik zeg u, dat, indien uw tong niet meer spreekt dan hetgeen in uw hart omgaat, zij dikwijls kort zou spreken. Het bidden van sommige mensen is niets anders dan een liegen tegen de Heiligen Geest. In hun gebeden en belijdenis liegen zij, en zij geven niet méér om hetgeen zij vragen, dan om het slijk onder hun voeten. Het is een wonder dat wij, leraars en leden, niet doodgeslagen worden onder ons bidden. Het is merkwaardig dat Ananias en Safira met de dood geslagen werden om één leugen, en wij om zoveel, ja misschien wel om vijftien leugens in één gebed, nog niet! Onderzoek uzelf, o Christenen, voor Hem tot Wie u spreekt!

5e tegenwerping. Een Christen zal soms zeggen: Als ik ooit op Christus had gezien, zou ik toch wel enige begeerten tot Hem gehad hebben. Het is toch zonder twijfel, dat hij naar zulke onmiddellijke gezichten van Christus zal verlangen.

Ik wil u de volgende vijf dingen zeggen.

1e. Er kunnen zulke Christenen zijn, die wel tien begeerten naar de dood hebben en nog niet één naar de hemel. U kunt in tien dagen wellicht meer naar de dood verlangen, dan in één maand naar de hemel. En wat is daarvan de reden? Het vloeit niet voort uit onze hoop, doch uit die vervloekte gesteldheid van ons hart, evenals Jona, die liever begeerde te sterven dan te leven. Het was hem niet om de hemel te doen, maar het kwam voort uit zijn verdorven hart, omdat God hem teleurgesteld had.

2e. Iemand kan veertig keer begeren naar de dood en niet één keer naar de dood der zonde. U behoorde meer te verlangen naar de dood van het lichaam der zonde en des

doods.

3e. Ik geloof dat een Christen mag verlangen om weggenomen te worden en zo zijn paspoort te krijgen.

4e. Ik vermaan u, wanneer u een gezicht van Christus ontvangt, ziet toe om het te verbeteren. Weet u wat de Christen zo weinig doet verlangen? Dat hij geen voordeel trekt uit zijn zien op Christus.

5^e. Ik erken, dat ik het geen wonder acht, dat de Christenen niet meer verlangen naar een gezicht van Christus. Is het u nooit om de volgende drie dingen te doen geweest?

(1) Moest u nooit uitroepen: 'O tijd, tijd, waarom gaat u niet voorbij, dat de eeuwigheid kome!' Bent u nooit daar gebracht dat u wenste het uurglas van uw tijd te kunnen schudden opdat de eeuwigheid spoedig mocht aanbreken? En dat u, als het in uw hand geweest was, uw uurglas niet op zijn kant zou leggen, opdat het niet meer lopen zou, maar dat u het veeleer zou schudden?

(2) Werd u nooit daar gebracht om te verlangen dat uw licht mocht komen; dat gij mocht horen: "Sta op Mijne Vriendin, Mijn Schone, want uw winter is voorbij?"

(3) Is het u nooit gegaan als de moeder van Sisera, die uit het venster keek en zei: "Waarom vertoeft zijn wagen zo lang?" Zou u, als de dood komt, die in uw armen nemen en zeggen: Welkom, o vriend? Weet u niet wat de dood is voor een Christen? Het is het afleggen van al uw lasten; het is de sterfdag van al uw droefheid; van al uw ongerechtigheden; van al uw afgoden; van al uw angsten; het is de deur waardoor u moet ingaan om eeuwig alle goed deelachtig te zijn; het is als de wagen van Jozef die hij zond om Jacob naar Egypte te brengen. Waar is uw hart, o Christen? Behoort het niet in de hemel te zijn? Waar is uw geloof? Is het niet dáár?

Ik heb nog twee of drie dingen om u te bewegen één blik op Christus te werpen.

1e Ik heb nu geen andere boodschap dan deze. Nu, waarmede zult u mij wegzenden? Zult u mij met niets wegzenden? O, dat deze gemeente, die zo van kennis ontbloot is, nog deze avond wilde beginnen! Want ik daag alle leraars uit de hele wereld uit, u te kunnen verzekeren, dat gij morgen nog zult leven om op Hem te zien. Ziet daarom héden op Hem.

2e Wie van u weet, of niet iemand onder u zijn nek zal breken? Wie weet of niet deze nacht tot u gezegd zal worden: "Staat op, verachters van het Evangelie en van de Zoon van God en geeft rekenschap in het gericht"? Wat zou u zeggen als u in deze nacht die stem moest horen? Wie van u weet of het niet zal geschieden? Hoe zult u gesteld zijn als u Christus in het aangezicht moet zien? U zou wel willen dat u in stukken vermalen werd.

3e Ik zeg, zou u Hem nog in deze avond willen aannemen? Welke beweegreden kunnen wij nog meer gebruiken om u te overreden? Bestaat er onder de hemel één beweegreden die u kan overreden Hem aan te nemen? O verachters van de Zoon van God, ik bezweer u, zo zeker als ge uzelf eens zult moeten verantwoorden, dat gij Hem aanneemt! Wacht u dat dit woord op u niet komen zal: "Zijn bloed kome over ons en onze kinderen." Weet u wel dat de vloeken van één zijde van dit Boek machtig zijn tienduizend werelden te vermorzelen? Wat denkt u dan dat er gebeuren zal als al de vloeken die in dit Boek geschreven zijn u zullen treffen? Waar zult u heenvlieden in die dag, wanneer

alles wat in het 28ste hoofdstuk van Deuteronomium en in het 26ste hoofdstuk van Leviticus geschreven staat, u zal treffen en er geen verlossing zal zijn? Is er enige verlossing te wachten als Christus uw Vijand is geworden? Daarom zeg ik u: Ziet deze avond op tot de Zoon van God. Het is geen zaak waarin gij uw tijd kunt verbeuzelen. Laat het u ernst zijn 'in dezen uwen dag.'

Oude mannen, wat zegt u er op, u die zo dicht bij uw graf leeft? Ik wou dit nog tot u zeggen: Ik stel u de dood en het leven voor. Wat wilt u kiezen? Het is Christus Die u wordt aangeboden! Weet dit broeders, wie u ook zijt die dit Evangelie veracht, dat deze tekstwoorden uit Jesaja 65:1 aan uw consciënties zullen knagen. U zult aan deze dag denken wanneer u om genade zult schreeuwen en zal uitroepen: "O, dat ik het Evangelie veracht heb! Ik zal nooit weer een aanbieding krijgen. Die dag is voor mij voorbij waarop ik genodigd werd om Christus aan te nemen en op Hem te zien." Daarom, voordat u heengaat, sluit deze avond de koop, u weet niet of Christus nog ooit terug zal komen om Zijn boodschap te zenden en u te nodigen Hem aan te nemen. Daarom nog eens, wat is uw laatste woord? Spreekt tot Hem, want u weet niet of dit niet Zijn laatste woord zal zijn. Wij bidden u, neemt Hem nu aan. Vervloekt zijn zij, die hun ganse leven niet tot Hem willen opzien. Het was u beter geweest dat u nooit een woord van Hem gehoord had.

O, zal Christus in Zijn aangezicht, en in Zijn schoonheid, en in al de voortreffelijke aanbiedingen des hemels veracht worden? Weet dit, dat de dag nadert dat u zal wensen dat u nooit geboren was. U, die de grote zaligheid veracht hebt, zult uitroepen: 'O, dat ik nooit geboren was.' Daarom zeg ik, aangezien Christus u nu wordt aangeboden, neemt Hem aan, en neemt de hemel tot getuige, dat u nooit een ander zal begeren. Nu oude mensen, wilt u dit betuigen, dat niemand dan Christus ooit de uwe zal zijn?

Jonge mannen en jonge vrouwen, ziet op de Zoon van God en het zal voor u één van de dagen van de Zoon des Mensen zijn. O, wat zal dat gezicht, wat Christus van Zichzelf aan Zijn kinderen geven zal wonderlijk zijn, wanneer er geen tijd meer zijn zal, en het Lam hen zal weiden tot levende fonteinen der wateren! Stemt u het allen toe? Hebt u er niets meer tegen in te brengen? Dan zeg ik, als dat zo is, - hoewel ik vrees dat het niet zo is: - Zalig is hij die de Zoon van God omhelst!

Maar vervloekt is die man of die vrouw die Hem niet wilt aannemen. En omdat u staat voor de berg van vloek of zegen, bid ik u: Zie op de Zoon van God, Die, evenals de koperen slang, u kan genezen van al uw zonden en ongerechtigheden.

Nu, Hem Die u kan overreden en voor Wie u eenmaal in het gericht zult staan, zij lof tot in alle eeuwigheid.

Einde

Gehoorzamen aan de stem van Gods dreigende roede

Eerste preek.

De stem des Heeren roept tot de stad

(want Uw Naam ziet het wezen):

(Engelse vertaling: en een wijs man zal Uw Naam zien)

Hoort de roede en wie ze besteld heeft!

Micha 6:9

Het is een punt dat moeilijk is te beslissen, namelijk of de grote Majesteit Gods of de neerbuigende Goedheid Gods de grootste verborgenheid is. Maar o, wanneer deze beide samengevoegd worden, dan vormen zij een weergalozе verborgenheid! Wat geeft meer ontzag, dan almacht die niet kan worden weerstaan? En wat jaagt meer vrees aan, dan wijsheid waarvoor niets verborgen is? Evenwel, wat is liefelijker dan de liefde, waarmede Hij ons heeft liefgehad en haar onveranderlijkheid die alle verdenking afsnijdt? Ik wil dit tot u zeggen: God heeft op velerlei wijzen en door verscheidene dingen tot u gesproken, zoals de apostel zegt: "Er zijn veel soorten stemmen in de wereld en geen daarvan is zonder betekenis." Zo mag ik ook zeggen: Er is geen stem door welke God tot u spreekt, die voor u als een vreemde taal of barbaars behoeft te zijn.

Ik beken, dat het droevig is, dat, wanneer God zich neerbuigt om op zo velerlei wijze tot ons te spreken, er zoveel zijn die hun oren toestoppen. Zijn er niet sommigen voor wie Christus op de fluit heeft gespeeld, en zij hebben niet gedanst? En nu begint Hij over u te wenen en zult u dan geen klaagliederen zingen? Ik wil dit tot u zeggen, dat de dag schijnt te naderen, waarin de predikers van Glasgow roeden zullen zijn en haar leraars de kruisen, door de Heere gezonden. God begint tot u dit woord uit Jeremia 2:31 te prediken: "O geslacht, aanmerkt toch gijlieden des Heeren woord." Wanneer u niet naar God wilt luisteren, naar de stem uit de mond van Zijn dienaren, dan zal Hij een strengere prediker tot u zenden, en u zult genoodzaakt worden naar zijn stem te luisteren. Ik zeg: Ziet toe dat niet de verachting van Christus in Zijn roeden, in Zijn instellingen en in Zijn aanbiedingen, deze plaats zal maken tot een Akeldama, dat is een 'akker des bloeds', of een Golgotha, een plaats van doodsbeenderen. Ik zeg u, dat de dag zou kunnen naderen, waarin u me deze *zes zwijgende roeden* van God te maken krijgt:

Ten eerste. Als u te maken krijgt met *zwijgende roeden*, dat is als u de stem van de roeden niet zult kennen noch verstaan, wanneer zij tot u spreken. Als ze tot u spreken in een vreemde en diepzinnige taal, die u niet begrijpen kan.

Ten tweede. Als u zult te doen krijgen met een *zwijgend God*, wanneer u tot Hem zult roepen en Hij u niet zal antwoorden.

Ten derde. Wanneer u te maken krijgt met *zwijgende en verstomde ordonnantiën (genademiddelen)*, die u niet meer zullen aanspreken.

Ten vierde. Als u te maken krijgt met *zwijgende goedertierenheden*, zodat u niet verstaat wat al de goede dingen die Hij u doet u te zeggen hebben.

Ten vijfde. Als u geslagen wordt met dat droevig lot van een *zwijgende consciëntie*, die u niet meer bestraft als u zondigt, zodat God u zal toelaten te vallen en niet weder te keren.

En ten laatste. Als u te doen krijgt met *zwijgende geboden*, met *zwijgende bedreigingen en met zwijgende beloften*, dat wil zeggen, dat u het niet kunt verstaan waartoe de beloften roepen, noch waartoe de geboden roepen; als Hij u in het donker zal kastijden en er niemand zal zijn om u te verlossen en wanneer er niemand zal zijn om uw zaak te bepleiten, maar een zondewrekend God Zich met u in het gericht zal begeven; wanneer Hij tot hen, die zijn overgebleven, zal zeggen: "Bidt niet voor dit volk, en hef geen geschrei, noch gebed voor hen op, noch loopt Mij niet aan, want Ik zal u niet horen." Ik moet zeggen, dat naar alle waarschijnlijkheid ons vonnis zal luiden: Hij heeft tot ons gesproken in het zachte suizen van het Evangelie en Hij heeft tot ons gesproken in een wervelwind, maar nochtans was Hij in geen van beide. Maar wat weet u, of God niet de volgende keer tot u zal spreken, Zichzelf omgord hebbende met een cirkel van vuur? Ik heb enkele malen tot u gesproken: 'Ontwaakt, ontwaakt, o slapers en roept tot uw God.'

Doch, om tot de tekstwoorden te komen, de profeet heeft in dit hoofdstuk een droevig proces gevoerd tegen dit volk, wegens het verzuimen van de voornaamste plichten. Nu hebben wij in dit vers de conclusie ervan; met het doel het volk aan te tonen, dat de Heere een hardere boodschap zou zenden, indien zij niet wilden gehoorzamen.

Er komen vijf opmerkelijke dingen in voor:

Ten eerste. Wij vinden hierin een uitnemende vermaning om de roede te horen, waarmede niet alleen bedoeld wordt, dat wij moeten acht geven op hetgeen de roede ons te zeggen heeft, maar ook "Wie ze besteld heeft."

Ten tweede. De voortreffelijke beweegreden om de mensen er toe aan te zetten: "Het is de stem des Heeren." Wij mogen van de roede zeggen wat van Herodes werd gezegd, hoewel in een andere zin: "Een stem van God en niet van een mens."

Ten derde. Wij hebben hier het volk tot wie de vermaning komt: 'tot de stad', dat is de stad Samaria en de daaromheen gelegen steden. Nu, de reden waarom de stem des Heeren roept tot de stad, meer dan tot het platteland, kan dit zijn, dat de stad gewoonlijk de uitstekendste bewijzen ontvangt van de barmhartigheden en de zorg van God, maar als die misbruikt worden zijn het de voorname oorzaken dat God met hen twist; of integendeel, omdat juist in de stad de meeste goddeloosheid opkomt en zich van daar over het land verspreidt, volgens dit woord dat van Jeruzalem geschreven staat: "Want van Jeruzalems profeten is de huichelarij uitgegaan in het ganse land."

De *vierde* zaak in de woorden zijn de personen die de stem in de roede, namelijk de stem des Heeren, zullen horen, namelijk: "een wijs man zal Uw Naam zien", of, zoals het ook kan vertaald worden: *een zelfstandige man*, of *een man van zelfstandige wijsheid*. Dit

betekent dat het een van de grootste dwaasheden is, die te bedenken valt, om de stem des Heeren door Zijn dreigende roede niet te horen.

De *laatste* zaak in deze woorden is de manier waarop een wijs man tot het rechte gebruik en de bedoeling van de stem door de roede komt, en dat wordt genoemd: 'het zien van Zijn Naam.' Nu, door de naam van God moeten wij verstaan óf het zien van de autoriteit Gods in Zijn bedreigingen, óf wij moeten door de Naam van God verstaan Zijn wijsheid, Zijn vrede, Zijn macht, Zijn rechtvaardigheid, Zijn soevereiniteit en Zijn heiligheid. Een wijs man zal in de roede deze zes voortreffelijke eigenschappen Gods zien uitblinken in elke benauwde omstandigheid die hem overkomt. De reden waarom die uitdrukking wordt gebruikt 'hij zal ze zien', is om daarmee aan te tonen de zekere en duidelijke ontdekkingen die een wijs man door zo'n kruis zal ontvangen.

Nu, de woorden uitgelegd hebbende, zullen wij, voordat we het eerste punt behandelen, een weinig spreken over het doel van de tekst, in de volgende drie zaken:

1.

Het eerste wat wij moeten opmerken over *het doel van de tekst* is, dat het nalaten van bekende plichten de voorloper is van de een of andere droevige en jammerlijken slag, die de Heere doet komen over een persoon of over een volk. Die dingen waarvan zij weten, dat het plichten zijn en die zij nochtans verwaarlozen en ongehoorzaam zijn, zijn de voorlopers van sommige droevige opmerkelijke daden van Gods ongenoegen over een persoon of over een volk. Dit is duidelijk uit Lukas 12:47: "En die dienstknecht, welke geweten heeft den wil zijns heren, en zich niet bereid noch naar zijn wil gedaan heeft, die zal met vele slagen geslagen worden." Ook uit Jeremia 5:5: "Ik zal gaan tot de groten en met hen spreken, want die weten de weg des Heeren, het recht huns Gods." Nochtans wordt van hen gezegd: "Maar zij hadden tezamen het juk verbroken, en de banden verscheurd." En wat volgt er in vers 6? "Daarom heeft hen een leeuw uit het woud verslagen." Ook in Romeinen 1:21, 26 wordt als reden opgegeven "waarom God hen heeft overgegeven tot oneerlijke bewegingen, dat zij God kennende, Hem als God niet hebben verheerlijkt." Het is waarschijnlijk dat de goddeloosheid en de onheiligheid van het volk een zeldzame hoogte bereikt had, doordat zij tegen licht en beter weten in zo zondigden. Om dit nog vollediger te behandelen, zal ik enkele verzwaringen opnoemen van de zonde van het verwaarlozen van bekende plichten.

1. Het is een verzwaring als iemand zijn plicht veronachtzaamt, nadat de zwaarte van die zonde hem ontdekt en in zijn consciëntie gegrift is. O, dat is een ernstige verzwaring van die zonde. Dit is duidelijk uit Hoséa 5:2 "En die afwijken, verdiepen zich om te slachten; maar Ik zal hun allen een Tuchtmeester zijn." En uit Nehemia 9:29: "En Gij hebt tegen hen betuigd om hen te doen wederkeren tot Uw wet; maar zij hebben trotselijk gehandeld en niet gehoord naar Uw geboden, en tegen Uw rechten, tegen dezelve hebben zij gezondigd." Het zondigen tegen overtuigingen van de consciëntie is een grotere zonde dan zondigen tegen licht; dit is waarlijk met opgeheven hand zondigen en niet beschaamd, noch schaamrood worden, noch te vrezen de zonde te begaan. Weet daarom, dat er hier velen zijn, die bekende plichten verzuimen, niettegenstaande zij er licht in hebben en consciëntieovertuigingen hebben dat zij zo verkeerd handelen. Ik zeg alleen tot die mens: Weest bevreesd en wordt verschrikt,

opdat niet de dag zal aanbreken waarin God zal ophouden u te bestraffen en de teugels op uw nek zal werpen en u "als een woudezel zult worden die de wind schept naar de lust zijner ziel".

2. Een tweede verzwaring van het nalaten van bekende plichten is deze, dat iemand zich schuldig maakt aan een zonde, nadat God Zijn ongenoegen over die zonde aan een ander persoon duidelijk heeft doen blijken; wanneer wij zien, dat de rechtvaardigheid Gods iemand bezoekt vanwege het verwaarlozen van een bekende plicht en hij, die daarvan getuige is, wordt nochtans niet bevreesd om in dezelfde zonde te volharden. Dit is duidelijk uit Jeremia 3:8 "En Ik zag, als Ik ter oorzaak van alles, waarin de afgekeerde Israëel, overspel bedreven had, haar verlaten en haar haar scheidbrief gegeven had, dat de trouweloze, haar zuster Juda, niet vreesde, maar ging heen en hoereerde zelve ook." Alsof Hij zei: "Hoewel Juda gezien heeft wat Ik Israëel heb gedaan, wegens haar hoerachtig gedrag, nochtans ging zij ook heen en speelde de hoer." Ik moet zeggen, dat dit een ernstigere belediging is dan de vorige, want ze getuigt er van dat zo'n zondaar in zekeren zin de rechtvaardigheid Gods heeft uitgedaagd, en als 't ware uitroept: 'Ik geef er niets om wat God doet, ik volg mijn lusten.'

3. Een derde verzwaring van de zonde om bekende plichten na te laten is, als mensen hun plicht verzuimen nadat God begonnen is hen daarover te bestraffen. Dit is een ernstige verzwaring van de zonde, zoals blijkt uit Jesaja 57:17: "Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid en sloeg hen, Ik verborg Mij en was verbolgen; evenwel gingen zij afkerig heen in den weg huns harten." Een afkerig zondaar is iemand die de roede over zijn hoofd heeft gehad en die enigmate gedronken heeft van de rechtvaardigheid Gods vanwege het verzuimen van zijn plicht, en er toch in volhardt. O, dat is een publieke en zware overtreding; maar evenwel, zijn er hier niet velen, die zo doen?

4. Een vierde verzwaring van de zonde van het verzuim van bekende plichten is, wanneer iemand bekende plichten nalaat door zeer kleine verzoeken. Is het niet zo, dat een woord van verzoeking, een half woord, ja, een wenk van een verzoeking, ons van bekende plichten zal aftrekken? Ja, soms zijn we blij met een verzoeking, die ons belemmert in onze plicht. Ja, het is soms zo, als er geen verzoeking aanwezig is om ons van onze plicht af te houden, dat we er op uitgaan een verzoeking op te zoeken. Ik moet zeggen, dat de duivel tegenwoordig niet zoveel moeite hoeft te doen; er zijn er genoeg die de duivel werk en bezigheid geven; ja, als hij hen niet zoekt, dan zullen zij hem opzoeken.

5. Een vijfde verzwaring van de zonde van verzuim van bekende plichten is, dat mensen niet eens willen proberen de plichten goed waar te nemen; dit is een grote verzwaring. Lukas 12:47: "En die dienstknecht, welke geweten heeft den wil zijns heren, en zich niet bereid noch naar zijn wil gedaan heeft, die zal met vele slagen geslagen worden." Hij wil niet eens de moeite doen om zijn hart voor te bereiden voor zijn plicht; en dat is een ernstige verzwaring. Sommigen zijn zo tevreden onder hun banden te liggen, alsof

God hen had gebonden. Sommigen zijn tevreden in de overtuiging te leven dat zij toch nooit een antwoord krijgen en zeggen: 'Het is buiten hoop.'

6. Een zesde verzwaring van de zonde van het verzuim van bekende plichten is, als iemand zijn plicht nalaat nadat God de schoonheid en voortreffelijkheid heeft aangetoond. Dit is ongetwijfeld een grote verzwaring. Bijvoorbeeld als de Heere het gebed aanprijst en de waardigheid ervan aan een Christen heeft ontdekt, o, dan is het treurig en beklagenswaardig, dat iemand stil blijft zitten en zijn plicht verwaarloost. Dit is het gebed verwaarlozen, terwijl het als 't ware met zoveel schoonheid gesierd is.

7. Een zevende verzwaring van de zonde van nalatigheid van bekende plichten is, als de mensen hun plicht verzuimen, nadat men overtuigd is geweest van het voordeel dat aan de waarneming verbonden is. Er zijn er, die het bidden verwaarlozen, niettegenstaande zij hebben ondervonden, dat het gebed hen als een berg Thabor is geweest, waarin zij Christus van gedaante hebben zien veranderen. Sommigen zullen het gebed veronachtzamen, nadat zij er Christus in hebben ontmoet, en nadat zij overtuigd waren dat het gebed hen op de berg Pisga had gevoerd, vanwaar zij het Beloofde Land mochten aanschouwen. O, dat is een aanmerkelijke verzwaring van het verzuimen van de plichten, wanneer men van zichzelf moet zeggen: Nu verwaarloos ik mijn eigen voordelen.

8. Er is nog deze laatste verzwaring, als iemand bekende plichten verzuimt, en er bovendien zeer weinig kwelling en droefheid des harten over heeft. Zijn er niet velen hier vandaag die hun morgengebed hebben nagelaten en er geen beschuldigingen meer over hebben? Zijn er niet velen hier vandaag, die dikwijls zonder bidden naar bed gaan, en toch zo veel vrede in hun consciëntie hebben alsof zij het gedaan hadden? Ik denk, dat iemand al ver gevorderd is in verharding, die bekende plichten kan nalaten zonder er over bedroefd te worden. Ja, dat is een teken dat niet alleen zijn consciëntie, maar ook zijn wil verhard is. Zijn er niet velen die, niettegenstaande zij bekende plichten nalaten, er nochtans nooit een verbroken hart over hebben? Veracht niet de ongelovige het gebod des geloofs waar hij nochtans niet over weent? Veronachtzaamt niet de geruste Christen het gebod van het bidden, zonder er over bedroefd te zijn? Verzuimt niet de vermetele zondaar het zelfonderzoek, zonder dat hem dit tot smart is? Veracht niet de losbandige zondaar, die onder de macht van zijn afgoden ligt, het gebod van doding der zonde, zonder dat het zijn hart leed is?

2

Nu, de tweede zaak omtrent *het doel van de tekst* waarover ik eerst zal spreken is, dat ik enkele beweegredenen zal voorstellen, om daardoor op de betrachting van alle bekende plichten bij u aan te dringen.

(1) De eerste overweging is: de beloften zijn gedaan aan de Christen die de plichten praktiseert, maar niet aan de Christen die ze weet. Weet u welke Christen recht op de beloften heeft? Dat is niet de Christen die zijn plicht kent, maar die ze doet. Dit is duidelijk uit Matthéüs 7:21: "Niet een iegelijk, die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het koninkrijk der hemelen, maar die daar doet de wil Mijns Vaders, Die

in de hemelen is." Ik denk, dat, als de beloften aan de *kennis* van de plichten verbonden waren, Bileam ongetwijfeld in de hemel zou geweest zijn. Het is niet de Christen die zijn plicht *weet*, maar de Christen die ze *beoefent*, aan wie de beloften zijn gedaan.

- (2) De tweede overweging om u aan te dringen tot de bekende plichten is: het is de Christen, die werkzaam is in de praktijk en niet de Christen met de wetenschap, die zalig gesproken wordt. Wilt u weten welke Christen zalig gesproken wordt? Dat is niet hij die zijn plicht kent, maar hij die zijn plicht weet en doet, overeenkomstig dat woord in Johannes 13:17: "Indien gij deze dingen weet, zalig zijt gij zo gij dezelve doet", waar u kunt zien dat de zaligheid verbonden wordt aan het doen en niet aan het kennen. Ik moet u zeggen, al kon u spreken over uw plicht als een Engel en al wist u van het kleinste gebod in de Schrift, dat het een gebod is, dat van u gevraagd wordt, indien u het niet doet zult u nooit zalig worden. O, weet dit, dat er heden velen in de hel zijn, die de kennis hadden.
- (3) De derde overweging u aan te dringen tot de praktijk is, dat een praktiserend Christen en niet een wétend Christen, beproefd is en door de Heere geprezen wordt. Dit is duidelijk uit Hooglied 7:1. "Hoe schoon zijn uw gangen in de schoenen, gij Prinsendochter!" Christus let eerst op de voeten van de Bruid, dat is op haar praktijk, en Hij prijst ze daarvoor. O, geloof het, Christus prijst de voeten van een Christen, meer dan zijn ogen, dat wil zeggen zijn praktijk, meer dan zijn kennis. O, het is de praktiserende Christen tot wie in den dag des Heeren dit woord zal gesproken worden: "Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht", want al weet u nog zoveel maar u beoefent het niet, dan zal Christus u nooit prijzen.
- (4) Een vierde overweging: het is niet de *kennis* maar het *doen* van de plichten, waardoor een Christen vrede zal hebben in zijn consciëntie. Al kent u alle geboden die in de Bijbel staan, maar u doet er nooit één van, dan baat het u niets. Het is niet uw kennis die vrede in uw consciëntie zal geven. Ik zeg dit tot velen onder u, dat uw kennis en uw nalatigheid in uw plichten eenmaal uw consciëntie zal doen brullen als een leeuw, omdat u niets hebt om te verantwoorden. Daarom zeg ik u, o Christen, wilt u in die grote en verschrikkelijke dag des Heeren vrede in uw consciëntie hebben, beoefent dan wat u weet, en begeert te weten wat u behoort te beoefenen.
- (5) Het is door het praktiseren van uw plicht en niet door het weten van uw plicht dat u toeneemt in gelijkvormigheid aan God. Het is de praktijk van hetgeen u weet en niet de kennis van hetgeen u behoort te doen, wat u meer Gode gelijkvormig maakt. Al weet u alles wat u behóórt te doen, maar u doet het niet, dan blijft u nog vreemdelingen van God ten opzichte van gelijkvormigheid met Hem, even alsof u totaal onkundig was. Ik wenste wel, dat er in deze dagen minder kennis en meer praktijk was, of nog liever, ik wenste wel dat er meer kennis en praktijk samengingen. Naar mijn gedachte zondigen de Christenen van dezen tijd tegen een getuige in den hemel en een getuige in hun consciëntie. Ik denk, dat er in deze dagen sommigen zijn, hoewel weinige onder ons, die uit onkunde zondigen. Laat mij dit nog zeggen: die tegen beter weten in zondigt, veroordeelt *zichzelf*, maar die onwetend zondigt, wordt door *de wet* veroordeeld.

Er is nog een derde zaak die ik tot u wil zeggen omtrent *het doel van de tekst*. Ik verzoek u op deze 6 zaken acht te geven, in betrekking tot bekende plichten.

1e. Veel mensen zijn belangstellender te weten wat zij moeten doen, dan te doen wat zij willen weten. Er zijn er, die uitroepen: "Waarmede zal ik de Heere tegenkomen?" Tot wie de Heere mag spreken: "Heb Ik u niet bekend gemaakt, o mens, wat goed is?"

2e. U moet weten dat de vraag, die u in die grote en doorluchtige dag zal worden voorgelegd, niet zal zijn: "O mens, wat hebt u *geweten*?" Maar, "o mens, wat hebt u *gedaan*?" Deze vraag zal Christus u in dien dag voorleggen: "Wat hebt u in uw leven *gedaan*?" En niet: "Wat hebt u in uw leven *geweten*?"

3e. Ik wil dit nog zeggen, gelooft dit, dat een *greintje* oprechtheid en praktijk een *talent* kennis waard is. Het is beter om het als de zwakste Christen op de praktijk aan te leggen, dan een kennis te hebben als de uitnemendste Engel, maar niet te beoefenen wat wij weten. Christus weegt onze genaden niet naar de hoeveelheid, maar naar de hoedanigheid; niet naar de maat, maar naar de waarheid en echtheid. Ik zeg u, dat, al weet u nog zoveel, één greintje oprechtheid en praktijk meer waard is dan dat alles. Al was u zo welsprekend als Apollos, zo wijs als Salomo, al kon u zoveel vreemde talen spreken als Paulus, al kent en verstaat u alle verborgenheden, indien gij uw plichten niet beoefent, dan doet dit alles geen nut.

4e. Ik wil dit ook zeggen, aan het verwaarlozen van bekende plichten zijn veel nadelen verbonden, waarvan ik deze u vier zal opnoemen.

- (1) Het veronachtzamen van bekende plichten is er de oorzaak van dat men de plichten beu wordt. Is hier iemand, die op deze of die tijden zijn plichten verzuimt, dan profeteer ik u, dat u binnenkort de plichten zult moede zijn. Jesaja 43:22: "Doch gij hebt Mij niet aangeroepen, o Jakob", volgens de Engelse vertaling: "Doch gij zijt mij moede geworden, o Israël." Ik zeg, het verwaarlozen van de plichten en die beu te worden zijn niet lang gescheiden.
- (2) Het nalaten van bekende plichten veroorzaakt veel hardheid en stomphed des harten, volgens Nehemia 9:16, waar ongehoorzaamheid en verharding aan elkander verbonden zijn. Wilt u weten wat de reden is, dat zoveel mensen onder zoveel dodigheid en onder zoveel banden verkeren? Het is omdat zij de bekende plichten verwaarlozen.
- (3) Het nalaten van bekende plichten werkt drie dingen uit op onze consciëntie: het verstoort de vrede van de consciëntie, of het verhardt de consciëntie, of het wiegt de consciëntie in slaap. Ik kan niet begrijpen hoe iemand van ons zichzelf teer kan noemen, terwijl er zoveel verzuim is van hetgeen wij behoren te doen. Zijn er niet veel Christenen, die heel gemakkelijk het *aantal* gebeden kunnen optellen, hoe dikwijls zij in het verborgen tot God bidden?
- (4) Dit is een vierde nadeel dat aan het verzuim der plichten verbonden is, dat het hem, die zich daaraan schuldig maakt, zeer vormelijk maakt in die plicht, die hij nog waarneemt. Er zijn Christenen, die de ene dag hun gebed verzuimen en de volgende dag weer, en het is één tegen honderd, wanneer zo iemand de derde dag

gaat bidden, dat het alleen vorm is. O, wat is de oorzaak dat Christenen zo zwak zijn in het gebed? Het is omdat zij door het nalaten van hun plichten, hun harten wennen in de kunst van vormelijk gebed.

5e. Het verwaarlozen van bekende plichten is de eerste stap tot de zonde tegen de Heilige Geest. Hebrëeën 10:26: "Want zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonde." Ik zal u zeggen wat er ligt tussen de zonde van het verwaarlozen van bekende plichten en tussen de zonde tegen de Heilige Geest; er ligt niet meer tussen dan het woord 'willens', en wie weet, of niet uw verachten van de plichten eens de hoogte van 'willens' bereiken zal? U moet dit weten, dat er onder de wet offeranden waren voor de zonden van onwetendheid en eveneens voor zonden van zwakheden, maar er was geen offerande voor moedwillige zonden. Nu, indien dit de eerste stap is tot de zonde tegen de Heilige Geest, dan ben ik er zeker van, dat er hier sommigen zijn, die reeds zo ver gekomen zijn; ja, ik vrees zelfs van een weinig verder. Nu, wil deze verklaring van uw schuld mee naar huis nemen en laat mij er dit aan toevoegen: laat hij onder ons, die niet schuldig staat aan deze ergernis, eerst de steen op ons werpen. Ik vermoed, dat onze consciëntie ons zou moeten beschuldigen, zodat wij wel één voor één zouden wegsluipen. O, wat zijn er toch vreselijke nadelen verbonden aan het verwaarlozen van de plichten! Wat is het toch een vreemde zaak, dat onze consciënties niet meer bewogen worden over hetgeen ons wordt gezegd wat waarlijk onze zonde is, alsof het ons niet aanging. Ik houd het er voor, dat er niemand hier is, die niet op zijn voorhoofd zou moeten schrijven: "Schuldig, schuldig."

6e. Ik zeg u, dat de dag nadert, wanneer alle verachtters van plichten die zij geweten hebben, gedrongen zullen worden uit te roepen: O, was ik maar een idioot geweest, die nooit geweten had wat mijn plicht was! Daarom is dit het laatste wat ik wil zeggen, dat het lichtachten van bekende plichten en het zondigen tegen licht een ernstige verzwaring van onze zonde zal blijken te zijn. O, wat een verschrikking was het voor de consciëntie van Judas toen hij hieraan begon te denken: "Ik heb mijn Meester verkocht: en ik wist dat ik zou zondigen door dat te doen." En o, wat een verschrikking zal het voor u zijn, hiervan overtuigd te worden: "Mijn consciëntie zei mij, dat het mijn plicht was, en ik heb het niet willen doen."

I.

Het volgende waarover wij zullen spreken naar aanleiding van de tekstwoorden in het algemeen, is, dat God in de diepte van Zijn neerbuigende goedheid onderscheidene wegen heeft, om een volk of een mens zijn plichten bekend te maken. Nu, dit is duidelijk in onze tekst, want nadat God Zijn volk op hun plichten heeft gewezen door de stem van Zijn dienaren, zendt Hij daarna een somberder en verschrikkelijk prediker tot hen, namelijk: een dreigende roede. Het is duidelijk genoeg dat God veel wegen heeft om de mensen hun plichten op te leggen, Jesaja 5:4 "Wat is er meer te doen aan Mijn wijngaard, hetwelk Ik aan hem niet gedaan heb?" Het is ook bijzonder duidelijk uit Hooglied 5:2: "Doe Mij open, Mijn zuster, o bruid." En als dit haar er niet uitdrijft, zal Hij aan de deur kloppen, zodat zij zal zeggen: "Het is de stem

mijns Liefste Die klopte." En als dat niet helpt zal Hij argumenten gebruiken om haar te dwingen: "Doe Mij open, Mijn zuster." Is dat geen argument? En dan wil Hij nog een ander geven: "Want Mijn hoofd is vervuld met dauw, Mijn haarlokken met nachtdruppen." Doch als dit alles nog niet helpt, zal de Heere "Zijn hand door het gat der deur steken" (Engelse vertaling), wat betekent dat Christus in Zijn diepe nederbuiging niets onbeproefd laat om het volk op hun plicht te wijzen. Dit is ook duidelijk uit Deut. 11:26, waar 'Hij hun het leven en de dood, zegen en vloek voorstelt' om hen tot hun plicht te bewegen. Ik geloof, dat er thans velen in de hemel zijn aan wie Christus niet half zoveel moeite heeft gedaan, als aan velen van ons. Ook zijn er velen in de hel, aan wie Christus niet half zoveel moeite besteed heeft, als aan sommigen onder ons. Is het dan geen wonder, dat wij nog niet naar de hel zijn verwezen? Ik zal u zes voorname stemmen of middelen opnoemen, waardoor God de mensen op hun plicht wijst:

De eerste stem is die van *bedreiging*. Alle bedreigingen die in de Schrift voorkomen roepen ons toe: O, gehoorzaamt aan uw plicht. Dit is zeer duidelijk in die uitgezochte en opmerkelijke woorden in Jeremia 36: 2,6,7: "Ga heen en lees in de rol, in dewelke gij uit mijn mond geschreven hebt", enz. Baruch wordt bevel gegeven al de bedreigingen Gods over Zijn volk voor te lezen. En wat is het heerlijke doel wat Hij daarmee voorheeft? "Misschien zal hun bede voor des Heeren aangezicht nedervallen, en zij zullen zich bekeren, een iegelijk van zijn bozen weg", enz. Dit is het wezenlijke einde en het doel van Gods bedreigingen, dat mensen in hun gebeden voor Hem zullen nedervallen; daartoe zwaait Hij met de roede boven hun hoofd. Daarom zeg ik: geeft de bedreigingen Gods, die Zijn boodschappers zijn, wat ze eisen en Hij zal de roede inhouden.

Een tweede voorname stem, waardoor God soms bij het volk op de plichten aandringt, is de roede van die *droevige en benauwende bezoeken* die ons overkomen. Dit is waarlijk hun doel, dat de mensen dit gebod Gods gehoorzamen. Dit is duidelijk uit de inhoud van de tekst, waar God er bij hen op aandringt de stem van de roede te horen, opdat ze hun plicht zullen doen. Dit blijkt ook uit die lieflijke en voortreffelijke belofte in Ezechiël 20:37: "En Ik zal ulieden onder de roede doen doorgaan, en Ik zal u brengen onder den band des verbonds." Daarom zeg ik: het voornaamste doel en oogmerk Gods in het zenden van de roede is, dat de mensen hun plicht zullen waarnemen.

Een derde stem, waardoor God de mensen op hun plicht wijst, is de *stem van de beloften*. Wat is de voornaamste stem van het verbond der beloften? Het is deze: gehoorzaamt de plichten, die u bevolen worden. Dit blijkt uit Ezechiël 11:19, 20: "En Ik zal hun enerlei harte geven, en zal een nieuwen geest in het binnenste van u geven, en Ik zal het stenen hart uit hun vlees wegnemen, en zal hun een vlesens hart geven. Opdat zij wandelen in Mijn inzettingen, en Mijn rechten bewaren en dezelve doen." Al de grote beloften van het Verbond liggen als het ware onder deze belofte: "Gehoorzaamt en gij zult leven." Het is gehoorzaamheid, welke ons tot het bezit van de beloften leidt.

Een vierde stem, waardoor God op het volbrengen van de plichten aandringt, is de stem van al de *barmhartigheden* die ons worden bewezen. Ik zeg: zij alle roepen ons toe: "O, gehoorzaamt Zijn geboden." Ja, dat is de stem die de barmhartigheden ons doen horen. Wat is het oogmerk en het doel van al die grote dingen die God aan u gedaan heeft? Het is dit: "O, wilt u komen en gehoorzamen?"

Ten vijfde, spreekt niet de grote stem van *onze consciënties* en van alle *overtuigingen*, die God op ons legt, tot ons: O, betoont Hem gehoorzaamheid; gehoorzaamt Hem met uw ganse hart, met uw ganse ziel, en met al uw kracht?

Er is ook nog deze stem, waardoor God bij de mensen aandringt op het doen van de bekende plichten, namelijk: de stem van de *openbare genademiddelen*. Wat anders is de grote stem van al ons dagelijks prediken aan u, dan: "O, gehoorzaamt de geboden?" Nu wil ik dit tot u zeggen, o volk van Glasgow, heeft God niet tot u gesproken door goedertierenheden? Heeft Hij niet tot u gesproken door bedreigingen? Door de stem van de beloften? Door de stem van de roede? Door de stem van onze consciënties? Door de stem van de openbare Godsdienstoefeningen? O, ziet toe, dat niet de plagen die in Leviticus 26 worden opgesomd, over ons komen. Heere, bewaar deze plaats voor Evangelie-veroordeling; want vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God. Echter vrees ik dat uw plaag nog zevenmaal erger zal zijn. O, wat kan God meer aan ons doen, dan Hij gedaan heeft? Hebben wij er niet bij u op aangedrongen, dat u Christus zou omhelzen en dat deze plicht uw lust zou zijn? Indien Christus ons niet kan lokken om Hem onze harten te geven, dan zal Hij ons in zekeren zin dwingen Hem onze harten te geven. Ik beken, dat het een droeve zaak is, de stem van de roede gering te achten en ongehoorzaam te zijn. God heeft in een paar jaren op een vreselijke wijze, twee maal de dreigende roede van Zijn toorn over de stad Glasgow uitgestrekt. Ziet toe, dat niet zoveel bedreigingen van Gods roeden de voorloper zijn van de een of andere zware slag van de Heere. Het is nu uw plicht naar Zijn stem te luisteren. Dit is Christus' eerste woord, Zijn laatste woord, en het is Zijn beste woord. O, neemt Hem aan en omhelst Hem!

Ik denk, dat er *zeven trappen* van het oordeel zijn die ons waarschijnlijk zullen overkomen, als wij niet naar Zijn stem horen. God heeft veel gesproken, en wat moet Hij nog meer spreken? Wat moet Hij nog meer aan ons doen? En wat kunnen wij minder voor Hem doen? Daarom zeg ik: Al het geringschatten van deze bedreigingen, waarmee God u bedreigd heeft, zijn de voorlopers van de volgende zeven opmerkelijke trappen van Zijn oordeel.

De eerste trap van het oordeel, dat gewoonlijk hen overkomt, die de stem van God gering achten en ongehoorzaam zijn, is, dat God niet op hún stem zal merken, wanneer zij tot Hem roepen. O, het is geen wonder, dat God Zijn oren toestopt voor onze gebeden, wetende, dat wij onze oren toestoppen voor Zijn dierbare nodiging, waarmede Christus tot ons roept: "O, neemt Mij aan?" Daarom zeg ik: O, geeft uw harten aan Christus, dan zal Hij uw stem verhoren.

Een *tweede* trap van het oordeel dat gewoonlijk hen overkomt, die deze grote en dierbare stemmen gering achten, waardoor Hij tot ons spreekt, is deze, dat het te vrezen is, dat het tenslotte hiertoe met u zal komen, dat God u niet antwoordt, dat Hij niet meer tot u spreken zal. Ja vreest, opdat het niet zover met u komt, dat God Zijn *laatste* woord tot u zal spreken, zodat Hij u niets meer te zeggen heeft. Ik moet zeggen, dat, als God van het prediken tot de roeden overgaat, het een bewijs is, dat wij moeilijk te overreden zijn. Iemand heeft ergens gezegd, dat, wanneer de Heere roeden toezendt om ons te leren, dat wij er *nóg* niet door onderwezen zullen worden. Hoewel dat, naar mijn gedachte, een gezegend kruis zou zijn, hetwelk ons tot Christus zou doen komen. Ik denk dat Christus met ons moet handelen, zoals Absalom met Joab deed; hij zond tot Joab, om bij hem te komen, maar hij kwam niet. Toen liet Absalom zijn korenvelden in brand steken, waarop hij eindelijk kwam. Zo, denk ik, steekt Christus onze korenvelden in brand, opdat wij gedwongen worden tot Hem te komen.

Een *derde* trap van ons oordeel is deze, dat, naar ik vrees, dit droevig en jammerlijk woord aan ons zal worden bewaarheid, wanneer wij voortgaan met dit Evangelie te verachten, namelijk Ezechiël 21:5: "En alle vlees zal weten, dat Ik, de Heere, Mijn zwaard uit zijn schede getrokken heb; het zal niet meer wederkeren." Ja, God is reeds begonnen het zwaard van Zijn gerechtigheid uit zijne schede te trekken, en wie zal zeggen wanneer Hij het over ons zal opheffen? Is er iemand, die gelooft, of er van overreed is, dat God schielijk het zwaard, dat Hij tegen ons getrokken heeft, weer in de schede zal steken?

Een *vierde* trap van het oordeel, dat zal ontvlammen over hen, die de stem van Gods dreigende roede licht achten, is, wat naar mijn gedachte nog droeviger is, namelijk: Ezechiël 21:11, 12: "Het zwaard is gescherpt, en dat is gevaagd, om hetzelve in de hand des doodslagers te geven." En wie weet, of niet uw ongehoorzaamheid aan al die stemmen, waardoor God tot u heeft gesproken, Hem Zijn zwaard heeft doen trekken, om het in de hand des doodslagers te geven? O, wie zal de doodslager zijn in wiens hand het zwaard zal gegeven worden?

Een *vijfde* trap van het oordeel, wanneer wij voortgaan met al die stemmen licht te achten, waardoor God tot ons spreekt, is dat woord uit Ezechiël 20:31: "Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik van u gevraagd worde!" Ik zal Mij niet langer met u inlaten.

Een *zesde* trap van het oordeel, dat ons kan en zal overkomen, indien wij zo voortgaan om al de stemmen des Heeren tot ons licht te achten, staat geschreven in Ezechiël 24:13: "Omdat Ik u gereinigd heb en gij niet gereinigd zijt, zo zult gij van uw onreinigheid niet meer gereinigd worden, totdat Ik Mijn grimmigheid op u zal hebben doen rusten."

Ten laatste is er nog deze trap van ons oordeel, die naar mijn gedachten de hoeksteen van al de andere is, wanneer wij voortgaan met al de stemmen waardoor God tot ons spreekt licht te achten. Naar alle waarschijnlijkheid zal één van de twee vonnissen in de

hemel over ons worden uitgesproken: Ten eerste dit: Hoséa 4:17: "Efraïm is vergezeld met de afgoden, laat hem varen." Of, ten tweede dit: Openbaring 22:11: "Die onrecht doet, dat hij nog onrecht doe; en die vuil is, dat hij nog vuil worde." Daarom zeg ik u: "Heden, indien gij Zijn stem hoort, verhardt uw harten niet, gelijk in de verbittering geschied is."

Glasgow is nu nog in de gelegenheid om vrede met God te maken. O, wie weet hoelang dat nog zo zal zijn? Nu, wanneer u Hem niet in de zachte stem van het Evangelie wilt horen, zal u Hem dan niet duidelijk in een wervelwind horen? Er is niets dat ons kan overkomen, dat zozeer de sluitsteen van onze ellende zal zijn, als wanneer Christus voor goed afscheid van ons zal nemen. Ik denk, dat er hier onder ons maar weinig zijn, die Christus binnen het gezicht hebben, doch ik ben er zeker van, dat er velen hier zijn, voor wie het nodig is met Christus te onderhandelen.

Ik heb nog 7 dingen tot u te zeggen en daarmee zal ik besluiten.

1. God heeft drieërlei roeden, waardoor Hij zich aan een volk bekend maakt. (a) Hij heeft de roede Zijns monds, waardoor Hij ons Zijn woord bekend maakt. (b) Dan is er de roede van Zijn hand, namelijk: Verdrukkingen en kruis. (c) En ten derde is er de ijzeren roede van verdelging, wanneer God de mens volkomen verdelgt, en zo'n verdelging zal niet ten tweede maal nodig zijn. God heeft reeds lange tijd tot u gesproken door de roede Zijns monds en door de roede van verdrukkingen en kruis, doch o, wacht u, dat Hij niet komt en tot u spreekt door de ijzeren roede van verdelging. Ziet toe, dat de onderhandeling tussen Christus en u niet worde afgebroken. O, ziet toe dat u de tijd waarneemt terwijl u die nog hebt.
2. Ik wil dit nog tot u zeggen dat ik vrees, dat het licht achten van de droevige en jammerlijke bedreigingen Gods, waarmede Hij u bedreigd heeft, een sombere voorloper is van zware slagen, die u nog van de Heere te wachten hebt. Zijn er niet veel mensen die de waarschuwingen verachten door gemis van geloof? Zij geloven niet, dat die waarschuwing waar is en daarom denk ik, dat God waarschijnlijk u zal doen gewaarworden *wat* Hij predikt, voordat u zult geloven wat Hij nu voor uw oren verkondigt. Ik zeg, voordat de waarschuwingen door sommigen van u worden geloofd, dat eerst de dag zal aanbreken, dat Hij tot uw *gevoel* zal prediken, en u zal doen *gevoelen* wat gij niet hebt willen *geloven*. Zijn er niet velen, die geen recht gebruik van de bedreigingen maken, omdat zij geloven, dat de bedreigingen niet tot hen gericht zijn? Daarom maken zij geen bijzondere toepassing van de bedreigingen op zichzelf. Volgens mij zou het goed zijn voor ons allen, dat wij met de bedreigingen tot onszelf inkeerden.
3. Sommigen nemen de waarschuwingen niet ter harte nemen en maken er geen gebruik van, omdat ze de bedoeling niet begrijpen. Er zijn er, die, laat Christus dreigen zoveel Hij wil, steeds in het donker verkeren en altijd blijven roepen: Wat zou Christus toch met Zijn bedreigingen bedoelen? Zo deden de Joden ook in Johannes 7:33, 34, 35 en 36, waarom Christus hen bedreigt: "Nog een kleinen tijd ben Ik bij u, en Ik ga heen tot Dengene Die Mij gezonden heeft. Gij zult Mij zoeken en gij zult Mij niet vinden; en waar Ik ben, kunt gij niet komen." Nu, wat weerhield hen deze bedreiging toe te passen? Ze dachten: "Wat is dit voor een rede, die Hij gezegd heeft: Gij zult Mij zoeken en zult Mij niet vinden; en waar Ik ben, kunt gij

niet komen? Zal Hij tot de verstrooide Grieken gaan, en de Grieken leren?" Zij wisten niet wat de bedreiging inhield en dat verhinderde hen ze op zich toe te passen.

4. Een vierde reden, waarom velen geen recht gebruik maken van de bedreigingen, is de onkunde van hun eigen toestand. Sommigen zullen in de een of andere zonde leven en nochtans zullen zij geen toepassing op zichzelf maken, wanneer tegen die zonde wordt gewaarschuwd, omdat ze hun zonde niet kennen. Zijn er niet zulke mensen, op wie de waarschuwingen over hun wereldsgezindheid geen indruk maken, omdat zij hun wereldsgezindheid *netheid* noemen? Zijn er niet sommigen, die, als een leraar hen waarschuwt tegen vermetelheid, er zich niets van aantrekken, omdat zij hun vermetelheid geloof en vertrouwen noemen? Zijn er niet veel waarschuwingen gedaan tegen huichelarij? En hoe weinig toepassing wordt er van gemaakt! Dit komt, omdat wij onze huichelarij voor oprechtheid aanzien.
5. Ten vijfde, dit hindert velen de bedreiging toe te passen, omdat God van voornemen is hen te verdelgen. Daarom passen zij de bedreigingen niet toe. Het is een verschrikkelijk woord wat van de zonen van Eli geschreven staat in 1 Samuël 2:25: "Doch zij hoorden de stem huns vaders niet, want de Heere wilde hen doden." Er zijn er, die God voornemens is te verdelgen, en daarom passen zij de waarschuwingen niet toe.
6. Een zesde oorzaak van hen die de bedreiging niet op zichzelf toepassen, is, omdat zij gewoonlijk met hoge gedachten van zichzelf en met veel eigenliefde bezet zijn. Niets staat de toepassing van de bedreigingen zo in de weg als eigenliefde; wij hebben er geen zin in om te geloven dat ons iets kwaads zal overkomen.
7. Tenslotte, dit verhindert ook de toepassing der bedreigingen, dat wij niet weten wat een droevige en zondige zaak het is de waarschuwingen licht te achten en ze niet toe te passen. Ik weet, dat het een punt is, dat niet zo gemakkelijk uit te maken is wat de grootste zonde is: het licht achten van de beloften, of het licht achten van de geboden, of het licht achten van de waarschuwingen. Maar hier ben ik zeker van, dat ons geringschatten van de waarschuwingen de opkomst is van ons verachten van de beloften en ook de oorzaak is van ons verachten van de geboden.

Ik zal het hierbij laten. O, dat u overreed mocht zijn om naar Gods stem te luisteren, opdat Christus niet getergd mocht worden om van u te wijken en Zijn afscheid van u te nemen.

Hem nu, Die machtig is u kracht te geven, om Hem vast te houden totdat de dageraad opgaat, begeren wij de lof toe te brengen.

Tweede Preek.

***De stem des Heeren roept tot de stad
(want Uwen naam ziet het wezen):
(Engelse vertaling: en een wijs man zal Uw Naam zien)
Hooft de roede en wie ze besteld heeft! Micha 6:9***

Het is niet zo erg, al zou een Christen "in een oven worden geworpen, dien men zevenmaal heter zou maken, dan men die pleegt heet te maken, indien maar Eén in de gedaante en gelijkenis van de Zoon des Mensen met hem in het midden des vuurs zou wandelen." Is het niet de tegenwoordigheid van Christus, welke een woestijn maakt als de hof des Heeren? Is het niet Christus' tegenwoordigheid, die de verdrukkingen liefelijk maakt? Is het niet Christus' tegenwoordigheid, die een doornenkroon tot een vreugdekroon maakt? Is het niet Christus' tegenwoordigheid, die de *hemel* zo aangenaam maakt? En moet het ook niet de tegenwoordigheid van Christus zijn, die de *aarde* aangenaam moet maken? Ik acht dat verlaten onder het kruis een van de droevigste en aandoenlijkste bezoeken is die een Christen kan treffen, maar er zal eens een zalige verwisseling van drinkbekers plaatsvinden. In plaats van de drinkbeker van *bitterheid*, die hem wordt te drinken gegeven, terwijl hij hier beneden is, zal hem Boven een drinkbeker van *eeuwige vertroosting* door de hand des Heeren worden toegediend.

Ik denk dat een Christen *arm* kan zijn in bezit, doch *rijk* in hoop. Ik denk dat, al heeft hij niet veel gevoelige genietingen, hij toch zijn ogen mag opheffen tot de eeuwige erfenis en mag uitroepen: Ginds is mijn Deel, in dat Land zijn mijn snoeren gevallen!

Voordat wij tot de behandeling van de woorden overgaan, wil ik met u over vier zaken spreken.

1. De eerst zaak, welke ik onder uw aandacht wil brengen, is deze, dat er drie dingen een Christen kunnen overkomen, die onuitsprekelijk zijn.

1. Soms kan hem een onuitsprekelijke *droefheid* overkomen, zodat hij ze niet kan uitspreken wegens de benauwdheid zijns harten, maar gedreven wordt uit te roepen: "Mijn plaag is zwaar boven mijn zuchten."
2. Hij kan onuitsprekelijke *goedertierenheid* ervaren; hij kan zulk een goedheid en zulke bewijzen van liefde van de hand des Heeren ondervinden, dat hij, al zou hij het willen, het niet in woorden kan uitdrukken. Hij zou tot lof van de hem bewezen goedheid slechts dit kunnen zeggen: "Wat zal ik spreken? Gelijk Hij het mij heeft toegezegd, also heeft Hij het gedaan."
3. Hij kan een onuitsprekelijke *vreugde* krijgen. Hij kan tot die toestand worden gebracht, dat hij geen woorden kan vinden om zijn blijdschap uit te drukken,

volgens dat woord, 1 Petrus 1:8: "gelovende, verheugt gij u met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde."

2. Ten tweede. Ik wil er uw aandacht bij bepalen, omdat het van het uiterste belang is voor een Christen, die waarheid te geloven en zich daarbij te houden, dat er geen greintje verdrukking in deze beker is, hetwelk oneindige wijsheid niet nuttig acht daar in te zijn, en dat oneindige ILiefde er niet heeft ingedaan. Dit te weten en hierin te berusten, dat oneindige wijsheid en oneindige liefde werkzaam waren in het mengen van de beker en dat Zijn teder hart ons niet meer zal toedienen, dan wij in staat zijn te dragen, is een ondersteuning om er ons lijdzaam onder te gedragen.

3. Ten derde. U moet er ook op letten, dat er volgens mij sommige Christenen zijn die gedrongen worden God meer te loven voor hun kruisen, dan voor de gunsten die hun betoond zijn, en die in hun donkerste nachten hebben moeten uitroepen: "Het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest."

4. Ten vierde. Dan wil ik ook dat u hierop acht geeft, dat het kruis van een Christen tweeeërlei gedaanten heeft, een uitwendig en een inwendig voorkomen. Het uitwendig voorkomen van het kruis ziet er het onaangenaamst uit, maar o, als een Christen de binnenzijde van zijn kruis eens mocht zien, hij zou gaan neerzitten aan de rivieren van Babel en daar Gode lofliederen zingen, ja Hem loven, "dat hij verdrukt is geweest." O, het is vertroostend voor de Christen, dat Christus langs de weg van het kruis ten hemel is gegaan; dat Zijn gezegende voeten die weg hebben betreden en dat Zijn dierbare lippen uit die beker hebben gedronken.

Doch om tot de tekstwoorden te komen: Wij hebben u gezegd, dat er in de woorden vijf dingen aan te merken zijn.

Ten eerste, dat aan het volk van Israël en Samaria een uitnemende vermaning is gegeven, namelijk deze: "Hoor de roede en wie ze besteld heeft." In deze vermaning zullen wij op zes zaken letten.

1e. Dat elk kruis en elke droevige bezoeking, die een Christen overkomt, een stem en spraak in zich heeft. Daarom staat er: Hoor *de stem* in de roede. Alsof hij zei: Geeft er acht op *wat* de roede spreekt en wat zij u toeroept.

2e. Dat het de plicht van een Christen is acht te geven op en gehoorzaamheid te bewijzen aan hetgeen de roede spreekt en wat zij vraagt. Daarom luidt het gebod: *Hoor* de stem van de roede.

3e. Dat er grote onwilligheid in de mensen is, om te luisteren naar hetgeen de roede spreekt. Daarom wordt *bevel* gegeven door de stem des Heeren: Hoor de stem der roede!

4e. Dat de roede en de stem van Hem, Die ze besteld heeft een en dezelfde zaak zijn. Daarom zijn die twee aan elkander verbonden: Hoor de stem van de *roede* en *Hem* Die ze besteld heeft.

5e. Dat het voor een Christen een voornaam punt van hemelse wijsheid is om op de stem van de roede te letten en er naar te luisteren. Daarom staat er: *Een wijs man zal Uw Naam zien.*

6^e. Niet iedereen ziet wat de roede inhoudt dan alleen hij, die van God met veel hemelse wijsheid begiftigd is; *een wijs man zal Uw Naam zien.*

Voordat ik tot het eerste punt overga, hetwelk is, *dat elke roede welke tot een Christen wordt gezonden een stem in zich heeft*, vraag ik uw aandacht voor de volgende overwegingen:

Ten eerste. Het is een bijzondere en zeer opmerkelijke toenadering van het welbehagen Gods, wanneer Hij aan een mens of volk het *doel* van een roede openbaart. Job 33:16: "Dan openbaart Hij het voor de oren der lieden en Hij verzegelt hunne kastijding." Dit wordt hier aangevoerd als een bijzonderlinge gunst van God, omdat Hij hen doet weten *wat* de roede spreekt. Elihu ziet hier zoveel goedertierenheid in, dat hij van gedachte is, dat het een stap is tot verlossing van de roede: "Hij zal de ellendige in zijn ellende vrijmaken." Hoe geschiedt dit, dat hij 'de oren van de lieden opent en hun onderwijzing verzegelt?' (Volgens de Engelse vertaling.) Het geschiedt zo, dat God iemand de *bedoeling* van de roede doet verstaan; want als Hij hun de stem van de roede doet *verstaan*, dan is dat al een halve bevrijding van de roede. Weet u niet, dat wanneer de oorzaak van een kwaal bekend is, zij half genezen is? Zo ook, wanneer God bekend maakt en doet verstaan waartoe Hij de roede zendt, dan mogen wij zeggen, dat zij reeds half is weggenomen.

Ten tweede. De Christenen vanouds hebben veel moeite gedaan om de stem van de roede te verstaan, zoals blijkt uit 2 Samuël 21:1, waar staat dat David, toen er in het land Israël drie jaren achtereen hongersnood was, het aangezicht des Heeren zocht om te weten wat de oorzaak van die roede was. Job 7:20 leert dit ook. Job was zeer begerig om te weten waarom God hem tot een doel voor Zijn pijlen had gesteld en waarom hij daardoor zichzelf tot een last was geworden.

Ten derde. Wij zouden wensen dat u ook hierop wilde letten, dat het zeer benauwend is voor een teder Christen onder een zwijgende roede te verkeren, onder een bezoeking waarvan hij niet weet wat ze hem te zeggen heeft. Voor Job, hfd.3:23, was dit het toppunt van zijn smart, dat zijn weg voor hem verborgen was, zodat hij de reden niet begreep waarom God op die wijze met hem twistte. Daarom stelde hij de Heere die vraag: "Doe mij weten waarover Gij met mij twist", Job 10:2.

Ten vierde. U moet ook hierop letten, dat het zeer moeilijk voor een Christen is, voordeel uit een roede te trekken zolang hij niet weet wat ze hem te zeggen heeft. Ik zal u drie redenen voorstellen waarom het zo moeilijk is voor een Christen voordeel te trekken uit een roede, zolang hij niet weet wat ze spreekt en waartoe ze hem wordt gezonden.

- (1) Omdat het zo moeilijk is zich aan de roede te onderwerpen, zolang men haar *spraak* niet verstaat. Het is de *kennis* van het doel der roede die een Christen doet uitroepen: "Ik ben verstomd, ik zal mijn mond niet opendoen."
- (2) Omdat, zolang het *doel* van de roede voor een Christen verborgen is, hij niet weet welke weg hij moet in slaan, om van die roede verlost te worden. Weet hij echter de reden waarom God met hem twist, dan wordt hem de weg opgeklaard, hoe hij van het kruis kan verlost worden.
- (3) Er is een derde reden waarom een Christen geen voordeel uit het kruis krijgt, omdat hij niet tot een vaste overtuiging kan komen van deze waarheid, *dat God in de roede is*, zodat hij enigszins de stem van de roede kan verstaan. Niets zal een Christen meer behulpzaam zijn, om te kunnen uitroepen: "God is in de roede", dan dat hij de reden te weten komt, waarom God met hem twist.

Ten vijfde. Een vijfde overweging is, dat een Christen lang onder de roede kan zijn, voordat hij die stem en de spraak ervan verstaat. Mij dunkt dat dit duidelijk is uit de omstandigheid, dat er drie jaren hongersnood geweest was in het land Israël, voordat David de reden kon vaststellen waarom God met hen twistte. Het is niet in te denken, dat David niet dikwijls zijn smekingen tot God had opgezonden, om het doel van die roede te mogen kennen, en toch waren er drie jaren verlopen eer hij dat wist.

Een laatste overweging is, wanneer een Christen de stem en de spraak van de roede mag verstaan, dan behoort hij niet uit te stellen, maar die dadelijk op te volgen. Zo deed David ook. Toen hij de oorzaak wist waarom God met hem twistte stelde hij dadelijk alles te werk om die weg te nemen. Het is een misslag waaraan velen van ons zich schuldig maken, dat zij meer begeren dat hun kruis wordt weggenomen, dan dat het voor hen *geheiligd* wordt. Sommigen bidden, dat de bitterheid van het *kruis* mag worden weggenomen, meer dan dat het kruis de bitterheid van de *zonde* zal wegnemen.

I.

In het spreken over het eerste punt, namelijk, dat elke roede en bezoeking van God een stem en spraak in zich heeft, zal ik een weinig over de vier volgende zaken handelen:

1e. Hoe een Christen daartoe kan geraken, om in persoonlijke verdrukkingen het doel van de roede te verstaan.

2^e. Dat er gemakkelijk sommige misvattingen gemaakt worden in het vaststellen van hetgeen een bepaalde roede of bezoeking te zeggen heeft.

3e. Hoe een Christen ondersteuning kan vinden, om de stem van de roede te gehoorzamen.

4^e. Zal ik acht of negen bijzondere stemmen in het kort opnoemen, die in de roede dikwijls gehoord worden.

Wat het *eerste* betreft: Hoe een Christen daartoe kan geraken, om te weten met welk doel de roede en de droevige bezoeking gezonden wordt, zal ik u zes wegen opnoemen, die hij daartoe behoort in te slaan.

Ten eerste. Door ernstig aan de troon der genade aan te houden, dat God u licht moge geven, waartoe Hij die roede zond. Dit is zeer duidelijk in dat voorbeeld in Gen. 25:22

van Rebekka, die onder een persoonlijke roede verkeerde waarvan zij niet wist waartoe God die zond, en de Heere ging vragen, waarop zij een persoonlijk en duidelijk antwoord ontving. Het is ook duidelijk in het gedrag van David in 2 Samuël 21:1, die, toen er hongersnood heerste, de Heere ging vragen, waartoe Hij die roede zond en daarop een duidelijk antwoord ontving. Zo ook Job, hfd. 10:2, die, toen hij in het duister verkeerde, aan God vroeg wat het doel van de roede was en dat Hij hem wilde doen weten, waarover Hij met hem twistte.

Ik zal u zeven droevige gevallen opnoemen waarin een Christen kan geraken, die Christus met grote bekwaamheid kan oplossen.

- (1) In Hooglied 1:7 staat: Zeg mij aan, Gij, Dien mijn ziel liefheeft, waar Gij weidt, waar Gij de kudde legerd in den middag. Als een Christen niet weet waar Christus weidt, om tot Hem te gaan, dan zal Hij die vraag liefelijk oplossen. U moet weten, dat een Christen in deze twee trappen van verlating kan komen: A. Christus kan weggegaan zijn en B. u weet niet *waar* u Hem in de hele wereld kunt vinden. Wij hebben daarvan een voorbeeld in Maria, in Joh 20:13 en in Job (23:3) die niet alleen God miste, maar ook niet wist waar hij Hem vinden zou.
- (2) Een tweede geval, waartoe Christus grote ervaring bezit om het op te lossen, is dit: "Wie is de Zoon van God, dat ik in Hem geloven mag?" In die toestand, of tot die vraag, was de blindgeborene gebracht Johannes 9:36. O, zal Christus die vraag niet liefelijk oplossen: Wie is Christus, dat ik in Hem geloven mag?
- (3) Een derde geval, waarin Christus zeer bedreven is om het op te lossen, is dit: "Goede Meester, wat doende zal ik het eeuwige leven beërven?" Is hier iemand die tot die vraag gebracht is? Ga tot Christus, Hij kan die liefelijk voor u oplossen.
- (4) Een vierde vraag, waarop Christus het beste antwoord kan geven, is die vraag, welke Paulus stelde: "Wat wilt Gij, dat ik doen zal?"
- (5) Een vijfde toestand, waarmee men, als men in die engte gebracht is, het beste tot Christus kan gaan om die opgelost te krijgen, is deze, als men voor de vraag staat: Wat zou de Heere hiermede te zeggen hebben? Ga tot God en vraagt Hem nederig: "Waarom ben ik aldus?"
- (6) Een zesde geval is dat, waarin Job 7:20 verkeerde: "Heb ik gezondigd, wat zal ik U doen, o Mensenhoeder?" Als dat uw toestand is kan Christus liefelijk antwoorden: "Alleen erkent uw ongerechtigheid."
- (7) Een zevende geval, dat Christus liefelijk kan oplossen, vinden wij in de woorden voorafgaand aan onze tekst: "Waarmede zal ik de Heere tegenkomen?" Indien dat voor u een vraag geworden is dan kan daarop geen ander antwoord worden gegeven, dan dit: "De offerande Gods is een gebroken en verslagen hart."

Nu, dit is de *eerste* weg waarlangs een Christen er toe kan komen om de stem en de bedoeling van de roede te verstaan, namelijk: God ernstig te smeken, dat Hij u die bekend wil maken.

Een *tweede* weg die een Christen mag inslaan, om te weten te komen wat de roede te zeggen heeft, is deze: Indien u de roede werd gezonden toen uw hart ver van God was, wil de roede u zeer waarschijnlijk te kennen geven: 'Het is goed voor u tot God te genaken.' Of, wanneer de roede tot een Christen gezonden wordt, als hij bezig is de

dingen der wereld na te jagen, en wanneer uw roede u wordt toegezonden als u uw plichten zeer vormelijk waarneemt, dan is de stem van de roede zeer waarschijnlijk deze: 'Wekt uw hart op om God aan te grijpen.' Laat daarom een Christen, als hij wil weten wat het doel van de roede is, *de tijd* wanneer hem de roede gezonden wordt vergelijken met zijn gestalte in diezelfde tijd.

Een *derde* weg om te weten te komen wat de roede spreekt en wat zij ten doel heeft, is, dat men nauwkeurig acht geeft op *de soort* roede en de omstandigheden waaronder zij gezonden wordt. Want dit is zeker, dat het voorkomt, dat de zonden van een volk of van een mens in duidelijk leesbare letters op de roede gegrift zijn, zodat ieder die voorbij loopt het kan lezen. Soms predikt de roede onze zonden zo duidelijk, dat ze geen uitleg nodig heeft. Er is bijvoorbeeld in Richteren 1:6,7 zo'n duidelijke overeenkomst tussen het oordeel over Adoni-Bezek en zijn zonde, dat hij zijn oordeel net zo wel als zijn zonde kon lezen in de slag die hem werd toegebracht. Hij zei: "Zeventig koningen, met afgehouden duimen van hun handen en hun voeten, waren onder mijn tafel de kruimen oplezende; gelijk als ik gedaan heb, alzo heeft mij God vergolden." Want zij hadden hem gevangen genomen en de duimen van zijn handen en van zijn voeten afgehouden. Het is ook duidelijk uit dat woord van Salomo, Spreuken 21:13: "Die zijn oren toestopt voor het geschrei van de armen die zal ook roepen en niet verhoord worden." Zo ook in Zacharia 7:13: "Daarom is het geschied, gelijk als Hij geroepen had doch zij niet gehoord hebben; alzo riepen zij ook maar Ik hoorde niet, zegt de HEERE der heirscharen." Hier kunt u een door God gelegde overeenkomst zien tussen de roede en de zonde.

Een *vierde* weg, waardoor een Christen kan te weten komen wat de stem van de roede spreekt en waartoe zij gezonden wordt, is, dat hij naspeurt *in de Schrift* wat de Heere ten doel had en wat Hij tot Zijn volk gesproken heeft, wanneer zij onder een dergelijke roede en benauwde bezoeking verkeerden. Naar alle waarschijnlijkheid heeft de Heere met hetzelfde kruis nu nog hetzelfde ten doel, volgens die algemene regel: "Want al wat tevoren geschreven is, dat is tot onze lering tevoren geschreven, opdat wij door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften hoop hebben zouden", Rom. 15:4.

Een *vijfde* weg voor een Christen, om de bedoeling van de roede te leren kennen, is, dat hij nauwkeurig acht geeft op *de omstandigheden* waaronder de roede tot hem komt. Er kunnen omstandigheden in de roede voorkomen, waardoor een Christen veel licht kan krijgen in het doel des Heeren met die roede. Het naspeuren van de omstandigheden waaronder een roede gezonden wordt, helpt een Christen om deze drie dingen te zien:

- (1) Dat zo'n roede van de hand des Heeren is.
- (2) Dat God in de toorn des ontfermens gedenkt.
- (3) Het helpt een Christen om de stem en spraak van de roede te verstaan. Soms zal een Christen in het *kruis* geen liefde kunnen lezen en dat hij nochtans in de *omstandigheden*, die met het kruis samen gaan, zeer veel liefde kan lezen.

Ten laatste is er nog een zesde weg, waardoor een Christen tot de kennis van de stem en de bedoeling van de roede kan komen, als hij overweegt dat alle roeden en bezoeken

die een Christen overkomen, een van deze *drie doeleinden* heeft: De roede wordt tot een Christen gezonden, òf om hem aan zijn overheersende afgoden te doen sterven; òf tot oefening van zijn overheersende genade; òf tot beoefening van zijn voornaamste plicht. Dit zijn de stemmen die het kruis doet horen.

Laat mij er terloops alleen nog deze twee dingen aan toevoegen:

1e. Het is gemakkelijker geduldig te zijn onder een roede, welke dient tot beproeving en oefening van onze overheersende genade, dan lijdzaam te zijn onder een roede, die gezonden wordt tot *doding van onze overheersende afgoden*. Geen roede is voor een Christen moeilijker te dragen, dan die, welke aan de wortel van onze overheersende afgoden gelegd wordt. Geen kruis is zwaarder voor een trots mens dan smaad; een wereldsgezind mens kan elk kruis beter dragen, dan het kruis van armoede. Het gaat met de grootste moeite gepaard, ons hart tot lijdzame onderwerping te brengen aan dat kruis dat rechtstreeks onze overheersende afgoden tegenstaat. Zijn er niet velen die, wanneer hun afgoden weggenomen worden, evenals die man uit Richteren 18:24 uitroepen: "Gij hebt mijn goden weggenomen; wat heb ik nu meer?" Is het niet zo, dat, wanneer God onze overheersende afgoden aan de wortel slaat, wij met Jona uitroepen: "Het is mij beter te sterven dan te leven"? Ik mag echter zeggen, dat het kruis waarvoor wij het meest bevreesd zijn, gewoonlijk het beste voor ons is. Onze *wil* en ons *welzijn* gaan zelden of nooit samen, maar de wil van de dierbare Christus en ons welzijn gaan dikwijls samen.

2^e Er is gewoonlijk enige overeenkomst tussen onze kruisen en onze zonden. De Egyptenaars doodden al de mannelijke kinderen van de Israëlieten door ze in de rivier te werpen en God doodde eveneens al de eerstgeborenen in Egypte. Brachten Nadab en Abihu vreemd vuur voor het aangezicht des Heeren en werden de inwoners van Sodom aangestoken door het vuur van hun *lusten*, God zal vuur *van de hemel* doen nederdalen en hen verteren.

2^e.

Een tweede zaak waarover wij beloofden iets te zeggen is, dat er gemakkelijk enkele *misverstanden* gemaakt worden in het vaststellen wat of een bepaalde roede of bezoeking eigenlijk te zeggen heeft. Velen denken werkelijk, dat het kruis van *toorn* spreekt wanneer het *liefde* verkondigt.

- Sommigen denken, wanneer ze geen liefde in de *hand* van God kunnen lezen, dat het onmogelijk is liefde in Zijn *hart* te lezen; sommigen denken, dat liefde en de roede onmogelijk kunnen samengaan. Maar ik zeg dat God een mens nooit meer liefheeft, dan wanneer Hij hem tuchtigt. Iemand die in zo'n misverstand leeft, moet weten dat wij nooit uit deze dingen kunnen weten, of de verdrukking uit 'liefde of dat ze uit haat hem overkomt, want alle ding wedervaart hem gelijk alle anderen; enerlei wedervaart de dwazen en de wijzen, de rechtvaardigen en de goddelozen'. Iemand die alleen toorn op het kruis leest, die leest verkeerd, want het is zeker dat er in donkere letters *liefde* op geschreven staat, en dat een geestelijk mens die kan lezen. Daarom wordt ons bevolen in Hebreëen 12:5,6 de vermaning te gedenken, die tot ons als tot zonen spreekt: "Mijn zoon, acht niet klein de kastijding des Heeren,

en bezwijk niet als gij van Hem bestraft wordt. Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt een iegelijken zoon, dien Hij aanneemt."

- Sommigen zijn van mening dat God nooit hun gebeden kan beantwoorden, zolang Zijn straf op hen rust, volgens die vreemde godgeleerdheid, Job 9:16: "Indien ik roep en Hij mij antwoordt, ik zal niet geloven, dat Hij mijn stem ter ore genomen heeft." Het misverstand ligt hierin, dat zolang God met hen twist al de antwoorden op hun gebeden geen waarde zouden hebben.
- Dit is ook een misverstand, dat men dadelijk zijn aandeel aan God gaat betwisten, als men met een roede of bezoeking te maken krijgt waarvan men echt niet kan zien wat de reden is, dat God met ons twist. Wanneer Hij ons in de oven werpt en wij gaan er dadelijk bij neerzitten en ons vertrouwen wegwerpen, is dat zeker een verkeerd gebruik maken van de roede.
- Een ander groot misverstand van de stem en spraak van Gods dreigende roede is, dat men van mening is, dat onder het kruis de dienst van God maar ijdelheid en een nutteloze zaak is. Een Christen kan zover komen, dat hij zegt: "Ik wil geen duit geven voor de godzaligheid, ze is niets waard." Dit blijkt uit Psalm 73:13,14, waar de Profeet opmerkt, dat hij de ganse dag geplaagd werd, terwijl de goddelozen vrede hadden, wat hem deed uitroepen: "Immers heb ik te vergeefs mijn hart gezuiverd, en mijn handen in onschuld gewassen." Ja, het is moeilijk voor een mens de dienst van God niet te laten varen wanneer God met hem twist. O, het is moeilijk onder het kruis, een hoge achting te hebben voor de godzaligheid!
- Het is ook een misverstand, dat een Christen wegens het kruis zijn gemeenschap met God in twijfel trekt, zoals Gideon deed toen hij zei: "Zo de Heere met ons is, waarom is ons dan dit alles wedervaren?", Richteren 6:13. Een Christen zal dan uitroepen: "Ik kan Gods hart en hand niet overeenbrengen; ik kan niet overeenbrengen dat er liefde in Gods hart is, dat Hij met mij is, terwijl ik onder dit kruis, onder deze roede verkeer."

3^e.

Ons derde punt is hoe een Christen ondersteuning kan vinden om de stem van de roede te gehoorzamen. Naar mijn gedachten zullen wij, door de volgende zaken in acht te nemen, geholpen worden om te gehoorzamen aan de bedoeling van de roede.

- Indien de roede roept om een bijzondere begeerlijkheid te doden, of een afgod, dan is het uw plicht, dadelijk in uw hart voor te nemen om oprecht die afgod te verachten. Als God u wegens uw afgoden straft behoort u een acte van echtscheiding met hen te ondertekenen, met de uitroep: "Wat heb ik nog meer met de afgoden te doen?" En te roepen: "Pak u weg!" En ze te werpen voor de mollen en de vleermuizen.
- Er is nog een andere manier die u kan helpen om tot gehoorzaamheid van de roede te komen, als die roept om een bepaalde afgod te doden. Ik raad u dringend, om u neer te zetten en het nadeel van die afgod ernstig te overwegen. Onderzoekt toch altijd welk gevaar u loopt, met uw ziel er steeds aan verbonden te houden. Als de stem van de roede tot u spreekt: O, verlaat die afgod, die Delila, dan moet u ernstig overdenken welk nadeel er aan verbonden is zo'n afgod aan de hand te houden, en

ook welk voordeel het oplevert als u die loslaat. Er zijn Christenen die hun afgoden gedood hebben naar hun *licht*, voordat zij gedood zijn in hun *genegenheden*; ja er zijn er, wiens afgoden onder dwang werden gedood en zij sterven met hen, voordat zij aan hun afgoden gestorven zijn.

- Indien de stem van de roede tot u spreekt, dat u de genade moet opwekken en dat u veel werkzaam moet zijn die te beoefenen, tracht er dan veel indruk van te krijgen, dat er veel meer geestelijk voordeel verbonden is aan de oprechte en geestelijke beoefening van die genade, dan wat u ooit kunt verliezen door de roeden die u treffen. Is het niet zeker, dat Job veel, ja veel meer geestelijk voordeel heeft behaald uit de oefening van zijn geloof en geduld, dan hij verloren heeft in al het kwaad dat hem trof? Indien een Christen goed weet dat zijn rijkdom bestaat in de oefening van zijn genade, dan zou er geen roede zijn die gezonden wordt om zijn genade te beproeven en te vermeerderen, die hij niet met blijdschap zou omarmen.
- Indien de roede een Christen haar stem doet horen tot beproeving en beoefening van zijn genade die het meest op de voorgrond treedt, dan zal het hem helpen en hem bewegen die stem te gehoorzamen, als hij overdenkt, dat de beproeving en oefening van die genade - indien de roede geheiligd wordt - een heerlijke, een voortreffelijke en een vredevolle uitslag zal hebben. Die roede brengt de edelste voordelen teweeg, welke regelrecht gezonden wordt tot beproeving van de genade die uw leven het meest beheerst.
- Indien de stem van de roede u doet horen, dat ge u tot een zekere plicht moet begeven, wees dan ernstig bezig om alle beletselen en hinderpalen tot die plicht uit de weg te ruimen. Wanneer bijvoorbeeld het kruis roept om de oefening van het geloof, of het roept om de oefening van het gebed, neemt dan alles weg wat de oefening daarvan kan belemmeren. Laat als het ware 'uw knechten en uw ezels aan de voet van de berg achter, en gaat gij op, en offert al uw afgoden en begeerlijkheden.'
- Indien de stem van de roede is, dat u veel moet werkzaam zijn in de een of andere plicht, dan zal dit u helpen die stem te gehoorzamen, dat u al het mogelijke aanwendt om het nut en de schoonheid van die aangewezen plicht in het oog te krijgen. O, het gebed is iets, dat ons zo veel goed doet. Ik houd het er voor, dat dit de reden is, waarom God met velen getwist heeft: Hij wil ons de plichten *zoet* en de zonde *bitter* maken.

Een volgende zaak waarover ik iets wil zeggen is, wat de plicht van een Christen is terwijl hij onder *een zwijgende roede verkeert*, en niet weet wat zij hem te zeggen heeft. Ik zal vijf besturingen geven, hoe hij zich onder een zwijgende roede behoort te gedragen.

- (1) Hij moet bedenken dat God rechtvaardig is, al weet hij niet waarom Hij met hem twist.
- (2) Hij moet ernstig zijn smekingen voor God neerleggen, om de juiste bedoeling van zo'n roede te weten te komen. Wij kunnen soms wel denken dat we onder een zwijgende roede verkeren, omdat wij haar stem niet kunnen begrijpen, maar dikwijls vloeit het stil schijnen van de roede hieruit voort, dat wij haar stem niet verstaan en die niet horen,

hoewel zij met een hoorbare stem tot ons spreekt! Wanneer een Christen echter onder een zwijgende roede is, dan betaamt het hem tot God te gaan met de belijdenis van Job: "Heb ik onrecht gewrocht, ik zal het niet meer doen; doe mij weten waarin ik overtreden heb."

(3) Een Christen die onder een zwijgende roede is moet ernstig onderzoeken wat de reden is, dat God onder het zenden van zo'n roede Zijn gedachte voor hem verbergt. Ik zeg, wanneer de roede '*duister*' is, en het *kruis als 't ware tot hem zwijgt*, dan past het hem te onderzoeken wat de reden is, dat God hem de taal en spraak van de roede niet laat verstaan. Ik weet dat er droevige verdenkingen kunnen gemaakt worden wanneer de Heere een Christen onder 'duistere en als verstomde kruisen' brengt, doch ik denk, dat het toch zo goed voor ons is, onderworpen te zijn in het duister, "want Hij zal de blinden leiden door de weg die zij niet geweten hebben." Het is soms beter voor ons, dat wij verstomde en zwijgende kruisen dragen, dan dat wij een sprekend kruis hebben.

(4) Een Christen moet zich inspannen, om zijn hart in een tere en geestelijke gestalte te brengen, want dat wij de stem van de roede niet verstaan heeft soms zijn oorzaak daarin, dat wij *niet geestelijk* zijn.

(5) Tenslotte wil ik nog deze besturing geven aan de Christen die onder een 'duister en zwijgend kruis' verkeert: Tracht vooral in die tijd uw hart het meest aan Christus verbonden te krijgen, want u bent in die omstandigheid het meest vatbaar om te vallen. O, dat is een tijd waarin de duivel het meest oplettend vist, omdat dit, om zo te zeggen, het troebele water van een Christen is. O, het is bekend dat de duivel nooit zoveel voordeel over een Christen behaalt, dan wanneer hij niet weet wat het kruis hem te zeggen heeft. Ik weet dat de duivel u een valse uitleg van het kruis zal geven; hij kan de taal welke het kruis spreekt anders uitleggen, dan God het doet.

4^{de}

Nu, om daarmede onze preek te beëindigen zal ik nog acht of negen opmerkingen maken in betrekking tot het kruis, waarvan ik u verzoek ze ter harte te nemen.

(1) Het kan zijn, dat iemand eerst onder het kruis lijdzaam en onderworpen is, maar dat hij later, wanneer de draad van verdrukking tot op een zekere lengte wordt uitgesponnen, toch onlijdzaam wordt. Het is niets bijzonders, dat men de eerste dag dat ons een kruis wordt opgelegd, het geduldig draagt; maar als het kruis op ons blijft liggen, dan zullen wij uitroepen: "Waarom doet God zo met mij?" Dit zien wij duidelijk bij Job die eerst het kruis in zijn armen kon nemen en kon uitroepen: "De Heere heeft gegeven en de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd!" Maar laat het kruis maar eens een poosje op hem liggen, dan horen wij hem spreken, 'dat hij de verwurging en de dood kiest boven het leven'. Een zuivere wond is half genezen, zoals men gewoon is te zeggen, maar laat ze slechts beginnen te etteren, dan worden wij ongeduldig.

(2) Een tweede overweging betreffende het kruis is: Er zijn vijf soorten beledigingen van God waarin iemand, die onder een kruis verkeert, kan vallen.

- Ten eerste kan hij in die lastering vallen, dat hij God *onrechtvaardig* noemt, volgens Ezechiël 18:25: "Nóg zegt gij: De weg des Heeren is niet recht."

- De tweede soort is, dat wij zeggen, dat God *ontrouw* is, volgens dat merkwaardige woord in Jeremia 15:18: "Zoudt Gij mij ganselijk zijn als een leugenachtige? Als wateren, die niet bestendig zijn?" O, denken wij onder het kruis niet dikwijls, dat God niet half Zijn woord houdt?
- De derde soort belediging van God is, dat wij God *zwak* noemen, dat wij er toe gebracht worden uit te roepen: "Is er geen balsem in Gilead? Is er geen heelmester aldaar? Waarom is mijn pijn steeds durende en mijne plaag smartelijk?" Soms zijn wij onder een kruis en wij denken, dat het Gods macht te boven gaat ons ervan te verlossen.
- Een vierde soort is, dat men God van *veranderlijkheid* beschuldigt. Christenen die onder het kruis verkeren, zijn als mensen die voor het eerst naar zee gaan. Als zij voor het eerst de haven uitvaren of een rots passeren, dan menen zij dat *zij* stil liggen en dat *het land* daar *zij* langs varen beweegt. Zo menen wij ook, als wij voor het eerst onder het kruis komen, dat God veranderlijk is, maar dat wij dezelfde blijven.
- Een vijfde soort belediging van God, die iemand onder een kruis kan doen, is, dat hij God van *vergeetachtigheid* beschuldigt, wat, naar u weet, een eigenschap is van een ondankbaar mens. O, als u God vergeetachtig of ondankbaar noemt, dan kunt u Hem wel van alles noemen. Zover ik kan zien *vergeet Christus niets van een Christen dan zijn overtredingen*.

(3) Een derde overweging aangaande het kruis is: Het is een duidelijk bewijs van het missen van de kinderlijke zielsgestalte, als het kruis ons verhindert in het waarnemen van de plichten. Ik acht, als wij geen voordeel trekken uit het kruis, dat het duidelijk te kennen geeft dat wij, of geen kinderen zijn, of geen kinderlijke gestalte hebben. 'Wanneer de dwaasheid in het hart van Gods kinderen is gebonden, zal de roede der tucht ze uitdrijven.' Velen van ons zijn in onze verdrukkingen als Achaz: 'Hoe meer wij verdrukt worden, hoe meer wij zondigen.'

(4) Een vierde overweging onder het kruis is dat een Christen in betrekking tot zijn kruis op vier dingen acht behoort te geven.

- Hij moet letten op de onuitsprekelijke wijsheid, wat in zijn kruis uitblinkt.
- Hij moet er onuitsprekelijke liefde in zien.
- Hij moet onuitsprekelijke rechtvaardigheid en heiligheid in zijn kruis gadeslaan.
- Hij moet acht geven op de grote voordelen, die voor hem voortvloeien uit een geestelijk gebruikmaken van zijn kruis.

Sommige Christenen kunnen wijsheid, rechtvaardigheid en heiligheid op hun kruis lezen, voordat zij er *liefde* op kunnen lezen, doch het is goed, dat u ze alle vier naspeurt in de kruisen en droevige bezoeken die u treffen.

(5) Een vijfde overweging onder het kruis is dat een Christen geen kruis heeft en hem treft geen droevige bezoeking, welke geen *gift* en koninklijke schenking is, hetwelk hem door de hand van Christus wordt toegezonden. Er zijn er, die de beloften als giften aanmerken, maar ik zeg u, beschouwt ook uw *kruisen* als giften. Filip. 1:29: "Want u is

uit genade gegeven in de zaak van Christus, niet alleen in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden." Zo zijn er ook, die hun gevoelige genietingen, maar niet hun kruisen, als giften beschouwen. Als een Christen daar kan komen, dat hij het kruis als een gift aanmerkt, dan zal hij er ook toe komen zijn kruis gewillig te dragen.

(6) Een zesde overweging onder het kruis is dat er enkele 'vreedzame vruchten der gerechtigheid' aan een Christen toevloeien, als hij onder het kruis geoefend wordt. Hebreëën 12:11: "En alle kastijding, als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn; doch daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid, dengenen die door dezelve geoefend zijn." De roede van een Christen is soms als de staf van Aäron; in één nacht brengt zij bloeisel voort en draagt bloesem, en brengt zij liefelijke vrucht voort.

(7) De zeldzaamste genietingen van een Christen vallen hem ten deel in de tijd, dat hij onder het kruis verkeert. Wanneer was het, dat Jacob zag dat de Engelen Gods bij de ladder op en neder klommen? Was het niet, toen hij gedwongen was in het open veld neer te liggen? Wanneer zagen de drie jongelingen Christus in de gedaante van de Zoon des Mensen? Was het niet toen zij in een oven geworpen waren, die zevenmaal heter werd gestookt dan men gewoonlijk placht te doen? Wanneer kreeg Johannes zulk een heerlijk visioen van God? Was het niet toen hij op het eiland Patmos was om het getuigenis van Christus? Wanneer was het, dat Ezechiël de gezichten Gods zag? Was het niet toen hij als een balling bij de rivier Chebar zat? En wanneer zag Stefanus de hemelen geopend en Christus staande ter rechterhand Gods? Was het niet toen zij hem dood stenigden om het getuigenis van Jezus Christus? Ik zeg, de bijzonderste genietingen van een Christen worden onder het kruis ondervonden, volgens de woorden van de Psalmist: "De oprechten gaat het licht op in de duisternis."

(8) De achtste overweging onder het kruis is dat God dikwijls een Christen blijdschap schenkt onder het kruis. Wanneer hij zijn hoop begint te verliezen en alle dingen om hem heen duister worden, dan gaat het licht over hem op, volgens die wonderlijke en vreemde uitdrukking in Zacharia 14:7: "En het zal geschieden ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen." Wanneer we mogen verwachten dat de duisternis zal toenemen, dan zal het juist licht worden. Is het niet zeker dat een Christen wel eens in de middernacht van zijn verdrukkingen kan neerzitten, uitroepende: "Mijne sterkte is vergaan en mijn hoop van de Heere"? En dat nochtans de Heere door diezelfde bezoeking tot hem had gesproken: "Gij zijt een leugenaar." Is het niet gebeurd dat wij soms onze hoop wegwierpen, en dat de Heere onze banden had losgemaakt, en dat we als Petrus waren, toen hij uit de gevangenis verlost werd; en het ons was alsof wij een gezicht gezien hadden?

Tenslotte wil ik nog dit zeggen tot aanprijzing van het kruis, dat er wonderlijke uitdrukkingen in de Schrift staan, die een Christen te kennen geven, dat het kruis niet zoiets is waar velen het voor houden.

De eerste uitdrukking is die van Jacobus 1:2: "Acht het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoeken valt." Er zijn twee dingen in die uitdrukking die ze vreemd maken.

- Een Christen moet het voor grote vreugde achten, of volgens de Engelse vertaling: *geheel vreugde*. Het zou vreemd geweest zijn, als er geschreven stond, 'acht het voor vreugde', of, 'verheugt u, wanneer gij verdrukt wordt', maar dit is wonderlijk: 'acht het enkel vreugde, anders niet dan vreugde, wanneer gij verdrukt wordt.'
- Dat maakt het wonderlijk: acht het enkel vreugde, wanneer gij in velerlei *verzoeken* valt, dat is: 'verheugt u, ja te meer, wanneer veel kruisen uw deel zijn.'

Een tweede uitdrukking, tot aanprijzing van een kruis, vinden wij in Job 5:17: "Zie, gelukkig is de mens, denwelken God straft." Er is veel zaligheid gelegen in zo'n lot en bezoeking. Sommigen onder ons menen dat niemand zo ongelukkig is, dan zij die verdrukt worden, maar ik zeg u, dat de verdrukkingen van een Christen geen geringe goedertierenheden en geen kleine zegeningen zijn.

Een derde wonderlijke uitdrukking, welke het kruis aanprijst, lezen wij in Job 5:22: "Tegen de verwoesting en tegen de honger zult gij lachen." Geen droevig gezicht te zetten, als het ware, wegens al de kruisen en verdrukkingen die ons overkomen.

Een vierde wonderlijk woord, dat een goed gerucht van het kruis geeft, lezen wij in Romeinen 5:3: "Wij roemen ook in de verdrukkingen."

En tenslotte nog een wonderlijke uitspraak welke het kruis aanprijst is deze, aanwijzende welke heerlijke gevolgen er aan verbonden zijn voor hen, die onder het kruis geoefend zijn: Jacobus 1:12: "Zalig is de man die verzoeking verdraagt; want als hij beproefd zal geweest zijn, zo zal hij de kroon des levens ontvangen."

Laat een Christen zich hiermee troosten, "dat Hij u in zes benauwdheden zal verlossen, en dat in de zevende het kwaad u niet zal aanroeren".

Laat een Christen nog zoveel verdrukking onderworpen zijn, hij mag zich hiermede troosten dat zijn Zaligmaker over de aarde is gegaan, "zonder iets te hebben om Zijn hoofd op neer te leggen".

En laat hij zich ook hiermee vertroosten, dat de dag al nadert, waarop hij zal ingaan in deze heerlijke en voortreffelijke woningen. Welk nadeel is er in het kruis van een Christen? Is er niet veel in de hemel, dat zijn kruisen ruimschoots zal vergoeden?

Ik zal niet veel meer zeggen, om u tot *onderwerping* aan het kruis aan te sporen. Ik denk, dat het van meer belang is te onderzoeken, hoe wij ons onder het kruis hebben te gedragen, dan hoe wij er aan ontkomen zullen. Het is goed, alles in betrekking tot ons kruis in de handen van Christus over te geven: hoedanig het zal zijn; hoelang het zal duren; en ook hoe wij er uit verlost zullen worden.

Nu, Hem Die machtig is om alle dingen voor Zijn volk, ook de beproevingen, te doen medewerken ten goede, zij de lof. Amen.

CHRISTUS' WENEN OVER VERHARDE ZONDAARS

"En als Hij nabij kwam en de stad zag, weende Hij over haar, zeggende: Och, of gij ook bekendet, ook nog in dezen uw dag, hetgeen tot uw vrede dient! Maar nu is het verborgen voor uw ogen." Lukas 19:41,42.

Er zijn twee grote en wonderlijke verborgenheden, die een heilige verwondering en verbazing moeten veroorzaken in engelen en mensen.

- Het is een onnaspeurlijk geheim van de nederbuigende genade van Christus, dat Hij Zichzelf wilde onderwerpen aan zoveel zware arbeid, zelfs tot het uitstorten van Zijn ziel toe. Hij ondernam dit werk, opdat Hij onze liefde zou kopen, maar wat ontvangt Hij er weinig van! Hij heeft ze zo duur gekocht heeft, opdat Hij vrede zou krijgen tussen Hem en zondaren.
- Maar er is een ander mysterie, niet minder wonderbaarlijk, dat mensen onbeschaamd durven weigeren, dat dierbaar aanbod van genade aan te nemen, en het achter hun rug werpen, om het aanbod van afgoden te omhelzen. En dit verzwart deze zonde, dat zelfs na herhaalde overtuiging van de ijdelheid van onze begeerlijkheden, wij ze evenwel omarmen en er troost bij zoeken. Het is een moeilijke vraag, te beslissen of de eerste of de tweede verborgenheid het meest onverklaarbaar is, maar dit is zeker dat zij beide onbegrijpelijke mysteries zijn. Het eerste is wat Hij gedaan heeft, en het tweede is wat wij doen, waarover wij behoorden onszelf te verfoeien. Hemel en aarde verwonderen zich over een dwaasheid als deze, dat wij weigeren te komen tot de bruiloft van het Evangelie, hetwelk vol is van vet en merg. Zouden wij de raad verwerpen van Hem, Die de Wijsheid Zelf is? O, hoe hebben wij Jezus Christus afgewezen, Zijn raad in de wind geslagen en ze achter onze rug geworpen! O, welk een vreselijke belediging hebben wij Hem daarmee aangedaan! Maar Christenen, terwijl het nog het heden van genade is, verhardt uw harten niet maar omhelst het aanbod van Jezus Christus, hetwelk u vrij wordt aangeboden.

Nu, u bent allen wel van mening dat, indien Jezus Christus Zelf wilde komen en deze leer tot u kwam preken: "Kom tot Mij en wordt behouden", niemand van u zo onbeschaamd zou zijn, niet te komen of aan Zijn uitnodiging geen gehoor te geven. Doch ik vrees, dat indien Hij deze leer aan ons zou prediken, er slechts doornen en distelen te voorschijn zouden komen, na Zijn prediking. Christus preekte deze leer tot hen, in wier midden Hij was in de dagen van *Jesaja*; en welk verslag moest Hij uitbrengen over hen? *Jesaja* 49:4: "Ik heb tevergeefs gearbeid, Ik heb Mijn kracht onnuttelijk en ijdelijk besteed." En welk verslag moest Hij doen in de dagen van

Johannes? "Hij is gekomen tot het Zijne en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen", Johannes 1:11. Hij kon hen niet overreden, vanwege hun halsstarrigheid en hardheid van hart. Ongetwijfeld zult u de weigering van die mensen en hun verstoktheid afkeuren, daar het aanbod gedaan werd door zo'n uitnemende Leraar, ja door Jezus Christus, de eeuwige Zoon van God, van Wie gezegd wordt: "Hoe liefelijk waren de voeten van Hem, Die vrede verkondigde."

O, ik vrees dat Christus onder ons ook tevergeefs heeft gearbeid, onder ons die de uitnodigingen van dit gezegend Evangelie hoorden, maar wij wilden niet komen. Diegenen worden bedreigd met een eeuwig wee, die het kostelijk aanbod van Jezus Christus in dit gezegend Evangelie versmaden en voortgaan in het verwaarlozen van Zijn nodiging. Vreest u niet, dat Christus van u zal vertrekken en Zijn gezegende ordinantiën van u zal wegnemen? Vreest u niet, dat er een tijd zal komen, dat u Hem zult zoeken en Hem niet zult vinden en dat u ook niet zult weten, waar u Hem zoeken moet? O, verachters en vervloekte versmaders van Jezus Christus, ziet toe en versmaadt Hem niet langer, opdat Hij u niet vertere van de hemel. O, verachters van Jezus Christus, wat zal het einde hiervan zijn? Ik ben er van overtuigd dat het in het einde bitterheid zal zijn.

Wat zou u moeten antwoorden als God u heden, in dit uur, opriep? Wat zou u Hem antwoorden, indien gij rekenschap zou moeten geven van uw vreselijke verwerping van het Evangelie? Denkt u dat u in staat zou zijn om te antwoorden op de droevige beschuldiging van uw consciëntie, in die dag? Wees ervan overtuigd, dat het een droevige zaak is, te leven als versmaders van deze dierbare nodigingen. Als u ze nu niet wilt aannemen, weet dan, dat God eens zal ophouden met u te twisten, en dat deze dingen, die nu tot uw vrede dienen, verborgen zullen zijn voor uw ogen. O, omhelst dan de dierbare Christus en stelt het niet langer uit!

Wij komen nu tot de tekstwoorden. Ofschoon Christus zó dierbaar is, toch komt Hij hier in aanraking met een volk, dat Hem weigert. Om welke reden Hij weent, als Hij van hen vertrekt. Hij begon te wenen, wensende dat zij Hem zouden uitnodigen te blijven.

O, zagen ooit engelen of mensen zo'n een schouwspel, dat Christus weende over de verwoesting van zondaren, ja dat Hij weende over het verderf van deze zondaars, die Hem wilden verderven? O, zag u ooit zo'n wonder? Wij zijn er zeker van, Christus handelde hierin niet naar de wet der mensen, maar naar de regel van Zijn oneindige liefde. Hoe wonderlijk is Zijn liefde, dat Hij weende over de ondergang van hen, die Hem zouden overleveren, opdat Hij gekruisigd werd!

Maar hier gaf Hij ons een zalig bewijs van het eeuwig Verbond der verlossing, "dat Hij geen lust had in de dood des goddelozen, maar daarin dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve". "Och, of gij ook bekende, ook nog in dezen uw dag, hetgeen tot uw vrede dient." Zij hadden hier redenen om dat lieflijk gezang te zingen: "Hij doet ons niet naar onze zonden, en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden." Ik ben er van overtuigd, dat Christus over de ondergang van mensen meer weent, dan zij zélf doen. Indien Christus met ons had gehandeld naar onze zonden en ons had vergolden naar onze ongerechtigheden, zouden wij reeds gezonken zijn in de put, waaruit geen verlossing mogelijk is.

Wij zien hier dan het wonderlijke medelijden van Christus, dat, toen Hij nabij de stad kwam en een grote menigte mensen zag die zich haastten naar het verderf, Hij over hen weende. Welk een aanblik was dat, Christus te zien wenen over zondaren, die niet weenden over zichzelf! Hij drukt Zijn droefheid uit in het 42ste vers, wensende, dat zij nog in deze hun dag, mochten bekennen wat tot hun vrede diende.

In dit vers zijn drie dingen, waarop wij moeten letten.

1. Christus wenst dat zij mochten erkennen hun onbepaalde plicht om Gods eer te zoeken, kortom, dat zij mochten overtuigd worden van hun ellende en van hetgeen tot hun vrede diende.
2. Dat zij mochten overtuigd worden van hun uiterste onbekwaamheid, uit zichzelf aan de rechtvaardigheid van God te voldoen.
3. Dat zij de toevlucht mochten nemen tot Hem, het gezegend Lam Gods, Dat de zonde der uitverkoren wereld wegneemt.

Nu, deze drie dingen: Overtuigd te zijn van onze eigen ellende, van onze eigen onbekwaamheid onszelf te verlossen en aan de rechtvaardigheid van God te voldoen, en het Middel waardoor de rechtvaardigheid Gods bevredigd wordt, ik zeg, deze drie dingen zijn de gehele inhoud van de wet en het Evangelie. In de eerste twee ligt het werk der wet en het derde stuk bevat het werk van het Evangelie. Ik erken, dat wij nooit in staat zullen zijn, onze verplichting aan God onder woorden te brengen. O, dat ons verstand verlicht mocht worden, opdat wij mochten zien hoe wij verbonden en verplicht zijn aan God, voor Zijn gebod: Te bekennen, wat tot onze vrede dient! Mocht Hij het niet aan een ander volk hebben gegeven, dat er beter gebruik van zou hebben gemaakt en er meer voordeel uit zou hebben getrokken, dan wij hebben gedaan? Mocht Hij u niet hebben toegelaten, uw eigen weg te gaan, de weg tot uw eigen verderf? Is het geen groot en onbegrijpelijk wonder, dat Christus ons Zijn gebod heeft gegeven en ons heeft uitgenodigd Zijn aanbod te aanvaarden, dat Hij ons vrij aanbiedt in het Evangelie?

Nu, indien gij het Evangelie niet wilt aannemen, of dit aanbod van Jezus niet wilt omhelzen, dan zal de dag komen, waarop u zult weten, dat het zou geweest zijn een werk van uw eigen zielsbelang, te hebben omhelsd het aanbod van verlossing, dat u werd gedaan in het Evangelie. Het zal die tijd zijn, waarin u de dag waarop u geboren bent zult vervloeken.

Daarom maak er uw werk van, de wet van God te overdenken en te stellen tot een regel van uw leven. Het zou ongetwijfeld ons gewin zijn van Mozes naar Christus te gaan, te wandelen tussen de wet en het Evangelie en dat ons woord en onze wandel van de wet naar het Evangelie moge zijn. Christus verheugt er Zich in, wanneer wij tot Hém komen. Daarom, o Christenen, komt en aanvaardt Zijn aanbod tot uw eeuwig behoud. Ik vrees echter, dat, indien er blijdschap in de hemel gevonden wordt door de bekering van zondaars, wij zullen moeten zeggen, dat er in deze dagen niet veel vreugde in de hemel zal zijn. Wanneer werd er een gezang gezongen in de hemel over de bekering van één zondaar in deze stad? Ik vrees, dat er vele dankdagen worden gehouden door de duivel en zijn engelen, wegens de voorspoed van zijn koninkrijk in deze stad.

Nu dan, de volgende overwegingen tonen ons aan hoe ondoorgrondelijk Zijn medelijden is.

Ten eerste. *Beschouw de Persoon, Die zo weende en klaagde.* Het was Jezus Christus, de eeuwige Zoon van God en is dat geen verborgenheid? O, hoe verbaasd moeten wij staan, dat de tweede Persoon in de gezegende Drie-eenheid weende en rouwklaagde over de ondergang van zondaren! Indien een engel of een heilige in de hemel dit had gedaan, het zou niet zo wonderlijk zijn geweest. Maar dat Hij, Die eenswezens is met de Vader; dat Hij, Die oneindig verheven is boven des mensen wel en wee, weende over onze ondergang en verderf, zekerlijk dit is een wonder, dat nooit genoeg bewonderd zal worden. Christus verheugt Zich zozeer over onze bekering, alsof Hem daardoor enig voordeel werd toegebracht. Maar ook weent Hij zozeer over onze verwoesting en ondergang, alsof het een nadeel voor Hem betekent. Hij is zulk een oneindig Wezen, en zo algenoezaam in Zichzelf, dat niets kan worden toegevoegd aan Zijn heerlijkheid, door alle lof en eer, die wij Hem kunnen geven. Zo ook kan door alle oneer, die wij Hem aandoen, niets afgedaan worden van Zijn glorie.

O, welk een wonder en welk een weergaloze verborgenheid is het, dat Hij, Die zo oneindig en zelfgenoegzaam is, zo laag wilde bukken beneden Zichzelf, dat Hij onze natuur wilde aannemen en de straf, die rechtvaardig op onze overtreding was bedreigd, wilde ondergaan. De gedachten hieraan moeten wonderlijk voor ons zijn! Wij moeten verwonderd zijn, wanneer wij zien op de smarten, Die Hij voor ons gedragen heeft. Wij moeten ons verwonderen over wat Hem daartoe heeft bewogen, daar het zeker niets was in ons, maar alleen Zijn eigen vrije wil om onze smarten te dragen.

De tweede overdenking, die mag dienen om het medelijden van Christus voor ons meest wonderlijk en geheimvol te maken, is *de tijd waarin Hij over hen weende.* Het was toen Hij zo bijzonder werd vereerd, toen zij voor Hem kleren spreidden op de weg en toen Zijn discipelen deze lofzang zongen: *Gezegend is de Koning, Die daar komt in de naam des Heeren! Vrede zij in de hemel en heerlijkheid in de hoogste plaatsen!* Is dit geen groot geheim, dat Christus begon te wenen over de ondergang van zondaren, in de tijd toen het volk Hem toejuichte en eerde? Zeker, Zijn medelijden onder deze omstandigheden is een mysterie en een wonder. Christenen, beziet eens uw eigen snoodheid, ellende en slechtheid, zodat Jezus Christus, Die volmaakt heilig is, en volkomen vrij van alle besmetting van de wereld, moet wenen over onze verwoesting!

De derde overdenking, die ons leidt tot het wonderbaarlijke geheim van Christus' medelijden, is dit, dat het, volgens de mening van sommigen, *plaats vond een vijftien dagen vóórdat Hij de laatste strijd begon met duivels, machten en geweldhebbers.* U zou zich kunnen indenken, dat de gedachten aan zijn naderende dood Hem zo vervuld mochten hebben, dat Hij er niet aan had gedacht, medelijden te hebben met anderen, maar dat Hij, om zo te spreken, veeleer medelijden met *Zichzelf* zou hebben dan met ons. Maar dit is een verborgenheid en weergaloos wonder van de liefde van Christus, dat Hij niet alleen medelijden met hen had, maar zelfs weende over hun ondergang en bijzonder over de verwoesting van hen, die zouden uitroepen: "Kruist Hem, kruist Hem!" O, bewonder dit onbegrensd geduld en deze onmetelijke liefde van Christus, jegens de meest ellendige en snoodste zondaren!

Wat moet het een wonder zijn voor mensen en engelen, dat onze verlossing en eeuwige zaligheid langs zo'n weg werd bewerkt; dat door Zijn striemen ons genezing is geworden en dat Hij onze ongerechtigheid heeft gedragen op Zijn gezegende rug! O, Christenen, dit moet u bewegen u in Hem te verheugen en al uw liefde op Hem te vestigen. Laten uw afgoden of de wereld niet langer uw vermaak zijn, maar laat God de voornaamste plaats innemen in alles wat u doet.

Wij willen nog een weinig spreken over de reden waarom Christus weende en treurde over hun verwoesting. Het was hun verachting van het Evangelie en van Hem, Die de heerlijke en verheven Boodschapper van vrede is. Dat ligt duidelijk opgesloten in de woorden: "*Maar nu is het verborgen voor uw ogen.*" Wij zeggen u, dat alle zonden, vergeleken met deze, slechts kleine zonden zijn. Wij moeten er over verwonderd staan, dat er zoveel verachting is van het Evangelie, bij zoveel prediking door de grote en heerlijke Leraar Jezus Christus, Die vrede verkondigt en Wiens voeten een goede tijding brengen van grote blijdschap.

Er zijn twee soorten van verachters van het Evangelie.

1 Sommigen wijzen het Evangelie af op een beleefde wijze, Lukas 14:18-20: "Zij begonnen allen zich eendrachtig te verontschuldigen: Ik heb een akker gekocht en het is nodig, dat ik uitga en hem bezie; ik bid u, houd mij voor verontschuldigd. En een ander zeide: Ik heb een vrouw getrouwd en daarom kan ik niet komen." Maar kan er ooit enige reden of oorzaak worden genoemd, waarom wij Jezus Christus mogen weigeren? Ook velen onder ons wenden een onmogelijkheid voor: Wij hebben onze afgoden getrouwd, waar wij heengaan en daarom kunnen wij niet komen.

2 Er zijn anderen, die Hem meer bot en absurd afwijzen. "Zij grepen zijn dienstknechten, deden hun smaadheid aan en doodden hen", Mattheüs 22:6. Er zou een schijn van reden geweest zijn, indien Hij was gekomen met dreigementen en met wraak, maar Hij kwam om hun vrede en zaligheid toe te roepen. O, hoe onredelijk was hun gedrag!

Wij zullen nog enkele beletselen noemen, waarom het Evangelie niet aannamen wordt. Het *eerste* beletsel is het gemis van geloof in de waarheid van het Evangelie, hoewel het Evangelie een werkelijkheid is en geen inbeelding. Daarom zegt de apostel: "Want wij zijn geen kunstiglijk verdichte fabelen nagevolgd." 2 Petrus 1:16.

Het *tweede* beletsel tot de omhelzing van het aanbod van het Evangelie is het gemis van het vaste geloof van de onuitsprekelijke waarden, die het deel zijn van een ieder, die het aanbod van het Evangelie omhelst. Wij worden niet alleen bevoordeeld met de gemeenschap en omgang met God, hetwelk een zeer uitnemende en verheven weldaad is, maar wij krijgen ook de aanneming tot kinderen van God. Is er iets waarnaar u meer kunt verlangen, dan naar deze zegen? O, wat kan er dierbaarder zijn dan dat?

Het *derde* beletsel is het gemis van een diepe overtuiging van onze ellende en de hopeloze staat, waarin wij van nature verkeren. Ik ben er van verzekerd, dat, indien wij meer werk maakten van de wet, het Evangelie een beter onthaal bij ons zou krijgen.

Het *vierde* beletsel is het gemis van een diepe overtuiging van onze onbekwaamheid om te voldoen aan de rechtvaardigheid van God. Wij zoeken, evenals de joden, onze eigen gerechtigheid op te richten, daar wij de rechtvaardigheid Gods niet kennen.

Het *vijfde* beletsel is, dat sommigen, uit sterke overtuiging van hun onwaardigheid, en uit de wetenschap, dat zij overtreders zijn van der jeugd af, het als vermetelheid beschouwen, te komen op het aanbod van het Evangelie. Dit verhindert hen te komen.

Wij willen dit nog tot u zeggen:

1. Wij wensen, dat u er van overtuigd mag worden hoe groot de zonde van ongelooft is. Wij zijn van mening, dat het missen van een diepe overtuiging van de zonde van ongelooft, ons zo onvruchtbaar maakt.
2. Wij wensen dat u mocht beseffen dat ongelooft ons verhindert in het vrijmoedig naderen tot God.
3. Ten derde willen wij u ook zeggen, dat als wij zoeken te komen tot werkzaamheid van het geloof, terwijl wij verkeren onder de macht van ongelooft, dan veel beproevingen ons deel zullen wezen. Tot hen, die onder deze beproevingen verkeren, willen wij zeggen, dat, indien zij de overwinning over ongelooft mogen behalen, een grote blijdschap hun deel zal worden en zij de bewijzen zullen bezitten van de werking des Heiligen Geestes in hen.
4. Er is nog deze vierde zaak die ik wil zeggen: Overdenk die dierbare voorrechten, welke u moet missen vanwege uw ongelooft. Het ongelooft is de oorzaak, waardoor wij in grote mate het bewustzijn van ons aandeel in God missen en zeer gebrekkig zijn in de liefde tot God.
5. En ten laatste, wees veel bezig in overdenking van de vrije uitnodiging van het Evangelie. "Die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet", Openbaring 22:17.

Wij zullen onze leerrede hiermee eindigen. Wij menen, dat indien Christus nu wilde neerdalen, Hij ongetwijfeld tot u zou prediken over deze tekst: *"Dat gij bekende, ook nog in dezen uwen dag, hetgeen tot uwen vrede dient."* Zekerlijk, indien Christus heden hier kwam, zoals Hij eens nabij de stad kwam en de joden zag en weende, zo zou Hij ook wenen over Glasgow. Het staat vast dat de versmaders van dit Evangelie zullen staan in de rijen dergenen, die geboden zullen worden uit Zijn tegenwoordigheid te vertrekken. Ongetwijfeld zal hun oordeel en hun pijn verzwaard worden, omdat zij wisten, dat er een weg was uitgevonden om zalig te worden en dat zij niet hebben gewild. En toch roept Hij u nog in deze uw dag toe: *"Och of gij ook bekende, in deze uw dag, hetgeen tot uw vrede dient."* Maar uw dag zal niet lang duren want de dag zal aanbreken, *"wanneer het verborgen zal zijn voor uw ogen."* O, wanneer zult u ontwaken en uw eigen ellende kennen? O, wanneer zal die dag komen? O, Christenen, u bent als degenen die slapen in het opperste van de mast, en u bent het u niet bewust. "Dwaalt niet, God laat Zich niet bespotten. Want zo wat de mens zaait, dat zal hij ook maaien." O ontwaak, wees bevreesd nog langer te zondigen, opdat de Goddelijke rechtvaardigheid u niet achterhale en overvalle. Wees er van overtuigd, als u ongerechtigheid hebt gezaaid, dat u een wervelwind zult maaien.

Doch indien gij uw zaad gezaaid hebt met tranen, wees dan getroost, want er nadert voor u een vrolijke oogstdag. U zult dan voortgaan en uw oogst binnenhalen en u zult wederkeren met grote vreugde en blijdschap en zult de volle schoven dragen in uw schoot. O, wanneer zal die dag komen? Wat een blijde oogstdag zal dat zijn voor hen, die op hun Verlosser hebben gewacht! Het zal een dag zijn van vreugde en groot gejuich.

Wij zullen heden niet verder spreken, doch laat uw ziel met verwachting uitzien naar die dag, die eens zal aanbreken. Laat die gezegende en heerlijke oogstdag komen en laten alle andere oogstdagen wegvlieden. Amen.

Nuttige middelen tegen de listen van satan

EERSTE PREEK

Opdat de satan over ons geen voordeel krijge, want zijn gedachten (Eng. listen) zijn ons niet onbekend. 2 Kor. 2:11.

Denkt u ook niet, dat er in deze dagen veel vreugde in de hel geweest is? Meent u niet, dat de duivel en zijn engelen feest vieren en vreugde bedrijven, vanwege de voorspoed in hun koninkrijk en in hun oorlog, die zij nu voeren tegen onsterfelijke zielen? Wordt niet dat woord, wat wij vinden in Openbaring 12:4, in deze dagen vervuld? *Zie, de draak*, dat is de duivel, *trok met zijn staart*, dat is door zijn listen, *het derde deel van de sterren des hemels, en wierp die op de aarde*; dat wil zeggen, vele sierlijke belijders, die eens schenen aan het firmament van de kerkhemel in hun belijdenis van de leer der godzaligheid, zijn door hem op de aarde geworpen. Zodat dit klaaglijk spreekwoord vervuld is: *Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster, gij zoon des dageraads!* Zijn er niet velen, die brandende en schijnende lichten waren, maar die de tegenwoordige wereld weer lief gekregen hebben en zich nu schamen voor hun belijdenis en die hun belijdenis te schande maken?

Ik ben van mening, dat er drie dingen in de duivel zijn, die onze bewondering moeten opwekken.

1ste. Het eerste, waarover wij ons in de duivel moeten verwonderen, is dit: De onderscheidene wegen die hij houdt, om zielen tot het verderf te brengen en tot de eeuwige tormenten. Sommigen leidt hij naar het verderf op een meer openbare en helse wijze en er zijn anderen, die hij in de hel brengt op een meer stille, godsdienstige wijze, zoals hij de huichelaars te Sion drijft. Sommigen vervolgt hij als een briesende leeuw en anderen leidt hij als een engel des lichts.

2de. Dit is een tweede zaak in de duivel, waarover wij ons moeten verwonderen: Die geweldige listen en strikken, waardoor hij onsterfelijke zielen vangt. Zijn weg is meer onnaspeurlijk dan de weg van een schip op de zee, dan de weg van een arend in de hemel en dan de weg van een slang op een rots. Hij verstaat de kunst om zijn doel te bereiken en eenvoudige mensen te bedriegen, die hun begeerlijkheden dienen. Er is een drievoudige grondslag van satans koninkrijk: *de begeerlijkheid der ogen, de begeerlijkheid des vleses en de grootsheid des levens*. Dit zijn de gewone plaatsen en gelegenheden, vanwaar hij zijn pijlen schiet, om onnozele zielen te wonden of te verderven.

3de. Dit is de derde zaak, die wij in de duivel moeten bewonderen: De vervloekte overeenstemming, die bestaat tussen zijn verzoeken en ons bedrieglijk hart. Er is geen verzoeking, die door de satan wordt voorgesteld, of ons bedrieglijk hart sluit er op aan. Ik wil dit zeggen: Als er geen duivel was om u te verzoeken tot zonde, dan zou toch uw *hart* een geregelde en gedurige verzoeker voor u zijn. En ik zie het zó, dat het hart van menigeen, nog meer dan de duivel, tot zonde verzoekt. U mag dus dit op uw voorhoofd geschreven hebben: *Ik heb verwoesting over mijzelf gebracht*.

Er zijn deze twee dingen, die ik u op het hart wil binden, als het onderwerp van uw onderzoek:

1. Dat u zult onderzoeken de bedrieglijkheid van uw hart. En ten
2. de geweldige listen van de duivel. Dit zijn diepten, die nooit iemand kan doorgronden of begrijpen. En zeker, als een Christen de listen van de duivel

overdenkt, dan wordt hij gedwongen uit te roepen: "*Hoe groot is de kracht van hem, die de overste van de macht des luchts is.*" En o, de diepte van zijn arglistigheid en sluwheid! Hij kan zichzelf veranderen in iedere gedaante die hij wil aannemen. Hij kan met ons overweg in mismoedigheid en in verwaandheid, en hij kan met ons overweg onder het kruis en in voorspoed, om zijn doel te bereiken. Ja, een Christen mag wel uitroepen: *O, hoe hoog gaan zijn verzoeken!* Hij verzoekt dag en nacht, hij gaat gedurig rond, zoekende wie hij zal mogen verslinden. Overal kunt u zijn verzoeken vinden, er is niemand vrij van; de bedelaar in het stof, noch de koning op de troon, zijn vrij van zijn aanvallen.

Maar, om tot de woorden te komen. Er zijn drie eigenschappen in een Christen, waarin hij grote vorderingen kan maken.

- I. De eerste eigenschap is deze, dat hij niet onkundig is van de bedriegerijen en sluwe krijgslisten van de duivel. *Want zijn listen zijn ons niet onbekend.*
- II. Er is deze edele eigenschap in een oprecht Christen, dat hij zijn omgang en wandel zo richt, dat hij de duivel geen voordelen over zich geeft. Dit is ook duidelijk uit de tekst: *Opdat de satan geen voordeel over ons krijgje.* Deze woorden hebben betrekking op het voorafgaande gedeelte van het kapittel, waar Paulus de Korinthiërs en zichzelf op het hart bindt, zo te wandelen, dat de duivel geen voordeel over hen zou krijgen of hen zou misleiden.
- III. Dan is er nog deze derde eigenschap van een Christen, die voortgang op de weg heeft gemaakt en dat is: Een toenemen in de kennis van satans listen. Dit is een uitnemend middel om de satan te beletten voordelen op de Christen te behalen. De laatste woorden van onze tekst: *want zijn listen zijn ons niet onbekend,* worden door de apostel neergesteld als een reden van hetgeen in de voorgaande woorden staat: *Opdat de satan over ons geen voordeel krijgje.* En wij mogen zeggen, er wordt tevergeefs een net gespreid voor de voeten van een Christen, die een geheiligd verstand heeft van de kunstgrepen en listen van de satan, waardoor hij onsterfelijke zielen vangt.

I. Nu, wat aangaat de eerstgenoemde edele eigenschap van een Christen, zullen wij, in vervolg daarop, een weinig over de volgende zaken spreken:

Ten eerste. Wij zullen iets zeggen van de listen, die de duivel in het algemeen te werk stelt, om onsterfelijke zielen te vangen.

Ten tweede. Wij zullen spreken over de listen, met welke hij mensen houdt in hun natuurlijke staat, zodat zij niet tot Christus komen.

Ten derde. Wij zullen handelen over de verzoeken van de boze, waarmee hij een Christen aanvalt, wanneer hij onder de dienstbaarheid van de wet verkeert.

Ten vierde. Wij zullen aandacht schenken aan de listen, waarmee hij een Christen aanvalt, nadat deze een betrekking op Christus gekregen heeft.

Ten vijfde. Wij zullen enige woorden wijden aan die listen, waarmee hij een Christen bespringt, wanneer deze enige vorderingen heeft gemaakt in zijn weg naar de hemel.

Ten zesde. Wij zullen bezien, hoe zeer de onderscheidene kennis van de listen van de duivel van invloed zijn op de voortgang van de Christen.

Wat het eerste betreft, wij zullen u noemen de listen van de satan in het algemeen, waardoor hij tracht allerlei personen te verstrikken.

De *eerste* list is, dat hij zijn best doet zijn verzoeken te voegen *naar onze heersende begeerlijkheid en afgod*. Hij weet welke begeerlijkheden in onze boezem wonen, naar welke afgoden ons hart het meest uitgaat en in overeenstemming daarmee stelt hij zijn verzoeken op. De duivel heeft sommige vurige pijlen, welke meer openlijke en helse verzoeken zijn en hij heeft ook sommige onzichtbare pijlen, waardoor hij voordelen op ons verkrijgt. Nu, het is duidelijk uit de Schrift, dat zijn verzoeken passen bij onze heersende begeerlijkheden en lusten. Hij zette een gouden tong en een Babylonisch overkleed voor de ogen van een begerige Achan. Hij zette dertig zilverlingen voor de ogen van een hebzuchtige Judas. Hij plaatste een schone Tamar voor de ogen van een wellustige Amnon. Ook zette hij een schone Bathseba voor de ogen van een vleselijke David en hij zette een gelegenheid om zichzelf te verheffen voor de ogen van een heerszuchtige Absalom. Hij gaf ook een mooie gelegenheid tot hoogmoed voor de ogen van een eierzuchtige Hizkia.

Om nog een weinig stil te staan bij deze list van de satan, zo let op deze vier zaken:

- a. Het is niet gemakkelijk te bepalen of het beter is voor iemand die een ongedode begeerlijkheid heeft, het genot *te hebben* van deze begeerlijkheid of het genot daarvan *te missen*. Ik wil er dit mee zeggen, dat de verdorvenheid de mens tot zonde is, maar dat het gemis van dit genot sommige mensen óók ten verderve leidt. Dit is duidelijk te zien in Achitofel, want toen hij zijn zin niet kreeg en geen bevrediging voor zijn eierzucht ontving, ging hij in zijn huis en hing zichzelf op. En wat een verwoesting bracht het voort in de godzalige Jona, toen hij geen medelijden had met Ninevé en God de stad spaarde, want hij zeide: *Het is mij beter te sterven dan te leven*. Jona 4.
- b. Ik wil dit zeggen: O, de vervloekte verlangens die een Christen kan hebben om zijn verdorvenheid bevredigd te krijgen en voor zijn begeerlijkheden voldoening te vinden. Het is onmogelijk te bepalen welke onnatuurlijke wensen een ongedode begeerlijkheid kan voortbrengen om voldaan te worden. Het is duidelijk in Jona, want hij wenste dat de hele stad Ninevé verwoest zou worden en dat zóveel duizend mensen zouden omkomen, omdat zijn eierzucht wenste, dat zijn profetie vervuld zou worden. En hoe droevig was het optreden van de godzalige David! Wat monsterachtige plannen voerde hij uit, opdat de afgod van zijn reputatie zou beschermd worden! Hij maakt de godvruchtige Uria dronken en hij maakt hem tot spot voor degenen die bij hem waren en tenslotte spaart hij hem niet, maar doodt hem, opdat zijn eigen eer en aanzien geen schade zou lijden.
- c. Ik wil dit nog zeggen, dat verzoeken, die in zichzelf niet zo krachtig zijn om uw sterke begeerlijkheden wakker te maken, echter heel sterk kunnen worden, door de verdorvenheid van uw hart, die uw begeerlijkheden wèl zullen opwekken. Ik wil u deze vraag stellen: Komt er niet dikwijls iets in uw weg, dat alleen door uw eigen sterke begeerten tot een verzoeking wordt?
- d. Ten laatste wil ik er u op wijzen dat het eerste gezicht dat wij op iets hebben en wat onze afgod wil worden, meestal het verleidelijkst is. Wanneer de begeerlijkheden

voor het eerste uw instemming vragen, verschijnen ze in hun mooiste kleren, met de beste opschik en doen zich voor als bijzonder aangenaam voor u.

Wij willen nu spreken over de *tweede* list van de satan, en die is: *dat hij zijn verzoeking voegt naar onze behoefte*. Dit bleek zeer duidelijk bij Christus, toen hij tenslotte hongerde en een begeerte naar voedsel had. Toen kwam de duivel met deze passende verleiding: *Zeg, dat deze stenen broden worden*. Het is ook duidelijk uit het leven van David, want de satan verzocht hem naar Achis te gaan, toen hij in engten en gevaren zat. Zo zal ook het volk van God, wanneer het in uitwendige benauwdheid zit, heengaan om naar Egypte te trekken en 'vlees tot hun arm stellen.' Wij erkennen, dat behoefte en noodzaak een schitterend redenaar is. Het is gemakkelijker de argumenten van het verstand te beantwoorden, dan de argumenten van noodzaak. De nood waarin men verkeert, zal iemand er toe brengen dingen te doen, waartoe hij niet zou komen door al de argumenten, die zijn verstand kan bijbrengen.

Daarom wil ik dit zeggen: Wanneer de duivel zijn verzoeken voegt naar uw dringende behoefte, weet dan dit, dat de verzoeker u toch nooit kan verlossen van die behoefte. Hij mag u een schijnbare uitkomst geven, maar zijn doel is u hoe langer hoe meer slaaf te maken van die behoefte.

En verder, wanneer de duivel komt met verzoeken die gepast schijnen voor uw nood, zoek dan meer te leven door geloof dan door gevoel. Geloof de Schrift, wanneer uw wederwaardigheden niet schijnen overeen te stemmen met de Schrift.

De verzoeker gebruikt deze *derde* algemene list: *Hij kiest de meest gepaste tijd en de meest geschikte gelegenheid om mensen te verzoeken en aan te vallen*. Hij kan zijn tijd af wachten; hij weet, dat er een tijd van vrede is en een tijd van oorlog. En om dit verder u voor te stellen, wil ik het met deze vier dingen duidelijk maken.

1. Hij kiest de tijd, waarin de Christen zeker en gerust is en de wacht verwaarloost. Dit is de tijd, waarop de sterkgewapende de gelovige aanvalt. Dit is duidelijk uit de ervaring van David, 2 Sam. 11:2. Eerst sliep hij op zijn bed en daarna wandelde hij op het dak van zijn huis. Daar valt de verzoeker hem aan en behaalt een grote overwinning op hem. En het blijkt uit de geschiedenis van Petrus, toen hij meende grote dingen te zullen doen, begeerde de duivel hem te ziften als de tarwe, Luk. 22:31, 32.

2. Een ander stuk van het voorzichtig beleid van de duivel tegen een Christen is, dat hij die tijd uitkiest om ons aan te vallen, wanneer hij ziet, dat wij in een plaats zijn, die zeer geschikt is om juist dat te doen waartoe hij ons verleiden wil. Wanneer een Christen of wie dan ook een geschikte gelegenheid heeft en een geschikte tijd om zijn begeerlijkheden op te volgen, dan zal de verzoeker zijn best doen de mens tot de daad te brengen. Dit is duidelijk uit de Schrift. Toen Kaïn en Abel samen in het veld waren, werd Kaïn verzocht om zijn onschuldige broeder te vermoorden, Gen. 4:8. De Schrift zegt, dat, toen alle dienaren uit het huis gegaan waren, Jozef werd verzocht door zijn meesteres, Gen. 39:11, 12. Jozefs kuisheid komt nog helderder uit door de goede gelegenheid die hij had en dat hij nochtans zijn begeerlijkheid niet wilde volbrengen.

Ik moet dit tot u zeggen: Ik vrees, dat er sommigen onder u zijn, voor wie de gelegenheid om kwaad te doen, zonder dat een ander het weet, een wet is waaraan u altijd gehoorzaamt. Bovendien vrees ik, dat er sommigen zijn die bekommerd zijn over zonden, die bekend zijn geworden, maar nooit treuren over zonden, die zij in het geheim hebben bedreven. Tot hen moet ik zeggen, dat u eeuwig uw zonden zult betreuren, indien u hier niet ál uw zonden betreurt.

3. Er is nog iets in de listen van de vorst der duisternis, dat zeer verleidelijk is en wel, dat hij de juiste tijd kiest om met zijn verzoeking te komen, namelijk wanneer de afgod waartoe hij verlost zich op zijn mooist en zeer aanlokkelijk vertoont. Bij voorbeeld, hij verzoekt iemand tot geveinsdheid, wanneer de godsdienst de toejuiching van de wereld heeft. Vooral als onze begeerlijkheden iets schoons, iets begerenswaardigs zien, dat op haar wacht; dat is de tijd waarin de verleider verzoekt en dikwijls overwint.

4. Ten laatste zet dit een grote kracht bij aan zijn listen, dat hij de tijd kiest, een Christen aan te vallen, wanneer zijn genegenheid al enigszins opgewekt is tot zijn begeerlijkheid. Dan komt hij en blaast ze nog meer op. Wanneer het vuur van liefde tot een afgod eenmaal in uw hart begint te branden, dan blaast de verleider het vuur steeds meer aan met zijn verzoeken.

De vierde algemene list, waardoor de satan tracht onsterfelijke zielen te vangen, is deze: *Hij toont u het genoeg, het voordeel en de waarde van uw afgoden*, maar hij zorgt er wel voor dat u niet bemerkt wat een schuld, ellende en angsten dat ze meebrengen. Dit is duidelijk uit Matth. 4:8, hij toonde aan Christus al de koninkrijken van de wereld met al hun heerlijkheid. Maar wij lezen niet, dat hij de ellende en ledigheid toonde, die in al de koninkrijken van de wereld was. Bij de eerste verzoeking, waarmee hij kwam tot onze stamouders, zei hij: *Indien gij eet van de verboden vrucht, zo zult gij als God wezen, kennende het goed en het kwaad*. Maar hij sprak met geen enkel woord over de vloek Gods, die over hen zou komen, noch over de eeuwige verbanning uit Zijn tegenwoordigheid. En in verband met deze list wensen wij, dat u zult letten op vier zaken.

1. U moet weten dat er meer vreugde is in het verwachten en het begeren van de zonde, dan in het genieten. Al de vreugde van een zondaar bestaat in het *begeren*; weinig vreugde zal hij hebben in het *uitleven*.
2. Merk op, dat wanneer een ziel het zover gebracht heeft, dat hij hoopt eindelijk van zijn begeerlijkheid te kunnen genieten, God er in blaast of zijn leven verkort. Zo wordt ons in het Evangelie meegedeeld, dat er een dwaas was, die zijn sterke begeerlijkheid, zijn hebzucht, voldaan had en zei: *Nu ziel, neem rust, u hebt goederen opgelegd voor vele jaren*. Maar God zeide: Gij dwaas, deze nacht zal men uw ziel van u afeisen.
3. Bedenk, dat een eeuwig genieten van uw begeerlijkheid niets waard is vergeleken bij één ogenblik Christus te genieten. Want al de genoegens, die al uw afgoden u samen kunnen verschaffen, kunnen één uur verlies van de gemeenschap met Christus nooit vergoeden.

4. Weet dit, dat, wanneer de verzoeker u de schoonheid van een afgod toont en u de verzoeking omhelst, u dan wel mag vrezen, dat er een huwelijksband gelegd wordt tussen u en uw afgoden. Ik zeg u, twee strikken zullen worden gelegd tussen u en uw begeerlijkheden; een strik van liefde en een strik van verlangen. En zekerlijk, wanneer deze twee strikken zullen zijn gelegd, zo zal God gewoonlijk er een derde aan toevoegen en dat is, dat hij een vonnis in de hemel zal doen horen, waarvan het afschrift luidt: Zij zijn vergezeld met hun afgoden, laat ze varen.

De *vijfde* algemene list van de satan is *zijn slimme manier waarop hij gewoonlijk tracht uw toestemming te krijgen in zijn verzoeking*. Ik wil deze twee zaken noemen, om u dit duidelijk te maken:

1. Er zijn vijf dingen in een Christen, welke de verzoeker voor zich opeist. Hij eist zijn ogen, zijn oren, zijn geheugen, zijn genegenheden en hij eist zijn verstand.
 - (1.) Hij eist de ogen van dezulken, die onderworpen zijn aan de afgod der onkuisheid, opdat zij zullen zien op het voorwerp, dat hij presenteert.
 - (2.) Hij eist uw oren op, om te onderhandelen met de verzoeker.
 - (3.) Wanneer u hem tegemoet komt en naar hem luistert, dan gaat hij verder opdat hij u zal overwinnen. Daarom probeert hij uw geheugen te winnen, opdat u zult stilstaan en er over na gaat denken.
 - (4.) Hij eist uw verstand. Want hij wil, dat u eindelijk zult overtuigd worden van de schoonheid van uw afgod en van de noodzaak om zo'n afgod te omhelzen.
 - (5.) Hij eist uw genegenheden op, want hij verlangt, dat de begeerlijkheid in uw hart zal wonen.

In betrekking tot de laatste listen van de verzoeker, wil ik uw aandacht nog vragen voor het volgende:

Ten eerste, bij het doden van een afgod is het moeilijker voor een Christen om zijn genegenheden te overwinnen dan zijn verstand. Als hij de liefde tot een afgod of begeerlijkheid overwint, wil dat zeggen, dat hij zijn genegenheid er toe verliest, maar als een Christen zijn verstand overwint, zegt dat niets anders, dan overtuigd en overreed te worden van de ijdelheid en ledigheid van die afgod en van de angst en benauwdheid, die hij hem bezorgen zal.

Ten tweede wil ik ook nog zeggen: Wanneer een afgod u overvallen heeft en beide, verstand en liefde, hem willen verdedigen, dan is de doding een zeer moeilijk werk. En daarom, als uw hart al is ingewonnen door uw afgod, pas dan op, dat u hem niet bijstaat met uw verstand.

2. Er is een tweede zaak waaruit zijn arglistigheid blijkt in de pogingen, die hij doet om uw toestemming te krijgen in zijn verzoeking. Hij trekt een Christen tot sommige afwijkingen, opdat hij als het ware hem ongemerkt zal leiden en verleiden tot het begaan van de zonde, die hij vooral bedoelt. Zoals plaats had bij Sodom, dat hij bracht tot hoogmoed, zathed van brood en stille gerustheid, Ezechiël. 16:49, en hij verzocht en verleide ze langs deze weg tot hun Godtergende zonde van gruwelijke onreinheid. Zo ging het ook met Kaïn, die hij bracht tot jaloezie en daarna verzocht hij hem tot doodslag: jaloezie was de zonde die hem tot doodslag dreef.

Nu zullen wij spreken van deze zesde algemene list van de verderver: Hij zal een Christen tot zonde verzoeken onder de dekmantel van deugd en godzaligheid. Dit was duidelijk in de aanval, die hij op Christus deed. Wij lezen in Matth. 4:5, dat hij Christus tot vermetelheid wilde brengen door te zeggen: *Werp uzelf nederwaarts, want daar is geschreven*. Alsof hij wilde zeggen: Indien Gij het doet, zal het een geloofsdaad zijn. Het is duidelijk, dat, toen hij kwam met deze eerste verzoeking, hij Christus wilde bewegen een wonder te verrichten, opdat Hij daardoor Zijn Godheid zou tonen. Christenen ontmoeten hetzelfde in hun leven. Hij zal een Christen tot ongeloof bewegen onder de schijn van nederigheid en tot geveinsdheid onder de schijn van liefde. En hij verzoekt de godloochenaars van deze eeuw tot verwaandheid onder de schijn van geloof. Dit is zonder twijfel een sterke list van de satan. Ik wil u twee dingen zeggen:

- Ten eerste, verdenk alles, waartoe uwe genegenheden zonder tegenspreken willen overgaan. U kunt er zeker van zijn, dat het een verzoeking is.
- Ten tweede, verdenk die verzoeken, welke de minste bestrijding onderhevig zijn wanneer zij worden omhelsd. Zij worden door een Christen binnengehaald onder de schijn van deugd. U zult niet zoeken van uw ongeloof verlost te worden, zolang u meent, dat het nederigheid is. Een geveinsde wordt niet aangevallen wegens zijn huichelarij, omdat hij meent, dat het liefde is. Een godloochenaar verdenkt zijn rust niet, omdat hij meent, dat het geloof is.

Er is een zevende algemene list, die gebruikt wordt door de verleider, om onsterfelijke zielen te vangen en het is deze: *Hij schikt zijn verzoeken naar de staat, welke u in de wereld hebt*. Is iemand van een lage staat, dan voegt hij zijn verzoeking daarnaar, en zit iemand op de troon, dan voegt hij zijn verzoeking naar die staat. Dit is duidelijk uit verzoeken, die in de Schrift beschreven worden. Dertig zilverlingen is een gepaste verzoeking voor Judas, een gouden tong is wat Achan wenst. Beschouwen wij Absalom, een koninkrijk is een geschikte verzoeking voor hem en niet minder.

Wij dienen ook bekend te zijn met deze achtste algemene list van de satan, dat *hij komt met een verzoeking, die overeenstemt met ons karakter* en met onze natuurlijke gesteldheid. De duivel weet, dat sommige mensen zeer beschaafd zijn, dat sommigen van nature edelmoedig zijn en verzoeken onderschatten. Hij houdt er ook rekening mee, dat anderen meer slaafs en vleselijk zijn. Nu, dit stuk van zijn hels beleid is duidelijk. Wij kunnen wel begrijpen, dat de duivel nooit zo'n geweldig aanbod aan iemand deed dan aan Christus, omdat hij wist met Wie hij te doen had. Een gering aanbod, veronderstelde hij, zou niets uitwerken en daarom bracht hij de zwaarste pijn, die hij in zijn pijlkoker had, te voorschijn. Er is ongetwijfeld veel te leren van satans listen in deze verzoeking. Ik wil deze twee zaken nog onder uw aandacht brengen:

1. Het is nodig dat u weet, waartoe uw natuurlijke gesteldheid en uw karakter overhelt: óf u meent tot grote dingen geboren te zijn óf uw geest is tevreden met een lage en geringe loopbaan.
2. Houdt de wacht tegen zulke verzoeken, die vanwege uw natuurlijke gesteldheid een gemakkelijke toegang hebben. Sommigen zijn van nature hoogmoedig, daarom moeten zij bijzonder op de wacht staan tegen de zonde van hoogmoed. Hoogmoed is

een overheersende zonde in sommigen, in anderen is het onkuisheid en in anderen overheerst de hebzucht. Houdt bijzonder wacht tegen de overheersende begeerlijkheid die in u is en waak tegen de verzoeking, die zich aanpast bij uw karakter.

De *negende* algemene list van de duivel is deze: *Wanneer hij ons verzoekt tot zonde, voorziet hij ons van een gepast kleet, om de zonde te bedekken, totdat ze gedaan is.* Dat is duidelijk uit de handelingen van Absalom, die verzocht werd tot eerzucht en hij geeft hem dit kleet om zijn voornemens te bedekken: *Laat mij toch heengaan, om mijn gelofte den Heere te betalen, te Hebron.* Hij wil Judas verzoeken tot hebzucht en geeft hem de dekmantel van liefdadigheid jegens de armen, om zijn plannen te bedekken. Het is ook duidelijk uit de praktijk van Herodes. De satan verzoekt hem om Christus te doden en hij geeft hem de sluier van godsdienst om zijn moordzucht te bedekken. Hij zegt tot de wijzen: *Reist heen en onderzoek naarstiglijk naar dat Kindeke, en als gij het zult gevonden hebben, boodschapt het mij, opdat ik ook kome en Datzelve aanbidde.*

Wij zullen nog deze *tiende* list van de satan, waardoor hij tracht onsterfelijke zielen te vangen, noemen. *Hij kiest een geschikte tijd om aansluiting te vinden met de gesteldheid van onze geest.* Nu, om dit te verduidelijken, wanneer een Christen mismoedig is, zo wil hij hem brengen tot wanhoop; wanneer een Christen zorgeloos is, zal hij trachten hem in slaap te doen vallen en Christus niet open te doen; als een Christen op een hoogte zit, zal hij hem doen geloven, dat alles in orde is; wanneer hij in een jaloerse gesteldheid verkeert, zal de verleider verdenking werken tussen Christus en de ziel.

Nu, opdat u duidelijk mag begrijpen wat wij gesproken hebben over de algemene listen van de satan, willen wij nog deze zes opmerkingen aan u voorstellen:

1. De eerste opmerking, die wij willen maken uit hetgeen wij besproken hebben, is, dat de duivel een beperkte macht heeft over sommigen en dat hij met anderen naar willekeur mag handelen. Hij mag sommigen niet verzoeken zonder toestemming, anderen mag hij als het ware verzoeken naar zijn eigen wil. Dit blijkt duidelijk uit de geschiedenis van Job, die verzocht werd, zover God het toeliet en voor zover God aan de satan een opdracht gaf. Doch wij lezen in 2 Tim. 2:26: *"En zij wederom ontwaken mochten uit de strik des duivels, onder welken zij gevangen waren tot zijn wil."* Nu, ik vrees, dat hier velen tegenwoordig zijn, die verkeren onder de willekeurige macht en heerschappij van de satan en die in zijn koninkrijk leven en er eeuwig zullen blijven, als de gezegende Leeuw uit de stam van Juda niet opstaat om ze te verlossen uit de klauw van deze verdervende leeuw.

2. De tweede opmerking, die wij u willen voorstellen, is deze: Wij wensen, dat u zult weten, dat drie dingen zeer bedrieglijk zijn, welker bedrog niet kan worden doorgrond. a. De duivel is een bedrieger van de broederen. b. De zonde is een bedrieger. c. Ons hart, de koning van bedrog, is nog bedrieglijker dan de duivel. 'Ons hart is arglistig meer dan enig ding'. En om duidelijk te maken, dat ons hart bedrieglijker is dan de duivel, zeg ik u, dat de bedrieglijkheid van ons hart meer verborgen en geheimzinniger is. Ik wil er dit mee zeggen: Wee die man, wanneer de vrienden in zijn eigen huis zijn

vijanden worden en wanneer zijn eigen hart hem misleidt. Het is voor zo iemand onmogelijk te ontsnappen uit de strikken van de duivel, daar zijn eigen hart hem bedriegt. Ik wil u alleen nog aanwijzen welke samenwerking bestaat tussen deze bedriegers. De duivel biedt de verzoeking aan, de zonde beveelt ze aan en het hart opent de deur en neemt ze in huis.

3. Wij willen deze derde opmerking maken en u voorstellen, dat al de verzoeken, waarmee de duivel komt, u niet zouden overwinnen, indien er in uw boezem niet iets was, dat u verried. Het is onmogelijk voor de verzoeker, iemand tot zonde te verleiden, dan alleen wanneer die persoon er in toestemt. Matth. 26:41: *Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt.* Hier wordt niet gezegd: waakt, dat de verzoeking niet tot u komt, maar: waakt, dat u niet in de verzoeking komt. Een Christen gaat dan als het ware vrijwillig het huis der verzoeking binnen.

4. De vierde opmerking, die wij u willen voorstellen, is, dat Christus er een lieflijke bedoeling mee heeft, de duivel, die sterkgewapende met de gelovige te laten worstelen. Ik zal u deze drie redenen noemen, waarom Christus de duivel toestaat u aan te vallen: 1ste. Hij bedoelt de oefening van uw genade. 2de. Hij heeft het oogmerk u te doen verlangen naar de hemel. 3de. Hij beoogt dit heerlijk einde, dat de kracht van Zijn genade meer zichtbaar mag worden.

1ste. Hij bedoelt de beproeving en oefening der genade. Verzoeken brengen de genade tot praktijk; want genade is nooit méér in oefening, dan wanneer verzoeken menigvuldig zijn.

2de. Hij heeft de bedoeling om u te doen verlangen naar de hemel. Paulus sprak na al zijn worstelingen, zijn verlangen uit: *Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?* Rom. 7:24.

3de. Hij bedoelt, dat de kracht van Zijn genade meer zichtbaar zal worden; dat Hij zal bekend worden als de onbegrensde in macht, als de onweerstaanbare, Die de satan als een bliksem uit de hemel deed vallen en Die eens al Zijn vijanden zal vertreden als het stof van de straat.

5. De vijfde opmerking, die ik wil maken, is deze: Er zijn drie vervloekte eigenschappen in de duivel, die u tot waakzaamheid moeten aanzetten, want hij is een sterke, een voortdurende en een listige tegenstander. Dit zijn drie geweldige eigenschappen van de vorst van de bodemloze put. Hij is sterk, waarom hij wordt genoemd: *de overste van de macht des lichts.* Hij is een voortdurende vijand, hij gaat gedurig rond. De duivel wordt nooit vermoeid van verzoeken; hij heeft een onverzadigd verlangen naar de vervulling van zijn plannen. Hij is ook een listige vijand; hij kan zich veranderen in alle gedaanten.

6. Nu moeten wij een zesde opmerking maken en die u voorleggen. Het is deze: U, die nooit wist, wat het was de verzoeken van de duivel te weerstaan, die nooit wist wat het was te worstelen tegen de vorst der duisternis, ik wil dit tegen u zeggen: Er is een eeuwige overeenkomst tussen u en de duivel, bekrachtigd in de hemel en die zal eeuwig van kracht blijven. God bekrachtigt het verdrag van vrede, dat uw hart maakt met uw

afgoden en verzoeken. Nu, ik wil alleen deze drie woorden zeggen tot u, die nooit wist wat het was te worstelen tegen de verzoeken van de duivel:

1. Wil ik tot u zeggen: Iedere veldslag betekent voor de krijgsman het horen van een 'verward gedruis en het zien van klederen in bloed gewenteld.' Maar deze oorlog, die Christus tegen u voeren zal, zal Hij voeren met pijlen van vuur en met eeuwigdurende vlammen. Dat zal een oorlog zijn die nooit beëindigd wordt. Hij zal u eeuwig stampen in de mortier van Zijn rechtvaardigheid, met de stamper van Zijn Almacht. Ik zal mij niet inlaten met de vraag, of het vuur van de hel stoffelijk vuur is of niet. Hier ben ik zeker van, de pijnen die de veroordeelden zullen ondergaan, zijn onuitsprekelijk. En het allerdroevigste is dit, dat uit deze put nooit iemand verlost zal worden.
2. Ook wil ik u deze vraag stellen: Waar loopt het grootste gedeelte van u naar toe? Ik zou van u dit willen weten: Wat stelt u uzelf voor, wat zal uw huis en rustplaats zijn? Een eeuwige pijn of een eeuwige vreugde? Zult u bij de duivel en zijn engelen komen of bij de Heere Jezus Christus en het ontelbaar gezelschap van heilige engelen? Vraagt u uzelf nooit af, waar u zult rusten in die nacht, wanneer de lange schaduwen van de eeuwigdurende duisternis over u uitgespreid zullen zijn? Ik verlang alleen van u, dat u dit zult overwegen: Wat zal het zijn, indien tussen dit uur en middernacht, de bazuin wordt gehoord in de hemel, geblazen door de Archangel: *Sta op, gij doden, en komt ten oordeel en verschijnt voor de rechterstoel van Jezus Christus?* Wat zullen dan uw gedachten zijn? Ik ben ervan overtuigd, dat het grootste deel van hen, die doorgaan onder de naam van Christenen en het ook inderdaad zijn, gedwongen zal worden uit te roepen: *Wend U van mij af, dat ik mij verkwikke, eer dat ik heenga en ik niet meer zij.* Ik zal u vertellen wat het werk zal zijn van die vervloekte godloochenaars, die zestig jaren of korter geleefd hebben in een vloekwaardig verdrag tussen zich en hun afgoden. Dit zal in die dag uw werk zijn: Uw knieën zullen tegen elkaar stoten en uw aangezichten zullen bleek worden en u zult uitroepen die woorden uit het derde kapittel van Job: *"De dag verga waarin ik geboren ben en de nacht waarin men zeide: Een knechtje is ontvangen."*
3. Ik wil dit tot u zeggen: Er zijn twaalf uren waarin u hebt te werken en ik weet niet of reeds de elfde ure van uw dag is aangebroken, zodat er slechts één uur voor u overschiet om te werken. Maar wees er verzekerd van, dat indien uw dag eindigen zal, vóór u vrede met God gemaakt hebt, het gezegende verdrag des vredes eeuwig voor u toegesloten zal zijn. Meent u, o goddelozen, die leeft zonder kennis van God, dat er een plaats van behoud voor u in de hel zal zijn? En nu wil ik dit zeggen tot hen, die waarlijk wedergeboren zijn tot een levende hoop. O, slordige en vormelijke Christenen, denkt u dat er berouw zal zijn in de hemel, daar u er zo weinig in bezig bent terwijl u hier beneden leeft? Mij dunkt, u mag uzelf wel afvragen, als er werkelijk een vagevuur zou zijn, of deze zonden, waarover u geen berouw hebt gehad, niet mochten uitgezuiverd worden door vuur. Maar weet dit, wanneer u eens de grens tussen tijd en eeuwigheid zult overschrijden, er geen *hoop* van verandering meer zal zijn voor sommigen en *geen verlangen* naar verandering meer is bij anderen. Zij die in de eeuwige pijn zijn, zullen alle hoop op verandering verliezen en zij die in eeuwige vreugde zijn, zullen alle begeerte naar verandering verliezen.

7. De laatste opmerking, die ik nog wil maken, is, dat het nodig is iets te begrijpen van de listen van de duivel en wel dit: Zolang wij de duivel niet weerstaan, zal hij niet van ons vliesen. De satan is zo dapper als een leeuw, als wij vluchten. Maar het middel om hem te overwinnen is onszelf tegen hem te verdedigen. Wedersta de duivel en hij zal niet alleen vertrekken, maar van u vluchten, evenals iemand die benauwd is. En om dit beter te kunnen begrijpen, stel ik de Christenen deze drie troostgronden voor:

- (1.) Ten eerste, houd hieraan vast, dat Hij meerder is Die in u is, dan die in de wereld zijn, 1 Johannes 4:4. Laten alle machten van de hel zich openlijk tegen u verbinden, de partij die voor u strijdt is toch de sterkste.
- (2.) Het tweede troostrijke besluit is: dat Christus voortdurend staat in de heilige plaats, als uw Voorspraak, ten dage des strijds. Ik zou Christus' voorbede willen vergelijken met Mozes voor Jozua. Mozes bad op de berg, toen Jozua streed in de vallei. Zolang Christus' handen worden opgeheven in Zijn voorbeding, zult u altijd overwinnen, tot u de lofzang mag aanheffen: "*O dood, waar is uw prikkel? O hel, waar is uw overwinning?*"
- (3.) Een derde troostrijk besluit is dit: O Christenen, al de vijanden waarmede u te worstelen hebt zijn overwonnen vijanden en u zult ze eenmaal onderwerpen in de kracht van Christus. Wees er zeker van, dat de duivel en de zeven gruwelen van uw hart eens verslagen woerden door de hand van die edele Overwinnaar, Die met de vijanden sprak in de poort en ze allen ten onder bracht.

Voordat ik ga eindigen, wil ik alleen deze drie droevige en zielsontroerende besluiten aan u voordragen, die vreemdelingen zijt van de genade Gods en die nooit deze gezegende oorlog zijt begonnen.

Ten eerste kom ik tot dit besluit en stel het u voor: Iedere dag van uw leven wordt de beker van de mate uwer ongerechtigheid voller, tot eens de beker van de ongemengde wijn van de toorn en gramschap Gods u zal worden ingeschonken. Wilt u een omschrijving van uw leven hebben? Het is niets anders dan een belediging van de Majesteit Gods en een tergen van Zijn heiligheid.

Ten tweede moet ik u dit besluit voorstellen: Indien u uw afgoden niet wilt verlaten, wees er dan zeker van, dat dit vonnis over u zal worden uitgesproken: "*Ik wilde u reinigen, doch u wilde niet gereinigd worden. Daarom, zo waarachtig als ik leef, zegt de Heere: Indien ulieden deze ongerechtigheid verzoend wordt, totdat gij sterft en Mijn toorn op u rust.*" En o, dat is een zeer droevige en allertreurigste *rust*, als de wraak van de levende God op u rusten zal en in u wonen zal! Indien u uw ziel niet wilt baden in het lieflijke en dierbaar bloed van Christus, dan zult u eens gesteld worden tot voorwerp van wraak van de Allerhoogste. Christus zal komen van het land Bosra, Zijn klederen besprengd met bloed, voorttrekkende in Zijn grote kracht, nadat Zijn verschrikkelijke toorn zal zijn uitgevoerd.

Ten derde zal ik u dit laatste besluit voorstellen: De dag des oordeels nadert, wanneer Christus zal zitten op Zijn troon en wanneer alle geslachten van de aarde voor Hem zullen verschijnen 'in het dal der beslissing.' Nu, zeker en gewis zal die dag zeer droevig en allerellendigst voor u zijn. Daarom wil ik dit nog zeggen: Ik vermaan u ernstig, wegens het vreselijk vonnis dat Christus eens zal uitspreken tegen de huichelaars te

Sion en wegens al de vloeken die geschreven staan in het boek des Verbonds en wegens de liefde die u hebt tot uw onsterfelijke ziel en wegens al de vreugde des hemels en wegens al de verschrikkingen van de eeuwige gevangenis, dat u uw afgoden zult verlaten. De toorn en de wraak van de Allerhoogste zullen met u in het strijdperk treden, indien u geen vrede met Hem sluit. Daarom, grijp Zijn sterkte aan en maak vrede, opdat Zijn toorn niet tegen u ontsteke en er niemand zal zijn om u te verlossen!

Er zijn drie delen van Christus' lichaam, die een Christen behoort te kussen. U moet Zijn *mond* kussen, waardoor de zoetheid van de gemeenschap en van de omgang met Hem door u wordt gesmaakt. U moet Zijn *handen* kussen, waardoor u onderwerping wordt geschonken. En u moet Zijn *voeten* kussen, waardoor u liefde tot Hem zult gewaar worden. Nu, u die nooit wist wat het was, de voeten van Christus te kussen, waardoor de oefening van liefde wordt verkregen, noch Zijn handen, waardoor gehoorzaamheid wordt beoefend, noch de mond van Christus, die het gevoel van de gemeenschap met Hem geeft, ik vraag u, wat zal het einde van uw toestand zijn? Vreest u niet dat Zijn wraak met u in het strijdperk zal treden? Ik ben er zeker van, dat, indien velen onder ons wisten, hoe dicht zij zijn bij de rand van eeuwige verwoesting, zij zouden zich omwenden en niet rusten tot zij wisten, dat hun vrede in de hemel getekend is. Meent u, dat een eeuwigdurende pijn een inbeelding is, omdat u er zo weinig bang voor zijt? Meent u, dat een eeuwige vreugde een fabel is, omdat u er niet naar wilt omzien? Ik ben er zeker van, dat sommigen nooit zullen geloven, dat er een eeuwige pijn is, tot de dag komt, dat hun gevoel het hen zal leren. Gevoel zal eens leren, dat er een gericht zal komen en een eeuwige pijn en een opstanding, beide van rechtvaardigen en onrechtvaardigen.

O, dat u mocht ontwaken vóór de dag komt, die zal blazen als een wervelwind; de dag, waarop geen barmhartigheid meer zal worden bewezen! Dat u nu wilde zoeken Christus te omhelzen, Die het Voorwerp is van de liefde der heiligen, Die de eeuwige bewondering van de engelen is en de heerlijkheid van het Hogerhuis. O, bemin Hem en laat uw ziel zich in Hem vermaken. Hij is de Persoon, Die waard is te zijn het Voorwerp van onze liefde, het Voorwerp van onze hoop, van onze vrees, van onze begeerten. En verlaat de afgoden van liefde en de afgoden van hoop, van vrees en van gehoorzaamheid en laat Christus het dierbaar Middelpunt zijn, waarop al deze genaden uitkomen. De dag nadert, waarop u uzelf gelukkig zult achten in die uitmuntende keus die u gedaan hebt. Want het is een keus, die onberouwelijk is, die alle spijt uitsluit. Nu eindig ik hiermee: *Vervloekt is hij, die onze Heere Jezus niet liefheeft en laat de ganse gemeente zeggen: Amen.*

"Opdat de satan over ons geen voordeel krije, want zijn gedachten (Eng. listen) zijn ons niet onbekend." 2 Kor. 2:11.

Het was een voorschrift in de wet, Deut. 24:5, dat een man in het eerste jaar van zijn huwelijk niet in de oorlog mocht gezonden worden. Zo is het ook in het eerste jaar van het huwelijk van de ziel met Christus. Zij wordt niet geworpen in die hevige strijd en worsteling, die zij te wachten heeft in haar voortgang en wandel naar de hemel. Christus schikt de beproeving van de gelovige naar zijn kracht, evenals de duivel zijn verzoeken voegt naar onze sterkste begeerlijkheid.

Er zijn vier zaken, die wij u willen voorstellen, voordat wij tot de tekst komen.

Ten eerste. Een Christen is samengesteld met veel schijnbare tegenstrijdigheden. *Hij is zwart, gelijk de tenten Kedars en toch is hij liefelijk, gelijk de gordijnen Salomo's.* Een Christen kan niets doen en toch 'vermag hij alle dingen.' Een Christen is altijd bedroefd en nochtans is hij altijd blijde. Een Christen is altijd arm en toch is hij altijd rijk. Een Christen bezit niets en nochtans bezit hij alles.

Ten tweede. U moet ook dit weten, dat een huichelaar ook een samenstelling is van tegenstrijdigheden. Zijn hoop is in tegenspraak met zijn wandel en zijn belijdenis, en zijn praktijk is tegenstrijdig. Er is een tegenstrijdigheid tussen de tong van een huichelaar en zijn hart en er is een tegenstrijdigheid wanneer hij alleen is en wanneer hij in gezelschap is.

Ten derde. Er zijn drie geheimvolle bedelingen Gods, die ons moeten brengen tot heilige verbazing.

1. De eerste is, dat God de weg naar de hemel heeft aangelegd door menigvuldige uitwendige rampen en ellenden en door zóveel inwendige worstelingen en strijd, dat een Christen zijn hele leven schrik van buiten en strijd van binnen heeft. Christus had zeker de gelovigen naar de hemel kunnen opvoeren in een *trionfwagen*, bekleed met liefde. Echter, het heeft Hem goedgegacht Zijn eigen gelovigen in een *vurige wagen* ten hemel te brengen en ze te leiden door het dal van Baca [een dal van geweën] vóór zij aankomen in het dal van Berachia [een dal van lof].
2. Dan hebben wij te letten op deze verborgen bedoeling van God, dat Hij zoveel uitwendige en inwendige vijanden heeft beschikt, om de voortgang van een Christen naar de hemel te belemmeren. Is niet de duivel aanwezig om ons aan te vallen aan de linkerzijde en is ons eigen bedrieglijke hart er niet, dat ons aanvalt aan de rechterzijde? En wij weten, dat God dit zo beschikt, opdat de kracht van Christus' genade zal verschijnen. Ook hierom, dat de bezwijkende en afgetobde reizigers der hoop eens luide zullen zingen die aangename gezangen van eeuwigdurende liefde.
3. De derde wonderlijke beschikking van God is deze, dat Hij toelaat dat Christenen zo dikwijls vallen in de strik van de duivel; dat de verzoeker zo dikwijls de overhand over hen krijgt. De reden van deze beschikking is, dat, omdat er niets is dan steeds weer te zondigen tegen Christus zolang wij hier zijn, de Christenen gedwongen worden naar de hemel te verlangen.

Ten vierde. Ook deze zaak willen wij u nog voorstellen, vóórdat wij tot de tekst komen en het zijn deze drie dingen, die voor ons te wonderlijk zijn, ja, vier, die wij niet weten.

- a. Daar zijn de sluwe listen van de duivel, die onbegrijpelijk zijn. Dit is zeker, *zijn mond is gladder dan boter, maar zijn hart is krijg*. En is het niet zeker, dat zijn woorden zachter zijn dan olie, terwijl zij in waarheid scherpe zwaarden zijn? Wij mogen dit van de duivel zeggen, *dat hij allen alles geworden is, opdat hij sommigen winnen zou*.
- b. Er is dit, dat een grote ellende voor ons betekent en het is ons bedrieglijk hart. De diepte van het bedrog daarvan is nooit gepeild en de diepte van de ongerechtigheid daarvan is nooit begrepen.
- c. Er is het geheim van de onbegrijpelijke liefde van Christus en het geheim van het onbegrijpelijke Wezen Gods. Zodat wij kunnen zien, dat de studie van een Christen, een studie van enkel geheimen is.

Nu, wij hebben de laatste keer gezegd, dat er een drievoudige eigenschap van een oprecht Christen wordt voorgesteld in de tekst.

De eerste is: niet onbekend te zijn met de listen van de duivel. *"Want zijn listen zijn ons niet onbekend."*

De tweede eigenschap van een oprecht Christen is, dat al zijn pogingen er op gericht zijn, dat de satan geen voordeel over hem zal krijgen. *"Opdat de satan over ons geen voordeel krijge."* Dit ziet op het andere deel van de tekst, zoals wij al gezegd hebben.

De derde eigenschap van een oprecht en eerlijk Christen is, dat hij toeneemt in de kennis van de listen van de duivel en dit is een middel om te ontkomen aan de strikken die hij spant. De laatste woorden van de tekst: *"Want zijn listen zijn ons niet onbekend"*, zijn de reden dat het eerste verkregen wordt: *"Opdat de satan over ons geen voordeel krijge."*

Belangende de eerste eigenschap van een oprecht Christen hebben wij verschillende zaken voorgelegd, waarover wij zouden spreken. De laatste keer hebben we een weinig gesproken over *de algemene listen van de duivel, waarmede hij alle soorten mensen aanvalt*.

Het tweede punt, waarover wij zouden spreken, betreft de listen van de duivel, waardoor hij mensen houdt in hun natuurstaat. Eer wij over gaan tot het bespreken van dit punt, wensen wij, dat u aandacht wilt geven aan de volgende overwegingen:

1. Wanneer wij spreken over de listen van de satan, waardoor hij zijn best doet om mensen in hun natuurstaat te doen blijven, dan moeten wij dat beschouwen, afgescheiden van het besluit en van het heilig doel Gods. Want zeker, God heeft in Zijn raad en wil besloten, dat velen eeuwig gevangenen van de duivel zouden zijn. Maar wij zeggen u wel, dat dit de duivel niet verontschuldigt in het verzoeken en u niet verontschuldigt in het omhelzen van zijn verzoeking.
2. De tweede overweging die wij willen dat u zult meenemen, is deze: De satan bindt sommige natuurlijke mensen met zichtbare banden en anderen houdt hij in de natuurstaat door meer onzichtbare banden. Hij houdt huichelaars in hun natuurstaat, als

een engel des lichts en hij houdt anderen, die meer grof goddeloos zijn, vast als een briesende leeuw.

3. De derde overweging die wij u willen voorstellen, is deze: De listen van de duivel, die hij gebruikt om mensen in hun onbekeerde staat te binden en te houden, zijn meest verborgen, onpeilbaar en sluw. Laten wij letten op deze dingen, waaruit de geheimzinnige en sluwe listen van de verderver spreken.

- a. Dit is er een bewijs van, hoewel de Schrift zeer duidelijk bekend maakt, dat de meesten van u in hun natuurstaat leven, dat de duivel, - ondanks al het licht van de Schrift -, velen wijs maakt dat zij zich in een uitstekende staat bevinden.
- b. Het komt ook openbaar, indien u soms overtuigd zijt, dat u onwedergeboren bent en de genade Gods mist, maar dat de verderver door zijn listen deze overtuigingen toch tegenhoudt en u in slaap doet vallen.
- c. Ook spreekt de sluwheid van zijn listen hieruit, dat somtijds de consciëntie van een natuurlijk mens overtuigd is van de schoonheid en van de uitmuntendheid van de ware godsdienst en toch houdt de satan hem in zijn natuurstaat, niettegenstaande zijn overtuiging. Dit blijkt duidelijk in Bileam; hij was overtuigd, dat het een uitnemende zaak was de dood des oprechten te sterven, maar toch hield de duivel hem in de staat, waarin hij van nature was. Het is ook duidelijk in Agrippa. Hij was bijna overreed een Christen te worden en evenwel kwam dit *bijna* nooit tot een *geheel*.
- d. De onpeilbaarheid van zijn listen spreekt ook hieruit, dat hij onsterfelijke zielen verstrikt door de meest treurige en onredelijke verzoeken. Het is niet zeker, dat sommigen van u worden verzocht de dierbare en lieflijke Christus te verkopen voor dertig zilverlingen.

4. Ik wil nu een vierde overweging aan u voorstellen en iets zeggen van het onderscheid dat er is tussen een geveinsde en iemand die meer openbaar goddeloos is.

Ten eerste is dit onderscheid tussen hen: De duivel regeert in de geveinsde als een engel des lichts en hij regeert als een briesende leeuw in iemand, die meer grof leeft in zijn natuurstaat.

Ten tweede noemen wij dit onderscheid: De geveinsde ontkent in zijn praktijk de alwetendheid van God en hij die goddeloos leeft, ontkent de rechtvaardigheid van God.

Ten derde vinden wij dit onderscheid: De zonde van de geveinsden of geveinsdheid is een stille en godsdienstige zonde, maar de zonde van de openbaar goddelozen is een roepende en zichtbare zonde.

Om nu te komen tot hetgeen wij voorgenomen hebben te zeggen, om te krijgen wetenschap en verstand in de listen van de duivel, waardoor hij mensen vasthoudt in hun natuurstaat, zullen wij uw aandacht vestigen op twee zaken.

- A. *Wij zullen eerst een weinig spreken van deze listen, waardoor hij geveinsden gevangen houdt in hun natuurstaat.*
- B. *Wij wensen daarna iets te zeggen van de listen, waardoor hij openbare zondaren bindt in hun natuurstaat.*

A. Wij zullen dan eerst spreken van de listen, waardoor hij geveinsden of hen, die meer beschaafd zijn, houdt in de natuurstaat.

I. De eerste list van de duivel, waardoor hij geveinsden houdt in de staat, waarin zij van nature verkeren, is deze: Hij zorgt er voor, *dat zij de algemene genade aanzien voor zaligmakende genade*. Om dit uit te werken, zal ik van twee zaken spreken.

(1.) Ik zal u zeven grote en bewonderenswaardige stappen noemen, die een geveinsde doet op de weg, in zijn gang naar de hemel, waarop de duivel hem doet vertrouwen.

- a. De eerste grote stap van een geveinsde is deze: Hij kan de algemene genade van *overtuiging* hebben. Dit is duidelijk uit Matth. 27:4. Judas schreeuwde het uit: "Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed." Het is ook te vinden in Hand. 2:37, waar ook verworpingen waren, die geprikkeld werden in hun hart. Ik wil dit zeggen: Een geveinsde kan een zwaardere overtuiging hebben dan iemand, die de hemel zal beërven.
- b. De tweede stap van een geveinsde, die bewondering mag afdwingen, is deze: Een geveinsde kan de genade van *kennis* hebben, zoals wij lezen in Hebreeën 6:4: "Die eens verlicht geweest zijn", waar gesproken wordt van afvalligen. En dan in 1 Kor. 13:2: "En al ware het, dat ik de gave der profetie had en wist al de verborgenheden en al de wetenschap; en al ware het dat ik al het geloof had, zodat ik bergen verzetste, en de liefde niet had, zo ware ik niets." Dit wil zeggen, dat een geveinsde zo ver kan komen, dat hij spreekt van de waarheid Gods zoals een engel en toch eeuwig verdoemd is. Om dit duidelijk te maken, wijs ik u op de hemelse redenen van Bileam en op de hemelse woorden van Nebucadnezar, Dan. 4. Ik wil u dit zeggen, dat een hypocriet meer diepgaande kennis kan hebben in de verborgenheden Gods, dan iemand die waarlijk godzalig is. Evenwel, wij erkennen, dat er sommige dingen zijn, die een huichelaar niet kan weten.
- c. De derde stap, die een geveinsde kan maken in de weg, zouden wij een heerlijke stap kunnen noemen, want hij kan *diepe droefheid* hebben over zijn zonden. Dit is duidelijk uit 1 Sam. 24:17, waar geschreven staat: "*Toen hief Saul zijn stem op en weende.*" Ook vinden wij van Ezau beschreven: "*Hij vond geen plaats des berouws, hoewel hij dezelve met tranen zocht.*" Hierbij willen wij twee opmerkingen maken: 1ste. Dat droefheid over de zonde bij een huichelaar groter kan zijn of minstens even groot, als bij een waarlijk godzalige. 2de. De droefheid van een geveinsde vloeit voort uit een kennis van de rechtvaardigheid Gods. Maar de droefheid van een oprecht Christen vloeit voort uit de kennis van de rechtvaardigheid en van de liefde.
- d. De vierde stap, die wij in een geveinsde kunnen waarnemen, is, dat hij gevoel en *gevoelige vreugde* van Christus kan hebben, volgens dit woord: "*En de hemelse gave gesmaakt hebben*", Hebreeën 6:4. Zij proefden iets van de zoetheid van Christus. Het is zeker, dat een huichelaar enige zoete beweging kan gewaar worden, sommige flikkeringen van de Heilige Geest.
- e. De vijfde stap van een huichelaar op de weg is deze: Hij kan zich *verblijden* in het doen van plichten. Het staat geschreven in Jes. 58:2: "*Zij hebben een lust tot God te naderen*", waar gesproken wordt van de hypocrieten. En in Job 27:10

- lezen wij: *"Hij zal God aanroepen ter aller tijd."* (Engelse vertaling). Dit zijn bewijzen, dat een hypocriet voor een tijd blijdschap in God kan hebben.
- f. De zesde stap op de weg van een hypocriet is, dat hij zoete en aangename indrukken van de hemel kan hebben. Ja, wat meer is, een geveinsde kan naar de hemel verlangen, volgens deze woorden: *"En gesmaakt hebben de krachten der toekomstige eeuw"*, Hebr. 6:5. En Bileam zeide: "Mijn ziel sterve de dood des oprechten en mijn uiterste zij gelijk het zijne."
- g. De zevende stap, die een geveinsde kan doen, is deze: Hij kan de algemene genade van *geduld* hebben onder het lijden voor Christus, zoals wij lezen: *"En al ware het, dat ik mijn lichaam overgaf, opdat ik verbrand zou worden en had de liefde niet, zo zou het mij geen nuttigheid geven"*, 1 Kor. 13:3. Een hypocriet mag zijn lichaam overgeven om verbrand te worden en toch kan hij iemand zijn, die eeuwig verbrand zal worden met vuur.
- (2.) Het tweede, dat wij wilden zeggen van deze listen van de duivel, is dit: Het is moeilijker een huichelaar te bekeren, dan iemand te bekeren, die grof is in zijn wandel. Dit is te bewijzen uit Matth. 21:32. Christus zegt: *"Want Johannes is tot u gekomen in den weg der gerechtigheid en gij hebt hem niet geloofd; maar de tollenaars en hoeren hebben hem geloofd."* Hieruit zien wij, dat de huichelachtige Farizeeën niet werden bekeerd, maar de openbaar goddelozen werden voorwerpen van de liefde van Christus.

Wilt u de reden weten, waarom het moeilijker is een huichelaar te bekeren dan een openbaar goddeloze? Dit zijn de redenen:

Ten eerste, de huichelaar is v^{er} af van de overtuigingen van het Evangelie. Het duurt lang vóórd^{at} een hypocriet wordt gegrepen door overtuiging.

Ten tweede, de huichelaar is het meest aanmatigend en verwaand schepsel, dat denkbaar is. Hij weet niet wat het is om op bedreigingen te letten, maar hij weet wel wat het is zich beloften toe te eigenen. Ik zal u een beschrijving geven van een huichelaar. Hij wenst gebruik te maken van Christus, maar hij wenst geen gebruik te maken van Mozes. Hij verlangt te wonen op de berg Sion, maar hij verlangt niet om veertig dagen te zijn op de berg Sinaï.

II. Wij moeten u iets zeggen van deze tweede list van de duivel, waardoor hij geveinsden en hen die uitwendig godsdienstig zijn, in zijn macht houdt. *Hij doet zijn best om een geveinsde van zelfonderzoek af te houden.* Dit is zeker, een hypocriet mag de schijn hebben van alle genaden, maar de schijn van de genade van *zelfonderzoek* heeft hij niet. Dit is een genade, waar een huichelaar niet aan wil. En dit is de list van de duivel, waardoor hij hem in zijn macht houdt: Een huichelaar heeft een sterk geloof, sterke afgoden en sterke inbeeldingen.

III. De derde list van de duivel, waardoor hij geveinsden houdt in de natuurstaat, is deze: *De duivel laat de huichelaar alle genaden van de Geest vertonen.* Er is geen enkele genade van de Geest, die een huichelaar niet vertoont.

- Een huichelaar mag de genade van *geloof* namaken en er de schijn van aannemen, zoals wij lezen in Psalm 78:35. Zij noemen God hun Rotssteen en God de

Allerhoogste hun Verlosser. De mensen die dit geloof vertoonden, waren echter geveinsden. Het is duidelijk uit Psalm 106:12 en 13, dat dit wordt gezegd van de geveinsden. *"Toen geloofden zij aan Zijn woorden (...) doch zij vergaten haast Zijne werken."* In Luk. 8:13 wordt van de geveinsden gezegd, dat zij maar voor een tijd geloven.

- Zo mag een hypocriet de schijn hebben van de genade van *liefde*, zoals duidelijk is uit Rom. 10:2: *"Zij hebben een ijver tot God."* Nu, ijver is niets anders dan een sterke mate van liefde. Een ander bewijs vinden wij in Ef. 6:24: *"De genade zij met alle degenen, die onzen Heere Jezus Christus liefhebben in onverderfelijkheid"*, wat wil zeggen, dat sommigen Christus liefhebben, maar niet in onverderfelijkheid.
- Een hypocriet mag de schijn aannemen van de genade van *nederigheid*, zoals wij kunnen vinden in die merkwaardige gebeurtenis, beschreven in 1 Sam. 10:22, toen de eierzuchtige Saul koning werd gemaakt en wij lezen: *Hij heeft zich tussen de vaten verstoken*. Ongetwijfeld was hij zeer begerig naar de kroon, maar de geveinsde Saul doet zijn best om de genade van nederigheid te vertonen.
- Een hypocriet kan ook de genade van *geduld* in lijden namaken, zoals te zien is in 1 Sam. 10:27, waar melding wordt gemaakt van kinderen Belials, die tegen Saul spraken en hem verachtten. Er wordt van Saul vermeld: *Doch hij was als doof*. Hier worden in de grondtaal dezelfde woorden gebruikt als in Lev. 10:3: *Doch Aäron zweeg stil*. Deze woorden tonen het geduld van Aäron, toen zijn zonen gedood werden.
- Zelfs kan een geveinsde de schijn hebben van de genade van *doding van zonden*, zoals duidelijk beschreven is in 2 Petr. 2:20, waar wij lezen, *dat zij de besmettingen der wereld ontvloden waren*.
- Een geveinsde mag deze hoogte bereiken, dat hij uitroept: *"Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid aan, wat ontbreekt mij nog?"* Dit is zeker een sterke inbeelding van de duivel.

IV. Er is deze vierde list van de satan, waardoor hij huichelaars houdt in hun natuurstaat: *De satan bewerkt, dat een geveinsde de goedkeuring ontvangt van de heiligen*. En nu wil ik dit zeggen: Het missen van de instemming en van de goedkeuring der heiligen is voor menig Christen een uitnemende hulp geweest om zijn loop naar de hemel te bevorderen. Hoe zeer was het gemis van de instemming van deze drie heiligen Elifaz, Zofar en Bildad voor Job een oorzaak van voortgang in zijn weg naar de hemel? Nu, in verband met deze list van de duivel, wil ik alleen deze twee dingen zeggen tot u, die meer ingenomen zijt met de goedkeuring van de heiligen dan met de goedkeuring van God.

- a. Het is een bewijs, dat u geen geloof hebt, zoals u leest in Johannes 5:44: *"Hoe kunt gij geloven, gij die eer van elkander neemt en de eer die van God alleen is, niet zoekt?"* Alsof Christus wilde zeggen, dat het zoeken van goedkeuring van mensen niet kan samengaan met de genade des geloofs.
- b. Ik wil ook zeggen dat er twee eigenschappen in iemand zijn, die zeer is ingenomen met de goedkeuring van de heiligen en weinig met de goedkeuring van God.

- Ten eerste, hij is meer godsdienstig wanneer hij in gezelschap is, dan wanneer hij alleen is. Speur een geveinsde na in de eenzaamheid en daar zal hij verschijnen in zijn levende kleuren.
- Ten tweede, een eigenschap van iemand, die meer zoekt om de goedkeuring van de heiligen dan om de Goddelijke goedkeuring, is, dat hij meer bezorgd is over zijn openbare verplichtingen dan over zijn plichten in de eenzaamheid. Een geveinsde zal meer verdrietig zijn over het gemis van gaven in gezelschap, dan dat hij ze twintig dagen mist, wanneer hij alleen is. U, die denkt, dat de afwezigheid van Christus een kruis is wanneer u in gezelschap zijt, maar er u niet over bekommert in de eenzaamheid, het is in het geheel geen kruis voor u, want de lof van de heiligen is uw grootste afgod en het gemis van die lof is uw grootste kruis. Hebben niet sommigen hier meer getreurd vanwege het verlies van hun naam en reputatie onder de heiligen, dan vanwege het verlies van de goedkeuring van Christus? Beschouwt u het verlies van uw roem onder de heiligen niet als een ondraaglijk gemis en het ontberen van de goedkeuring van Christus niet als een gemis, dat u wel dragen kunt?

V. Nu zullen wij iets zeggen van de vijfde list van de verleider, waardoor hij huichelaars vasthoudt in hun onbekeerde staat. *De duivel houdt ze in de waan, dat de geestelijke gaven genaden zijn.* Hij doet ze de uitwendige schoonheid van de godsdienst aanzien voor het wezen van de godsdienst. Om u een voorbeeld te geven, de hypocriet houdt de *gave* des gebeds verkeerd voor de *genade* des gebeds. Een geveinsde vergist zich met zijn kennis en hij ziet ze aan voor geestelijk en zaligmakend, terwijl het eigenlijk niets anders is dan verstandelijke kennis. Ik wil u dit alleen zeggen, sta meer naar het wezen van de godzaligheid, dan naar de gedaante van godzaligheid. Ik voeg er aan toe, sta meer naar de genaden die zaligmakend zijn, dan naar schone vormen.

B.

Om te komen tot de tweede zaak, te weten, die listen van de duivel, waardoor hij hen die grof goddeloos zijn, in hun natuurstaat houdt, daarvan wil ik nu iets zeggen.

I. Dit is de eerste list, waardoor hij de meeste mensen houdt in de natuurstaat: Hij doet hen geloven, dat de zonden, die de vereniging met Christus beletten, in werkelijkheid deugden zijn. Dit is de voorname toelichting van de satan, natuurlijke mensen te doen geloven, dat hun zonden waarlijk goede werken zijn. Om u dit een weinig duidelijker te maken, zal ik u dit tonen in drie punten.

- a. Wanneer wij trachten iemand die hebzuchtig is te overtuigen van zijn hebzucht, dan antwoordt hij: 'Ik ben niet hebzuchtig, maar ik ben zuinig.' En daarmee verdedigt hij zijn gierigheid. Ja, een gierig mens zal zijn afgod verdedigen met de Schrift. Ik verklaar u, dat een hebzuchtig mens deze plaats uit de Schrift aanhaalt: *"Zo iemand de zijnen en voornamelijk zijn huisgenoten niet verzorgt, die heeft het geloof verloochend en is erger dan een ongelovige"*, 1 Timothéüs 5:8. Tot dergelijke waarheden neemt de hebzuchtige zijn toevlucht, om zijn gedrag te verdedigen. Maar ik zeg tot hen: 'O, tienmaal erger dan een ongelovige is hij, die zijn onsterfelijke ziel niet verzorgt.'
- b. Wanneer wij komen om een doorbrenger van verkwisting te overtuigen, dan zal hij ons vertellen, dat hij niet verkwistend, maar liefdadig is; dat hij niet overdadig

leeft, maar gedood aan de wereld. Ook de doorbrenger verdedigt zijn afgod met de Schrift en hij citeert: *"Zo iemand de wereld lief heeft, de liefde des Vaders is niet in hem."* En zo verandert hij dat teken en bewijs van de genade Gods in ontuchtigheid.

- c. Een derde voorbeeld is dit: Wanneer wij pogingen in het werk stellen om iemand van zijn hoogmoed te overtuigen, zal hij antwoorden: 'Het is geen hoogmoed, maar het is adeldom van geest.' U kent dat spreekwoord: *Ken uzelf*. Maar hoe jammer, dat sommigen onder ons menen zichzelf te kennen. De duivel houdt velen in de natuurstaat door ze hoge gedachten van zichzelf te geven.

II. De tweede list van de satan is, *dat hij een onjuiste, een ongunstige voorstelling geeft van de weg der godzaligheid*. Daardoor houdt hij de meer openbaar goddelozen in zijn macht. Er is een viervoudige schaduw, die de vorst der duisternis werpt over de weg der godzaligheid, om daardoor mensen in de natuurstaat te bewaren.

- a. De eerste donkere schaduw, die de duivel werpt over de weg der Godzaligheid, is, dat u daarin schade zult oplopen. Dit is duidelijk uit Gen. 3:6. Hij maakte Eva wijs, dat ze niet als God zou worden, als zij niet at. Dit was het bedrog, waardoor hij Eva ving. Hij zei: Indien u het gebod niet verbreekt, zult u nooit als God worden, kennende het goed en het kwaad. Het is ook duidelijk uit Hand. 19:25, waar wij lezen wat de redenen waren, waarom Demetrius aan de grote Diana godsdienstige eer bewees. *Mannen, u weet, dat wij uit dit gewin onze welvaart hebben*. Hij wilde zeggen, zo wij de leer van een gekruisigde Christus aannemen, dan zal onze welvaart ophouden. Maar, o het is een droevig gewin, dat wordt verkregen door het verlies van Christus. Alle genoegens van de wereld zijn niet genoeg, om één uur gemis van Christus goed te maken.

- b. De tweede schaduw, die de bedrieger werpt over de weg der Godzaligheid, is, dat droefheid uw deel zal worden. Hij maakt natuurlijke mensen wijs, dat, indien zij de weg waarin zij zijn, verlaten en godsdienstig worden, zij al hun vreugde verlaten. Wij willen alleen dit zeggen: Godzaligheid is niet de weg van droefheid. Is niet dit gebod vast aan de godzaligheid: *Verblijdt u te aller tijd!* Zo'n gebod is in geen enkel natuurlijk boek te vinden. Ik verlang van allen, die hier zijn, te weten of ooit uw afgoden en alles wat u hebt, u zo'n gebod gaven als dit is: *"Verblijdt u allen tijd; wederom zeg ik, verblijdt u."*

- c. Een derde schaduw, die de duivel werpt over de weg der Godzaligheid, is deze, dat het een weg is die zeer eng en streng is en dat men zich dan veel moet ontzeggen. En indien u niet alles stipt onderhoudt van hetgeen geëist wordt, dan alles verloren is. Ik erken, dat de weg van Christus niet zo breed is als de weg van de wereld. Maar dit wil ik zeggen: Deze banden, die op u gelegd worden door Christus, zijn inderdaad uw vrijheid. Wilt u een omschrijving hebben van vrijheid? Het is dit, het is te zijn onder de lieflijke banden van Christus, Zijn juk en geboden als een gouden keten om uw hals te dragen en als een gouden sieraad van genade op uw borst. Ik moet u dit alleen zeggen: O, u die vervreemd zijt van de genade Gods, als u eens gevangen werd door de liefde van Christus, u zou wanneer zeventig jaren verlopen waren nooit uitroepen: *"O Heere, wend onze gevangenis, gelijk waterstromen in het zuiden."* Er is nooit in de hemel een stem gehoord als deze: O, dat ik ontslagen mocht worden uit de gevangenschap van

Christus altijd te dienen. Hun gevangenschap is vrijheid, hun dienstbaarheid is volkomen vrijheid.

d. De vierde schaduw, die de satan werpt over de weg der godzaligheid, is, dat hij u doet geloven, dat degenen, die op die weg wandelen, oproer verwekken en moeite veroorzaken. Het is duidelijk uit Hand. 17:6, waar u kunt nagaan wat de arme Paulus en Silas overkwamen: *Dezen, die de wereld in beroering hebben gebracht, zijn ook hier gekomen!* En dan staat er in Hand. 16:20: *"Deze mensen beroeren onze stad, daar zij Joden zijn."*

Nu, ik wil dit zeggen: O, geliefden in de Heere Jezus, er is een zoete vereniging tussen uw kruis en uw kroon; er is een zoete vereniging tussen uw tranen en uw blijdschap, tussen uw klederen van bedruktheid en uw klederen van lof; er is een zoete vereniging tussen het dal van Baca en het dal van Berachia; er is een zoete vereniging tussen uw armoede en uw rijkdom, tussen uw schande en uw heerlijkheid.

III. De derde list van de duivel, waardoor hij de grove zondaren in de natuurstaat bindt, is, dat hij ze overreedt hun bekering uit te stellen en te verdagen. Is dit niet een list, waarmee de sterk gewapende velen aanvalt? Zij menen, dat hun oude dag genoeg is voor Christus en dat de eerste drie vingerbreedtes van hun leven voor hun afgoden moet zijn. O, godloochenaars, las u nooit dat woord: *Gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap, in de morgenstond van uw leven?* Ik wil dit alleen zeggen tot hen, die hun bekering uitstellen tot hun oude dag: Onder hen die hun bekering uitstellen tot later, is er niet één op de duizend, die bekeerd wordt, wanneer hij sterft. Ik wil niet ontkennen dat Christus een ziel kan redden, wanneer zij staat op de uiterste grens tussen tijd en eeuwigheid, maar ik wil dit zeggen:

Ten eerste, onder hen die door Christus worden overwonnen, zijn er niet velen, die hun bekering hebben uitgesteld met het voornemen zich te bekeren, wanneer zij oud zouden zijn.

Ten tweede wil ik tot hen zeggen, dat het aangenamer is voor Christus, dat u uzelf bekeert in uw jeugd, dan u te bekeren, wanneer u oud geworden bent. Godzaligheid wordt door Christus meer geacht, wanneer u ze vertoont in uw jeugd dan in uw ouderdom, zoals de Schrift zegt: *"Mijn zoon, geef Mij uw hart."* Ik wil u alleen deze twee gronden noemen, waarom de bekering in de jeugd beter is dan de bekering op gevorderde leeftijd:

- a. Wanneer Christenen hun hart aan Christus geven wanneer zij jong zijn, hebben zij meer verzoeken die hen daarvan willen afhouden, hun begeerlijkheden zijn sterk en de verlokkingen zijn vele en machtig. Daarom is het een aanbevelenswaardig werk uw jeugdig hart aan Christus te geven.
- b. Een jeugdige bekering is ook hierom aan te raden, omdat iemand die jong bekeerd is, gewoonlijk zuiverder is in godsvrucht en meer evangelisch in de godsdienst. Dit is zeker, oude mensen worden veel aangedreven tot vroomheid om de hel en de toorn Gods te ontgaan. Maar zij, die bekeerd zijn in hun jeugd, mogen hun zielen opgeleid vinden tot die hoge trap van liefde, om Christus te beminnen om Zijn Zelfs wil.

Het derde dat ik wil voorstellen aan u, die uw bekering wilt uitstellen tot de tijd, dat u oud zult zijn, is vervat in deze vraag: Bent u als God? Is uw leven in uw eigen hand? Wat weet u, of de dood u niet zal afsnijden in één ogenblik? En wanneer de dood komt, welke zekerheid hebt u dat geen pijnlijke ziekte uw bekering zal beletten?

IV. De vierde list van de sterkgewapende, waardoor hij hen, die openbaar goddeloos zijn, gevangen houdt in de natuurstaat, is deze: *Hij maakt hun afgoden, waarin zij hun vermaak hebben, zeer aangenaam voor hen.* Ik zal u zeggen, welke afgoden de duivel aangenaam maakt voor een natuurlijk mens.

Hij maakt de afgod van *liefde* aangenaam voor u, en de afgod van *geloof* en de afgod van *hoop*. Door de afgod der liefde verstaan wij de wereld, de begeerlijkheid der ogen, de begeerlijkheid des vleses en de grootsheid des levens. Hij maakt deze afgod aangenaam, hij bekleedt de wereld met de mantel van voordeel, met het gewaad van vermaking. Ook maakt hij uw afgoden van geloof aangenaam, dat wil zeggen, die dingen waarop mensen vertrouwen, als machtige vrienden en rijkdom, stelt hij voor als een grond van vertrouwen. En hij maakt de afgod van hoop aangenaam voor u, hij streelt uw hart met de dingen, waaruit u vertroosting hoopt te krijgen.

V. Dan is er deze vijfde list van de duivel, waardoor hij openbaar goddelozen in de natuurstaat houdt en het is: *hij doet u geloven, dat het heel gemakkelijk is een Christen te worden.* Dat is een list waarin velen, die hier zijn, gevangen zitten. Zij menen, dat het heel gemakkelijk zal gaan, godsdienstig te worden. U meent de godsdienst aan te nemen, wanneer het u zal passen. Tot hen wil ik zeggen, dat zij, die menen, dat de godsdienst een gemakkelijk werk is, niet weten wat godsdienst is. Ik wil dit zeggen: Vóórdat u godsdienstig zult worden, moet u uw opvatting omtrent godsdienst wijzigen of u zult eeuwig omkomen.

VI. De zesde list van de duivel, waardoor hij grove zondaren in hun natuurstaat houdt, is deze: Hij houdt hen terug van een gedurig zelfonderzoek naar hun staat. Natuurlijke mensen weten niet wat het is neer te zitten en zichzelf te onderzoeken, want ze keuren zichzelf goed. Zij menen dat alles recht is, terwijl in waarheid alles verkeerd is. Nu wil ik u dit alleen zeggen: Het zal een droevige teleurstelling voor u zijn, u die nooit hebt geweten wat het was aan de hemel te twijfelen en dan voor eeuwig in de hel te worden geworpen. Is het niet een treurige vergissing, al uw dagen te zijn in 'een gal van bitterheid en in de banden der ongerechtigheid' en evenwel te menen, dat u op weg naar de hemel bent?

Voordat we besluiten, willen wij u deze overwegingen voorleggen, hopende, dat daardoor de zaken een weinig meer zullen worden thuisgebracht.

I. Dit is de eerste overweging, die ik u wil voorstellen: Al de listen van de bedrieger, waarmee hij poogt u in uw natuurstaat te houden, zouden niets uitwerken tot het bereiken van zijn doel, als er geen geheime vijand in uw boezem was, die samenspannt met de vijand die buiten is. Wilt u weten, wie het is, die uw onsterfelijke ziel bedriegt? Het is niet de duivel, maar uw eigen hart. En ik zou willen, dat u uw ogen open doet om

te zien de vervloekte overeenstemming, die er is tussen de duivel en uw eigen hart, in u te verzoeken tot zonde. Laten wij dit bezien in enige bijzonderheden.

1. De duivel biedt de verzoeking aan en er is iets in uw binnenste, dat er voor pleit de verzoeking te omhelzen. De duivel valt niet zo spoedig aan of er is iemand in uw boezem, die roept: *Omhels, omhels!*

2. Dan is er dit bewijs van de overeenstemming, die bestaat tussen de satan en uw eigen hart, in het verzoeken tot zonde: de duivel komt in zijn verzoeken met de kleren van voordeel en in het gewaad van vermaak en uw oog sluit aan bij die verzoeking vanwege de kleren van voordeel en uw genegenheden sluiten aan bij de verzoeking vanwege het gewaad van vermaak.

3. De overeenstemming blijkt ook hieruit, dat soms ons inzicht zal zeggen: O omhels die verzoeking niet en dat toch onze liefde uitroept: *O, omhels deze verzoeking!* Soms zal het verstand van een Christen deze leer prediken: *Weersta de duivel!* Terwijl zijn genegenheden deze leer prediken: *Omhels de duivel en zijn verzoeken!*

4. Ten laatste blijkt deze overeenstemming ook hieruit, dat soms ons hart ons tot zonde wil leiden, terwijl beide, ons verstand en onze genegenheden, er tegenstaan. Dit is duidelijk in het gedrag van Herodes. Zijn verstand verbiedt hem Johannes te onthoofden en zijn genegenheden verbieden hem Johannes te onthoofden, want hij was bedroefd, maar niettegenstaande de stem van zijn genegenheid en het inzicht van zijn rechtsgevoel, omhelst hij de verzoeking.

II. De tweede overweging, die wij aan u willen doorgeven is deze: Het is gemakkelijker voor een Christen de duivel te weerstaan dan aan de verzoeken van ons eigen hart weerstand te bieden. Aan verzoeken van het hart is het moeilijker weerstand te bieden dan aan de verzoeken, die uitgaan van de duivel. Dit weten de heiligen bij ervaring.

III. Wij willen u een derde overweging voorstellen. De duivel kan u verzoeken tot iets dat goed is, op zichzelf beschouwd. Om dit een weinig uit te werken, dat de duivel u mag verzoeken tot iets, dat goed is, wil ik u de volgende gevallen noemen.

1. De duivel verzoekt soms tot iets, dat goed is, maar zeer ontijdig. Bij voorbeeld, wanneer een Christen in het gebed is, kan de duivel hem goede gedachten geven, om hem af te leiden van zijn geestelijke ernst en vurigheid.
2. Het is ook duidelijk uit het volgende geval: De satan verzoekt soms tot iets, dat goed is, om ons af te houden van iets te doen, dat beter is. Bij voorbeeld, hij verzoekt de Farizeeën de munt en de dille te verdienen, maar zijn einddoel is, dat zij het geloof en de barmhartigheid en de zwaardere dingen van de wet nalaten.
3. De duivel kan een Christen tot iets goeds verzoeken, terwijl dat goede boven zijn kracht gaat. Bij voorbeeld, hij zal een Christen die niet sterk is in kennis, verzoeken tot het disputeren over deze vraag: Hoe kan het bestaan met Gods rechtvaardigheid, mensen te straffen om hun zonden, daar God toch besloten heeft, dat mensen zondigen en niemand aan Zijn besluit kan ontkomen? Of hij zal een Christen, die niet veel kennis heeft, verzoeken om zich te begeven tot het onderzoek van de vraag, hoe het te rijmen is met de ontferming van Christus, dat iemand verloren gaat, daar Hij toch machtig is hem te redden?

4. De duivel kan een Christen verzoeken tot iets goeds, terwijl hij er een kwade bedoeling mee heeft. Hij zal sommigen verzoeken tot ernst in het gebed om daardoor hun vertrouwen erop te stellen. Hij zal een geveinsde verzoeken tot de goede werken van de Geest en om zijn vertrouwen erop te stellen, als hij het gedaan heeft.

IV. Ik wil nu iets zeggen in verband met deze vierde overweging, dat het de voorname toeleg van de duivel is op uw weg en reis naar de hemel, dat kostelijk bezit, uw onsterfelijke ziel, te verderven. Ik zeg u, dat het de politiek van de satan is, om het hart van de geveinsde op te eisen en hem toe te staan zijn tong en uitwendig leven aan Christus te geven. Dit is het grote verlangen van de duivel, dat de geveinsde hem zijn hart geeft, laat hem dan zijn tong geven aan wie hij ook wil. Hiervandaan komt het, dat wij dikwijls ons hart geven aan onze afgod, terwijl wij onze tong geven aan Christus.

V. Wij willen u nog deze laatste overweging voorstellen, dat de duivel een onophoudelijke en sluwe aanvaller van de Christen is. Hij houdt niet op, volgens de beschrijving die hij van zichzelf geeft. Want toen God aan hem vroeg: *Vanwaar komt gij?* Toen antwoordde hij: *Ik kom van om te trekken op de aarde en van die te doorwandelen.* Hij is een onophoudelijk aanvaller en daarbij een meest listige vijand. Hij weet wat het is te zeilen, hij kent wind en getij. Wanneer een Christen onder de macht van ongeloof verkeert, dan dringt hij hem tot mismoedigheid. Wanneer een Christen verkeert onder de macht van valse rust, dan dringt hij hem tot hoogmoed. Wanneer een Christen tijdelijke welvaart geniet, dan dringt hij hem tot een gevoel van veiligheid. Wanneer een Christen veel bezig is in de plicht van zelfonderzoek, dan zal hij hem dringen tot wanhoop. Wanneer een Christen weinig bezig is in het waarnemen van christelijke plichten, zal hij hem nochtans dringen geloof te oefenen. In welke staat u ook verkeert, de duivel heeft altijd gepaste verzoeken om u te vangen.

Nu, wij vragen u ernstig na te denken en stil te staan bij deze dingen. Ik wil er dit alleen aan toevoegen. Ik wil drie vragen stellen aan hen die hopeloos onwetend zijn van de genade van Christus. Welke, indien u niet in staat bent ze te beantwoorden, tot een bewijs kunnen strekken, dat u nog in 'de gal der bitterheid bent en in de boeien van ongerechtigheid.'

1ste. Wij vragen u dan: Had u nooit te doen met de listen van de duivel? Zag u nooit zijn arglistigheid, waardoor hij de overhand over u kreeg? Indien niet, dan is het een onloochenbaar bewijs, dat u vanaf de dag uwer geboorte hebt liggen slapen in het graf der zonde.

2de. Wij willen u deze vraag stellen: Hebben ooit de listen van de duivel, waardoor hij macht over u kreeg, u gedrongen gebruik te maken van Christus? Hebben uw verzoeken u ooit de toevlucht doen nemen tot Christus en tot Zijn kracht? Indien zij u niet zover gebracht hebben, dan is het een bewijs, dat de duivel niet veel met u behoeft te redeneren om u te overwinnen.

3de. Wij willen u nog iets vragen en het is dit: Hebt u ooit geweten wat het is, te hijgen naar de dag van uw verlossing, onder het bewustzijn van de gedurige aanvallen en

verzoeken van de duivel? Hebt u nooit gekreund om rust, vanwege de gedurige aanvallen van de duivel? Ik zeg u, o natuurlijke mens, ik kan de duivel en u niet anders vergelijken dan met Faraó en het volk van Israël, toen zij nog knechten in Egypte waren. Faraó liet aan het volk van Israël niet toe, te spreken over het diensthuis van Egypte, ofschoon zij geen stro hadden om tichelstenen te maken. Maar toen zij zeiden, *wij willen uittrekken en God in de woestijn dienen*, werd hun juk verzaagd en geen stro meer aan hun gegeven. Zo ook u, indien u eens zover mocht komen, dat u een voornemen ontving om tot Christus te gaan, dan zal de satan zijn verzoeken vermenigvuldigen en uw leven bitter maken. De duivel dan, wetende dat hij maar weinig tijd heeft, begint te sterker te briesen. Het koninkrijk van de duivel begint naar zijn eind te lopen en dit brengt hem er toe, alle middelen in het werk te stellen om het getal van zijn slachtoffers uit te breiden. Hij doet zijn best nog velen met zijn staart neer te slaan.

O, dat u overreed mocht worden hem te weerstaan, die de ondergang van uw onsterfelijke ziel zoekt. Zult u nooit overreed worden de strijd met hem aan te binden? Ik acht dit een zeer vreemd bedrog, waardoor de bedrieger voordeel op ons krijgt, dat wij de stem van zijn verzoeking geloven, alsof alles wat hij zegt eerlijk gemeend is en alsof hij een trouw getuige is. De duivel zal een natuurlijk mens twintig maal bedriegen, vóór hij komt tot de vraag of hij wel betrouwbaar is. De natuurlijke mens gelooft hem altijd op zijn woord, alsof het de geloofwaardige Schrift zelve is.

Het enigste, dat ik wil zeggen, is dit: De dag komt, wanneer het bedrog van velen zal ontdekt worden. De dag komt, wanneer een huichelaar niet meer zal geloven, wanneer een natuurlijk mens niets meer zal durven wagen, wanneer een Christen niet meer zal twijfelen. Overdenk dit en hiermee zal ik eindigen. De dag komt, waarin een huichelaar niet meer zal geloven, waarin een openbaar goddeloze niets meer zal durven wagen en waarin een oprecht Christen niet meer zal twijfelen. U zult binnenkort verheven zijn boven het bereik van deze verzoeken of u zult er ver beneden gedrukt worden. Er is geen geloof in de hel, er is geen vermetelheid in de hel en er is geen ongeloof in de hemel. Indien er enig geloof in de hel is, dan is het in deze waarheid: *Dat uit deze put geen verlossing mogelijk is*. In dat geloof zult u eeuwig bezig zijn, wanneer u eeuwig in die gevangenis zult verkeren. Het opschrift van uw gevangenis, het opschrift wat diep ingegraveerd staat op de deuren van deze gevangenis, is dit: *Wie hier binnentreedt, late alle hoop varen*. En het opschrift, dat staat boven de deur van de hemel is dit: *Uit deze aangename plaats zal niemand ooit vallen*. "O, wat zal dat wezen, eeuwig met Christus te zijn en nooit meer gescheiden te worden!

Nu wil ik alleen dit nog zeggen: O, erfgenamen des hemels, welk van uw vijf zintuigen zal het meest voldaan worden in de hemel? Zal het zijn uw zintuig waarmee u *ziet*, wanneer u toegestaan zal zijn, Hem te zien Die op de troon zit, wanneer uw ogen de volmaakte schoonheid van de Roos van Saron zullen zien en de onzienlijke God zullen aanschouwen? Of zal het uw zintuig zijn waarmee u *hoort*, wanneer uw oren zullen mogen horen de hemelse lofzangen van deze meesters der muziek? Of zal het zijn het zintuig van de *reuk*, wanneer het zal worden overstelpt door de geur van Hem, Wiens klederen doortrokken zijn van mirre en wierook en met allerlei poeder des kruideniers?

Of zal het zijn het zintuig van uw *smaak*, zal dit het meest verzadigd worden in de hemel, wanneer u zult mogen drinken van de zuivere rivieren van eeuwigdurende vertroosting, wanneer u zult neersitten aan de bronwel, totdat u dronken zult zijn? Of zal het zintuig van uw *gevoel* het meest voldaan zijn in de hemel, wanneer een Christen zal toegestaan zijn, dat dierbaar voorwerp Christus te omhelzen? Er is niemand in de hemel zo'n beperking opgelegd als deze: *Raak Mij niet aan*. Dat verbod, wat hier van kracht is, zal daar lieflijk zijn opgeheven. Maria mocht Christus niet aanraken, omdat Hij nog niet was opgevaren. Zo wij haar op heden mochten gadeslaan, zouden wij Christus niet in haar armen zien? Nu, welke van onze zintuigen zal het meest voldaan worden? Zij zullen *alle* verzadigd wezen. Het zintuig van het gezicht zal het zintuig van het gehoor verzadigen; het zintuig van het gehoor zal het zintuig van het gevoel verzadigen, het zintuig van de reuk zal het zintuig van de smaak verzadigen.

Ik wil dit tot u zeggen, o erfwachters van de toorn Gods, welke van uw vijf zintuigen zal in de hel het meest gepijnigd worden? Zal het zijn het zintuig van het *gezicht*, wanneer u zult zien de duivel en de plaats der pijniging? Of zal het zijn het zintuig van het *gehoor*, wanneer u zult horen het gejammer van uw medegevangenen? Of wanneer u zult horen de klaaglijke tonen van Kaïn, de eerste persoon die veroordeeld werd en van allen die hem gevolgd zijn? Of zal het zijn het zintuig van de *reuk*, dat het meest gepijnigd zal worden, wanneer u zult geworpen zijn in de plaats, die brandt van vuur en sulfer? Of zal het zintuig van uw *gevoel* het meest gepijnigd zijn, wanneer u, die de hitte van het vuur niet kunt verdragen, eeuwig zult branden in het vuur van de gramschap Gods? Wanneer Christus, voorttrekkende in de grootheid van Zijn kracht, uw onsterfelijke zielen zal treden in de wijnpers van Zijn toorn en grimmigheid, totdat Zijn klederen zullen geveerd zijn met uw bloed? Of meent u dat het zintuig van uw *smaak* het meest zal gepijnigd zijn, wanneer u zult drinken van deze rivieren van sulfer, die bereid zijn voor de duivel en zijn engelen?

Ik moet deze vragen beantwoorden, zoals ik de vorige vragen beantwoord heb en het is dit: Dat *al* uw zintuigen gepijnigd zullen worden. O eeuwigheid van pijn! O, eeuwigheid van vreugde!

Ik wil dit zeggen en ik verlang van u, dat u het wilt overdenken: Er is zulk een verdwazing onder u, dat, indien Abraham zou nederdalen uit de hemel met een kroon op zijn hoofd en een palmtak in zijn hand, gekleed in dat schone gewaad, de gerechtigheid van Christus, en hij zou u vermanen het aanbod van het Evangelie te omhelzen, u niet naar hem zou horen! En dan wil ik er dit nog bij voegen, dat, indien Judas uit de hel zou komen, met de zichtbare slagen van eeuwigdurende gramschap op zich en met het vuur van de grimmigheid Gods, uitslaande tot boven zijn hoofd en hij zou u deze leer prediken: "*Vliedt de toekomstige toorn*", het grootste gedeelte van ons die hier zijn, zou die ontstellende leer verachten. Wij geloven niet recht, dat er een eeuwige pijn is en dat er een eeuwige blijdschap is, anders zouden wij verontrust worden totdat wij mochten weten, dat onze vrede met God gemaakt is.

DERDE PREEK

"Opdat de satan over ons geen voordeel krijge, want zijn gedachten (Engels: listen) zijn ons niet onbekend." 2 Kor. 2:11.

Wie kan de weg van deze bedrieger begrijpen? Want zijn weg is nog moeilijker na te speuren, dan de weg van een arend in de hemel, de weg van een slang op een rots of de weg van een schip in het hart van de zee!

Er zijn twee dingen, welke wij u voornamelijk op het hart willen binden. Ten eerste, de sluwe bedriegerijen en krijgslisten van de duivel, waardoor hij onsterfelijke zielen vangt. Het tweede dat ik wens dat u mag kennen, is die dierbare verlokking, die Goddelijke krijgslisten van Jezus Christus, waardoor Hij onsterfelijke zielen wint, volgens deze woorden: *"Daarom zie, Ik zal ze lokken en zal ze voeren in de woestijn."* Of, zoals deze woorden betekenen: *Ik zal ze met list vangen.* Christus gebruikt een Goddelijke verleiding, een dierbare list, waardoor Hij het er op toelegt, dat kostelijke voorwerp, de ziel van de mens te vangen. Hij weet welke sleutel het best uw hart kan openen. Hij, Die de sleutels van het huis Davids heeft, weet, welke argumenten het meest geschikt zijn om u te overreden, Hem te omhelzen. En Christus weet welke de meest gepaste tijd is om zijn hemelse netten uit te zetten, om onsterfelijke zielen te vangen.

Ik wil alleen deze ene zaak noemen, om u te overreden, u te laten vangen door Hem, Die deze zes duizend jaren een Visser der mensen geweest is: Wilt u bevrediging van al uw zintuigen hebben, kom dan en omhels Christus. En wilt u bevrediging hebben van al uw verlangens, omhels dan Christus. En wilt u eeuwig gezegend zijn, kom dan en omhels Christus.

1. Al uw zintuigen zullen bevredigd zijn.

- Zal niet het zintuig van het *gezicht* voldaan zijn, wanneer u Hem omhelst? O, welk een gezicht zal het zijn Hem te aanschouwen, Wiens gestalte is als de Libanon, uitverkoren als de cederen! Welk een gezicht meent u dat het zal zijn, Hem te aanschouwen, Wiens aangezicht is als de zon wanneer zij schijnt in haar kracht, en Hem te aanschouwen, Die het Licht is van het Hogerhuis en Die is en zal zijn de eeuwige bewondering van de engelen?
- Wilt u bevrediging hebben voor het zintuig van uw *gehoor*, kom dan en omhels dit dierbare Voorwerp Christus. Hoe aangenaam zullen uw oren getroffen worden, wanneer u Zijn stem zult horen, wanneer u zult luisteren naar de aangename woorden, die uit Zijn mond zullen komen. Het zal het zintuig van uw gehoor verzadigen, indien Christus niet anders sprak dan dit ene woord: "Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone en kom. Want zie, de winter is voorbij, de plasregen is over, hij is overgegaan. De bloemen worden gezien in het land, de zangtijd genaakt en de stem der tortelduif wordt gehoord in ons land", Hooglied 2:10, 11. Is dit geen aangenaam lied om het zintuig van uw gehoor te bevredigen?

- Wilt u bevrediging hebben voor uw zintuig van de *reuk*? Kom dan en omhels Christus. O, welk een geur zal Hij geven, Wiens kleren doortrokken zijn 'van allerlei poeder des kruideniers.' Wat een geur zal Hij geven, Die schoon is als de roos van Saron en de lelie der dalen! Wat een aangename geur zal uitgaan van Hem, 'Wiens klederen zijn mirre en aloë en cassie, uit de elpenbenen paleizen'!
 - En wenst u bevrediging voor het zintuig van uw *smaak*? Kom dan en omhels de dierbare Christus en laat u vangen in Zijn netten. O, hoe zal het zintuig van uw smaak verzadigd worden, wanneer u toegestaan zal worden te eten van die aangename appelen, die groeien aan de Boom des levens en u ondersteund zal worden met de flessen en u zult ingaan in het hemels feesthuis! Er is een groot verschil tussen de appels, die de eerste Eva at en deze kostelijke appelen, die groeien aan de Boom des levens. Het eten van deze appelen zal u als goden doen zijn, want u zult de Goddelijke natuur deelachtig worden, 1 Petrus 1:4.
 - Wilt u voldoening hebben voor het zintuig van uw *gevoel*? Kom dan en omhels Christus. O, wat een zaligheid zal het zijn eeuwig verenigd te zijn met dat dierbare Voorwerp Jezus Christus! Wat een zaligheid zal het zijn, wanneer Hij ons zal zijn 'als een bundelke myrrhe, dat tussen onze borsten vernacht'! Ik wil alleen nog dit zeggen: O erfgenamen des hemels, verblijdt u met deze gedachte, dat, voor iemand als Maria, in de hemel niet zal gelden: *Raak mij niet aan*. Die beperking is in de hemel opgeheven. Wilt u weten wat haar en al de gelovigen zal worden toegestaan? Zij zullen Hem, Die het Voorwerp van hun verlangen was, in hun armen sluiten en Hem kussen.
2. Wenst u de bevrediging van uw *verlangens*? Kom dan en omhels Christus. Daar zal geen eind komen aan uw verlangen, wanneer u eenmaal uw verlangen zult vestigen op Hem, Die zonder einde is. Laat Christus het Voorwerp van uw liefde zijn, laat Christus het Voorwerp van uw geloof zijn, laat Christus het Voorwerp van uw verlangen zijn en laat Christus het Voorwerp van uw blijdschap zijn.
 3. Wilt u eeuwig *gezegend* zijn? Laat u dan door Christus vangen. O, gezegend zijn zij voor eeuwig, die Christus door list gevangen heeft, die Hij gebracht heeft onder de band des verbonds.

Ik wil u slechts deze drie vragen stellen:

Ten eerste. Hebt u nooit God geprezen, omdat Hij u wijsheid gegeven heeft om Christus te kiezen? Bent u er nooit toe gebracht Hem te prijzen voor Zijn wijze besturing, zodat uw keus op Hem is gevallen? Dit was het werk van David in die opmerkelijke tekst, Psalm 16:6, 7: *De snoeren zijn mij in lieflijke plaatsen gevallen, ja, een schone erfenis is mij geworden. Ik zal den Heere loven, Die mij raad heeft gegeven*. David zit hier neer en verheerlijkt de Heere, Die hem bestuurd had tot het doen van deze keus.

Het tweede dat ik u wil vragen is dit: Wilt u nog eerder de beloften geloven van hem, die een leugenaar is van den beginne, dan dat u de beloften van Hem gelooft, Die de getrouwe *Getuige* en de *Amen* is?

Het derde dat ik u wil vragen is dit: Stelt u hoger prijs op de omgang met de duivel en zijn engelen, dan op de omgang met Jezus Christus en de geesten der volmaakt rechtvaardigen? Ik verlang ernstig van u Hem eens te beschouwen en dan zult u gedwongen zijn, Zijn gevangene te worden. Dit wil ik nog zeggen van Christus: Er was nooit iemand, die Hem zag in Zijn schoonheid en Zijn vijand werd. Het eerste gezicht, dat een vervolgende Saul op Christus kreeg, deed hem zeggen: "Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?"

Wij hebben u gezegd, dat in de woorden een drievoudig karakter beschreven wordt van een volmaakt Christen, waarmede wij bedoelen een Christen, die grote vorderingen heeft gemaakt in de weg der godzaligheid.

I. De eerste eigenschap van een volmaakt Christen hebben wij gevonden in onze tekst en was: *Dat hij niet onwetend is van de listen des duivels; hij kent zijn krijgslisten.* Daaruit stelden wij u zeven zaken ter overweging voor.

Het eerste was, de *algemene listen van de satan, waardoor hij onsterfelijke zielen vangt en waarmee hij iedereen aanvalt.* Daarover hebben wij gesproken.

Ten tweede hebben wij gepoogd een weinig te spreken over *de listen van de satan, waardoor hij mensen houdt in hun natuurstaat;* wij hebben gesproken over zijn listen, waarmee hij hen bindt, die meer openbaar goddeloos zijn.

Nu volgt het derde waarover wij spreken, namelijk *over zijn listen, waarmee hij hen aanvalt, die onder de tuchtiging van de wet verkeren, vóór de vereniging met Christus.*

Wij zijn van mening dat hij zulken met de volgende listen aanvalt:

1ste. De EERSTE list van de duivel waarmee hij een Christen, die onder de bediening van de wet en onder de verschrikkingen van God verkeert, aanvalt, is deze: *Hij veroorzaakt een verkeerde uitleg van drie dingen.* Hij veroorzaakt een verkeerde uitleg van predikaties, een verkeerde uitleg van de Voorzienigheid en een verkeerde uitleg van de Schrift. Dit is de eerste list van de duivel, waarmee hij hen, die onder de wet zijn, probeert te vangen en waarmee hij hen aanvalt.

Wat betreft een verkeerde uitleg van *het gepredikte Woord*, willen wij iets zeggen van de volgende dingen:

1ste.

Overweeg, hoe een Christen kan weten of een woord, dat hem voorkomt, van de Geest des Heeren is of van een bedrieglijke geest. Wij menen, dat er deze zeven kentekens zijn, waardoor wij kunnen weten, dat een woord is gezonden door de Geest des Heeren.

(1.) Het woord, dat de zielsoefening van een Christen opwekt, is van de Geest des Heeren en niet van de geest van bedrog. Bij voorbeeld, als een Christen in een zorgeloze en geruste toestand is en hem een woord invalt dat hem doet ontwaken, dat komt van de Geest van God. Dit is duidelijk uit 2 Sam. 12:7, waar de woorden, die Nathan tot David sprak, van de Geest des Heeren kwamen, omdat ze gezegend werden, zodat David daardoor ontwaakte uit zijn valse rust en zorgeloosheid. En de woorden, die wij lezen in

Matth. 25:6, toen die stem werd gehoord te middernacht: *Zie, de bruidegom komt*, kwamen van God, omdat zij een krachtige uitwerking hadden, om de slapenden wakker te maken uit hun slaapzucht. Dit kunt u als een voorbeeld nemen, wanneer een Christen in banden van ongelof zit en zijn aandeel betwijfelt en hij ontvangt een woord, waardoor zijn geloof en vertrouwen versterkt wordt, dan is dat woord van de Heere en niet van de geest van bedrog.

(2.) U kunt het hieruit weten: De woorden, die u voorkomen van de Geest des Heeren hebben meer dierbare waardigheid en kracht, dan het woord dat voortkomt van de geest van bedrog.

Er zijn deze drie bijzonderheden, die de waardigheid uitmaken van een woord, dat gegeven wordt door de Geest des Heeren.

- a. Het is een *gepast* woord, het komt ter rechter tijd. Bij voorbeeld, wanneer een Christen op het punt staat zijn hoop los te laten en hem wordt een woord door de Geest des Heeren gegeven, dan wordt zijn geloof daardoor versterkt. En inderdaad, Christus' woorden hebben die eigenschap, want *'Hij heeft een tong der geleerden, om met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken.'* Al Zijn woorden worden op zijn pas gesproken en ze zijn als *gouden appelen in zilveren gebede schalen*.
- b. Ten tweede komt de waardigheid van de woorden, die voortkomen van de Geest des Heeren, hierin openbaar, dat de woorden, die Christus tot u spreekt, worden gesproken met *gezag*, zodat u de kracht die zij meebrengen niet kunt weerstaan. Dit is duidelijk, want van Christus wordt gezegd: *Hij leerde hen als Machthebbende en niet als de schriftgeleerden*, Matth. 7:29.
- c. Ook komt de waardigheid van de woorden van Christus, wanneer ze u door de Geest des Heeren indachtig worden gemaakt, hierin openbaar, dat deze woorden uw hart buitengewoon treffen. Er is veel *tederheid en liefde*, waarmede een woord, dat van Christus tot uw ziel komt, vergezeld is. *Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op de weg en als Hij ons de Schriften opende?* Het spreken van Christus met hen, deed hun hart branden in hun binnenste. Dit is niet het geval met de woorden, die voortkomen van de geest van bedrog.

(3.) U kunt hieruit weten, dat een woord, dat u voorkomt, u is geschonken door de Geest des Heeren: Het woord dat u voorkomt van de Geest des Heeren, vermeerdt uw *blijdschap* in de plichten. Dit is te bewijzen uit de predikatie, die wij lezen in Haggai 1:4: *En de Heere verwekte de geest van het ganse overblijfsel des volks en zij kwamen en maakten het werk in het huis des Heeren der heirscharen huns Gods*. Ik wil daarom alleen dit zeggen: Een woord, dat u afleidt van de plicht of dat u het vermaak in het waarnemen van de plicht doet verliezen, komt van de geest des bedrog.

(4.) U kunt het ook hieruit weten: Het woord, dat aan een Christen zijn *verdorvenheid en zijn plicht ontdekt*, komt van de Geest des Heeren en niet van een geest van bedrog. Dit is duidelijk uit Hand. 2:37. De woorden, die door Petrus werden gesproken, waren van God, omdat zij deze twee uitwerkingen hadden: Zij werden verslagen in het hart en

daarbij gaven zij een ontdekking van de plicht, want zij riepen uit: *Wat zullen wij doen, mannen broeders?* Ik wil hieruit deze twee besluiten trekken:

Ten eerste, de satan kan u uw zonden laten zien en u benauwd maken vanwege uw zonden, maar hij zal nooit tot u komen met een woord, dat u uw plicht zal bekend maken. Het woord, dat samenkomt met deze twee goede vrienden, de ontdekking van zonden en de ontdekking van plicht, is van de Geest des Heeren.

Ten tweede wil ik u dit zeggen: Verdenk het woord, als komende van de geest van bedrog, dat u uw zonden laat zien en u daarbij alle hoop beneemt.

(5.) U kunt ook uw gevolgtrekking maken uit het doel en uit het gevolg van de woorden. De woorden, die u voorkomen van de geest van bedrog, hebben altijd de zonde tot doel, maar de woorden, die u voorkomen van de Geest des Heeren, hebben altijd het waarnemen van de plicht ten gevolge. Bij voorbeeld, de duivel zal een hoogmoedig zondaar beloften doen voorkomen, maar hij zal de dreigementen doen aankomen op een mismoedig Christen. In beide gevallen is de zonde het gevolg. Maar het doel van Christus' spreken tot een ziel is één van deze twee: Hij zal een belofte geven aan een ontmoedigd zondaar, opdat zijn handen mogen worden gesterkt en niet slap neerhangen. En Hij zal de vloek doen horen aan een verwaand zondaar, opdat hij mag zien in welke staat hij verkeert.

(6.) U kunt het ook hieruit weten: Het woord, dat de verlegenheid en de duisternis van een Christen wegneemt, is van de Geest des Heeren en niet van een geest van bedrog. Bij voorbeeld, wanneer een Christen verkeert onder betwisting betreffende zijn aandeel aan Christus, of hij verkeert in duisternis betreffende de waarheid van het Evangelie en hij ontvangt een woord onder de prediking, hetwelk die waarheid voor hem opheldert en zijn hart treft en het verklaart, dan is dat woord zeker van de Geest des Heeren. Maar meer in het bijzonder, als iemand geen licht heeft, ten opzichte van de natuur van onze oorspronkelijke zonde en in duisternis en verwarring blijft omtrent die zonde en hij hoort onder de prediking een woord, dat de natuur van die zonde verklaart, dan is dat woord zeker van de Geest des Heeren. Zo ook in dit geval, wanneer een Christen onder duisternis verkeert ten aanzien van de natuur van de vrije genade van Christus en hij wordt getroffen door een woord onder de prediking, welk woord hem verklaart de natuur van de vrijheid van Christus' liefde en bovendien zijn hart brandende in hem maakt, dan is dat woord zeker van de Geest des Heeren.

(7.) Om te onderscheiden tussen woorden, welke u voorkomen van de Geest des Heeren en woorden die afkomstig zijn van de geest van bedrog, zullen wij er alleen aan toevoegen, dat woorden die u zijn voorgekomen van de Geest des Heeren, een meer blijvende indruk in uw ziel maken dan de woorden die afkomstig zijn van de geest van bedrog.

2de.

De tweede zaak, waarover wij willen spreken, in verband met een verkeerde uitleg van het Woord dat gepredikt wordt, is deze: Waaraan u zult weten of de satan bedreigingen gebruikt of dat de Geest van God ze gebruikt. Want het is zeker, dat de duivel

bedreigingen wil toepassen op een Christen, die verkeert in banden van de wet. Ik wil alleen dit zeggen:

De duivel heeft drie bedoelingen met zijn bedreigingen. Ten eerste, u er toe te brengen, dat u uw hoop en vertrouwen zult loslaten, zodat u zult uitroepen: *Mijn hoop is vergaan en mijn sterkte van den Heere*. Dat is het voornamelijk doel dat de bedrieger heeft met zijn bedreigingen. Ten tweede, een Christen af te houden van zijn plichten en om zijn godsdienstbetrachting een last voor hem te maken. Dat is het doel van de duivel in zijn bedreigingen. Ten derde is de wens en het doel van de misleider, als hij met bedreigingen komt, dat een Christen lage en wantrouwende gedachten van Christus zal krijgen, dat zijn gedachten van Christus lager worden dan zij zijn. Dat is het doel van de duivel in zijn bedreigingen.

Nu wil ik ook iets zeggen van het doel, dat Christus heeft in Zijn bedreigingen. Wij menen, dat Christus deze vier bedoelingen heeft met het spreken van bedreigingen in ons hart.

Ten eerste, Hij laat ons bedreigingen voorkomen, opdat wij mogen ontwaken uit onze zorgeloosheid en wij opgewekt worden. Wanneer Christus tot de bruid zegt: *Sta op*, dan ligt in die woorden geen bedreiging, maar Hij vermaant daardoor de bruid, dat zij zal ontwaken uit haar tegenwoordige staat.

Het tweede doel, dat Christus beoogt met Zijn bedreiging is, dat een Christen wordt gebracht tot het waarnemen van zijn plicht. Hij zal een Christen bedreigen, die de plicht van het gebed verzuimt, opdat hij meer zal gaan bidden dan tevoren.

Ten derde heeft Christus met bedreigingen voor, dat wij onze afgoden zullen verlaten. Dat is het voornamelijk doel dat Hij voor heeft in Zijn bedreigingen tegen ons, opdat wij mogen worden gebracht tot dit besluit: *Wat heb ik meer met de afgoden te doen?*

Het vierde doel, dat Christus heeft met het spreken van bedreigingen tegen ons, is dit: Hij wil een Christen een diepe indruk geven van de hoge noodzaak, gelovig gebruik van Hem te maken. Er is geen enkele bedreiging, die u ontmoet, of deze sprake gaat er van uit: Omhels Christus! Daarmee is de bedoeling die achter de bedreiging ligt, bereikt. Het doel van de bedreiging is, dat u wordt opgewekt meer gebruik van Christus te maken.

Om onze opmerkingen over het verkeerde uitleggen van het gepredikte Woord te besluiten, zal ik nog een enkel woord toevoegen.

- Ten eerste. Het is een duidelijk bewijs, dat iemand een oprecht Christen is, als hij er ernstig op let of Christus spreekt of dat de verzoeken en de duivel spreken. Dit is te bewijzen uit Hooglied 2:8 en 10, waar de bruid het onderscheid kent, als zij zegt: *Mijn Liefste antwoordt mij*. En: *Dit is de stem mijns Liefsten*. Zij wéét dat het de stem van Christus is. En in Hooglied 5:2 spreekt zij: Het is de stem mijns Liefsten, Die klopt. Zij onderscheidt de stem van Christus van iedere andere stem. En Johannes 10:4: *En de schapen volgen Hem, overmits zij Zijn stem kennen*.
- Ten tweede. Ik wil dit nog zeggen: Het misverstaan van Christus' stem in het gebed of onder de prediking, verhindert dikwijls de gemeenschap van een Christen met God. Er is niets, dat de verborgen omgang met Christus zozeer belet, als het gebrek

in onderscheid tussen de stem van Christus en de stem van de duivel en die van verzoeking. Wij zien dit enigszins in 1 Sam. 3:7. De Heere verscheen Samuël driemaal en riep hem. Maar de reden waarom hij God niet ontmoette was, dat hij Zijn stem niet kende en nog niet bekend was met de Heere. Daarom, indien een Christen verlangt naar gemeenschap met Christus, behoort hij er werk van te maken Zijn stem te kennen.

Nu, wat betreft *het verkeerd uitleggen van de Voorzienigheid en van de Schrift*, zal ik niet veel zeggen. Alleen wil ik spreken van twee zaken, over het verkeerd uitleggen van de Voorzienigheid door Christenen, die verkeren onder de dienstbaarheid van de wet.

Het eerste is dit: Zoek liever Christus te verstaan uit Zijn Woord dan door Zijn Voorzienigheid. Oordeel liever over Christus uit hetgeen Hij van Zichzelf gezegd heeft dan uit de weg die Hij met u houdt. Geloof mij, zolang als u uw geloof bouwt op de bedeling van de Voorzienigheid, zolang zal uw geloof wankelen.

Ten tweede. Het einde en de bedoeling van de Voorzienigheid is zeer duister. Ik kan het einde van de Voorzienigheid nergens zo geschikt bij vergelijken, dan bij het geschrift, dat Bésazar zag op de muur. Hij zag het, maar hij verstond de betekenis niet. De geest van een Daniël was nodig om de bedoeling van de Voorzienigheid te verstaan. Het is gemakkelijk te begrijpen, dat er iets door deze Voorzienigheid bedoeld werd, maar het was moeilijk te verstaan, wat de bijzondere bedoeling was van zo'n bijzondere Voorzienigheid. Er was een geest nodig, die God kende, om de weg van de Voorzienigheid uit te leggen. Ik zal u zeggen, wat de oorzaak is van een verkeerde uitleg. Ongeloof, gevoel en rede zijn oorzaken, waardoor de Voorzienigheid dikwijls verkeerd wordt begrepen. Al deze drie uitleggers geven een verkeerde verklaring van de betekenis van de Voorzienigheid. *Ongeloof* zal altijd toorn lezen in een kruis. *Gevoel* zal altijd wraak in een roede lezen. Het *verstand* wil nooit geloven, wanneer de weg van de Voorzienigheid een belofte schijnt tegen te spreken, maar het zal zeggen: *Dit kwaad is van den Heere. Waarom zou ik langer op den Heere wachten?* Daarom waarschuw ik u, geef geen verkeerde uitleg aan de Voorzienigheid, maar leg de Voorzienigheid meer door het geloof uit, dan door deze drie slechte uitleggers. Indien u een rechte uitleg wilt geven van de Voorzienigheid, neem dan niet de helft, maar neem de gehele reeks van Voorzienigheden samen.

2de. De TWEEDE list van de duivel waarmee hij Christenen, die onder de dienstbaarheid van de wet verkeren, aanvalt, is deze: Hij legt het er op toe, die Christenen te brengen onder een geest van mismoedigheid. Wanneer een ziel haar afhoereren en verlaten van God begint in te zien, en te gevoelen de verschrikkingen van de wet, dan begint de duivel zo'n ziel te drijven met een geest van wantrouwen, zoals wij lezen in 2 Kor. 2:7: *Opdat de zodanige door al te overvloedige droefheid niet enigszins verslonden worde.* Ik wil in het bespreken van deze list een enkel woord spreken over deze drie zaken.

1. Ik zal u enige bewijzen geven, waardoor een Christen kan weten, wanneer hij onder de geest van moedeloosheid is en zich daaronder onmatig gedraagt.

(1.) Het eerste bewijs, waardoor een Christen kan weten, dat hij is onder een geest van moedeloosheid, is dit: Wanneer uw moedeloosheid u er toe brengt de plichten te verzuimen, dan moet u besluiten, dat uw moedeloosheid onmatig is. Dit is duidelijk uit Jer. 20:9, waar Jeremia's moeilijkheden zonder twijfel buitengewoon waren, wat wij besluiten uit het feit, dat zijn zwaarigheden hem terughielden van het waarnemen van zijn plichten: *"Dies zeide ik: Ik zal Zijner niet gedenken en niet meer in Zijn Naam spreken."* Zijn moedeloosheid ging gepaard met het besluit dat hij niet meer zou preken. Weet dan dat uw moedeloosheid buiten de grenzen gaat, wanneer uw moedeloosheid u afhoudt van het waarnemen van de plichten.

2. Het tweede bewijs, dat iemand verkeert onder de geest van moedeloosheid en dat zijn moedeloosheid onmatig is, is dit, dat zij er u toe brengt de troost af te wijzen en de vertroosting die voor u bestemd zijn, niet te ontvangen. Deze bedruktheid is onmatig. Het was zo met Asaf, zijn ziel weigerde getroost te worden, Psalm 77:3. Hij wilde de vertroosting, die voor hem gepast waren, niet aannemen of inlaten. Toen Jeremia onder de geest van moedeloosheid was, toen hij vertroosting mocht aannemen, was zijn hart bedroefd, zijn geest bezweek en hij wilde geen gebruik maken van de vertroosting Gods, hoewel ze zeer gepast voor hem waren.

3. Het derde teken van iemand, die onder moedeloosheid verkeert, is dat zo'n Christen zijn geloof en zijn vertrouwen wegwerpt, wat een duidelijk bewijs is dat hij verkeert onder een geest van moedeloosheid. Dit was het geval met Jeremia, toen hij uitriep: *"Mijn sterkte is vergaan en mijn hoop van den Heere"*, Klaagl. 3:18. Wanneer uw bedruktheid en moedeloosheid u er toe brengen uw geloof te laten varen en uw vertrouwen weg te werpen, weet dan dat ze onmatig zijn.

4. Het vierde kenteken van iemand, die onder een geest van moedeloosheid verkeert, is dit, dat hij verkeerde en onvriendelijke gedachten van Christus heeft. Dit werd gezien in Asaf, toen hij onder de geest van moedeloosheid was. Hij zeide: *"Dacht ik aan God, zo maakte ik misbaar"*, Psalm 77:4. De gedachte aan God viel zwaar voor Asaf toen hij onder een geest van moedeloosheid verkeerde. Het is ook duidelijk in Jeremia, toen hij in zijn bedruktheid uitriep: *"Zoudt gij mij ganselijk zijn als een leugenachtige, als wateren, die niet bestendig zijn?"* Jer. 15:18. Zijn moedeloosheid ging zo hoog, dat hij leugens op God legde. Ik wil in het voorbijgaan alleen dit zeggen, dat moedeloosheid soms leugens spreekt en dat moedeloosheid soms Godslasterlijke taal spreekt, zoals wij zagen in Jeremia, wiens moedeloosheid zo hoog ging, dat hij, in zekere mate, Godslastering sprak en God beschuldigde van te leugenen.

5. Het vijfde kenteken van iemand die onder een geest van moedeloosheid verkeert en wiens moedeloosheid onmatig is, wordt gevonden in iemand, die geen vermaak vindt in het waarnemen van de plichten. Er is geen enkele plicht, die door een moedeloos persoon wordt waargenomen of dit staat er op gegraveerd: *Deze plicht is mij tot een last. Of: deze plicht is mij tot een kruis.* Het is onmogelijk voor een mismoedig Christen om met vermaak in de plichten bezig te zijn. Elke plicht waartoe hij wordt geroepen, wordt een last voor hem, als hij onder de geest van moedeloosheid is. Hij weet dan niet wat het is te gehoorzamen. Hij weet dan ook niet wat het is te geloven.

2. De tweede zaak, waarover wij wensen te spreken, in verband met deze list van de duivel, is deze:

1. Dat moedeloosheid zwanger gaat van afval en van het verlaten van God. Er is niets, dat zoveel in arbeid is om te baren in afval van God, dan moedeloosheid, zoals geschreven staat: *Zij zucht en zij is achterwaarts gekeerd*, Klaagl. 1:8. Alle bewegingen van de moedeloosheid gaan in de richting van afval, want het is onmogelijk voor een mismoedig Christen getrouw aan God te blijven en Hem niet te verlaten.
2. Moedeloosheid van geest is een van de meest vloekwaardige zonden, waar een Christen in kan vallen. Daarom moet u weten, dat onder hen, die geworpen zijn in de poel van vuur en sulfer, de moedeloze in de eerste plaats genoemd wordt. Openb. 21:8. De *vreesachtigen* en de ongelovigen, dat zijn de moedeloze en ongelovige mensen, en zij staan bovenaan op de rol van hen, die geworpen worden in de poel, die daar brandt van vuur en sulfer.
3. Ten laatste wil ik nog dit zeggen ten opzichte van deze list van de duivel: Dat een Christen zichzelf eerder zal veroordelen wegens trotsheid en verwaandheid dan wegens moedeloosheid. Want moedeloosheid schijnt meer overeenkomstig het Evangelie en meer in overeenstemming met een geestelijk leven te zijn, dan hoogmoed. Maar de waarheid is dat moedeloosheid een grote zonde is in de ogen Gods, minstens zo groot als hoogmoed. Moedeloosheid beschuldigt God van leugens; ze spreekt de waarheid van de Schrift tegen; het is een oorzaak dat een Christen zijn plicht nalaat.

3de. Nu is er deze DERDE list van de satan, waarmee hij Christenen aanvalt, die onder de dienstbaarheid van de wet zijn, en het is deze: Hij is er op uit hun overtuigingen te doden. Wanneer een Christen onder de banden van de wet verkeert, is het onmogelijk, dat hij zonder overtuiging is. Ik zal van een Christen, die onder de wet verkeert, zes overtuigingen noemen, die de duivel tracht te doden.

1. Wanneer u overtuigd zijt van uw vroegere, zondige leven en al uw ongerechtigheden worden u voorgesteld en op een rol voor uw ogen gehouden, dan zal de duivel trachten die overtuiging te doden.
2. De tweede overtuiging van een Christen, die onder de wet zit die de duivel tracht te doden, is de overtuiging van zijn verloren, rampzalige staat. Wanneer zo'n Christen gaat denken: *Wee mij, ik verga*, dan zal de duivel zijn best doen, door alle middelen die overtuiging te verdrijven en ze in haar kiem te doden.
3. De duivel is er, ten derde, ook op uit die overtuiging van een Christen onder de wet te doden, namelijk dat hij totaal onbekwaam is zichzelf te redden. En als u eenmaal mag beginnen te zingen dat eerste lied van het Evangelie, de eerste regel van die dierbare tijding van verlossing, welke is: "Want er is ook onder de hemel geen andere Naam, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden, dan de Naam van Jezus Christus", dan is de duivel er op uit, met alle middelen, dat vertrouwen te doden, opdat u teruggebracht wordt tot vertrouwen op uw eigen gerechtigheid en tot het zoeken van uw zaligheid door het verbond der werken.
4. De vierde overtuiging die de duivel zoekt te doden, in iemand die verkeert onder de dienstbaarheid van de wet, is de overtuiging van de

noodzakelijkheid, de nuttigheid en de dierbaarheid van het geloof. Wanneer iemand zover mag komen, dat hij zegt: "Ik zal geen verzoening vinden, tenzij ik geloof", dan is de satan bezig die overtuiging met alle middelen te doden. Want dan zijt gij tot de overtuiging gebracht, dat u gekomen bent aan de uiterste grens van het koninkrijk van de satan en dan staat u gereed het koninkrijk van Jezus Christus binnen te treden.

5. De vijfde overtuiging, die de duivel zoekt te doden in iemand die onder de dienstbaarheid van de wet verkeert, is de overtuiging, dat de zonde een ondraaglijke last is. Wanneer iemand begint uit te roepen: 'wie kan de last van de ongerechtigheid dragen?', dan tracht de duivel met alle middelen hem te overreden, dat zijn zonde buitengewoon gering is.
6. De laatste overtuiging, die de duivel poogt te doden in iemand die onder de dienstbaarheid van de wet verkeert, is de overtuiging, wat een droevige en treurige staat, ja, wat een ondraaglijk lot het is te leven onder de toorn van de levende God. Wanneer iemand is gebracht tot overtuiging van zonde, van de last van de zonde en van de last van de toorn, dan is de duivel er op uit, met alle mogelijke middelen die overtuigingen uit te roeien en te doden.

Ik wil nog twee dingen zeggen over deze listen van de satan.

Het eerste is, dat een Christen, verkerende onder de wet, dikwijls meewerkt aan het doden van zijn eigen overtuigingen. Wij werken samen met de duivel en hebben een vervloekte overeenstemming met hem in het doden van onze overtuigingen. Want wanneer wij overtuigd zijn van de voortreffelijkheid van het geloven, dan doden wij die overtuiging door te veronderstellen, dat het zeer moeilijk is die genade te beoefenen. Wanneer wij beginnen te geloven dat het niet meer goed met ons gaat, dan laten wij het geloof en ons geloven daarin los, met de gedachte dat het toch onmogelijk is.

Het tweede is, dat, ofschoon een Christen tot deze zes overtuigingen gekomen is, hij daarop niet moet rusten, maar hij moet ernstig uitzien naar vereniging met Christus. Hij mag niet rusten vóórdat hij vrede in Christus gevonden heeft en met Hem verenigd is.

4e. Dan is er een VIERDE list van de satan, waarmee hij Christenen, die onder de dienstbaarheid van de wet verkeren, aanvalt en het is deze: Hij verduistert de vrijheid van het Evangelie en van de aanbidding van het eeuwigdurende verbond. Hij maakt u wijs, dat het Evangelie meer van u eist, dan het werkelijk doet. Op deze veel gebruikte list, te weten het verduisteren van de vrijheid van het Evangelie, wil ik tot degenen die er mee aangevallen worden, alleen dit zeggen: Bedenk de volgende vijf zaken, waarmee u zijn verzoeken kunt overwinnen.

1. Weet, dat er geen beletsel is in uw weg om te verenigen met Christus, dan alleen uw gemis van gewilligheid. Indien u gewillig zijt Christus te hebben, dan mag u Hem hebben. Het Evangelie vraagt geen geschiktheid, dan alleen een *gewillige ziel* te hebben. In Openb. 22:17 wordt de poort van het Evangelie opengedaan. Het Evangelie wordt met deze woorden voorgesteld: *En die dorst heeft, kome*. Maar opdat u niet van verre zult blijven staan, wordt de poort nog wijder geopend: *En die wil, neme het water des levens om niet*. Indien u gewillig zijt met Christus te verenigen, zo mag u met Hem verenigen.

2. Verder wil ik u dit zeggen, dat uw ongeloof meer voortspruit uit *uw gemis van gewilligheid* dan uit uw gemis van geschiktheid. Ik ken sommige Christenen, die zich niet aan Christus willen verbinden, omdat zij, naar hun mening, geen voldoende kennis hebben van de verschrikkingen van de wet. Zij weten niet wat het is zó te treuren over hun zonden en neer te zitten en te klagen over zichzelf en over hun zondige staat; daarom willen zij niet tot Christus komen.

Weet dit, u moet uw ongeloof wijten aan het gemis van gewilligheid en aan niets anders. Als Christus het ongeloof toeschrijft aan deze oorzaak: *Gij wilt tot Mij niet komen*, zegt Hij niet: 'gij zijt niet geschikt om tot Mij te komen', maar: 'gij wilt niet'. Indien u gewillig bent, dan mag u zeker komen.

3. Ik wil dit nog zeggen, in antwoord op iedere verzoeking, die de duivel opwerpt in het verduisteren van de vrijheid van het Evangelie: dat alle beloften van het Evangelie, die spreken van de gestalten van hen die tot Christus komen, zó verklaard moeten worden, dat die beloften spreken van de gestalten van hen die *willen* komen, maar niet van de gestalten van hen die *behoren* te komen. Zo staat er in Matth. 11:28: *Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal rust geven voor uw zielen*. Er wordt hier niet bedoeld, dat vermoeid en belast te zijn gestalten zijn van hen, die tot Christus *behoren* te komen, maar dat het gestalten zijn van hen die *willen* komen. Het is niet zo alsof Christus heeft gezegd: Ik moet niemand nodigen te komen, dan alleen degenen die vermoeid en belast zijn, en als u anders komt dan neem Ik u niet aan.

4. Ik zeg dit (wat de tegensprekers in deze eeuw beschaamd mag maken), dat ik nooit las van mensen, die, nadat zij waren uitgenodigd tot Christus te komen, opstonden en de nodiging gingen betwisten: 'Wilt U mij omhelzen? Ben ik geschikt gemaakt om te komen?' Wordt er ergens iets vermeld van het tegenspreken van sommigen, toen er zoveel bekeerd werden op de prediking van het Evangelie of bij een andere gelegenheid? Zeiden zij: 'Ik ben niet geschikt om tot Christus te komen, ik ben niet vernederd geworden over mijn zonden, ik heb niet zo'n mate van droefheid over mijn zonde gehad?' Neen, zij omhelsden Christus zonder tegenspreken. Ik wil hen, die zo'n vermaak hebben in tegenspreken, vragen of zij als een voorbeeld voor hun gedrag, ook namen kunnen noemen van heiligen in de Schrift, die ook zo deden voordat zij zich met Christus verenigden? Staat van die drieduizend, die bekeerd werden op de Pinksterprediking, geschreven dat zij tegengesproken hebben? Toen hun het Evangelie werd aangeboden, hebben zij er niet over getwist of zij geschikt waren, maar zij geloofden in Hem, Die hun in het Evangelie werd aangeboden.

5. Ten laatste wil ik dit nog tegen u zeggen als de duivel de vrijheid van het Evangelie voor u verduistert, opdat u zijn verzoeken mag afslaan: Hij zal zeggen, dat u niet tot Christus mag komen, omdat u zo'n grote zondaar bent. Ik zeg u, dat de duivel een Christen, die onder de wet is, noemt: *legio, want gij zijt velen*. En zo wijst hij hem op zijn zonden die meerder zijn dan de haren van zijn hoofd. Maar ik wenste wel, dat u gebruik zou maken van die aanval van de satan, die hij doet om u te beletten tot Christus te komen. U moest er gebruik van maken om in Christus te geloven. Wilt u weten, welk gebruik u moet maken van de ontdekking van uw zonden? Het is dit, dat u erkent de noodzakelijkheid van tot Christus te komen. Wilt u weten welk gebruik u moet maken van de ontdekking van het grote aantal van uw zonden? Het is dit, dat u in geloof deze woorden uitroept: *"Om Uws naams wille, Heere, zo vergeef mijn*

ongerechtigheid, want die is groot", Psalm 25:11. Deze godgeleerdheid geldt niet bij een rechtbank van mensen, maar zij geldt daar, waar liefde zit als scheidsrechter. Die pleitrede: 'Vergeef mijn ongerechtigheid, want die is groot', is een krachtig argument in het gerechtshof van de liefde, hoewel het niets doet in het hof der rechtvaardigheid. Rechtvaardigheid zal zo'n pleidooi verwerpen, maar liefde zal dat pleidooi aanvaarden.

5de. Wij zullen deze VIJFDE list van de satan noemen, waarmede hij Christenen, die onder de dienstbaarheid van de wet verkeren, aanvalt en het is deze: Hij tracht door alle middelen u in slaap te doen vallen. Het grote doel van al zijn verzoeken is, u te brengen in een geest van moedeloosheid en een geest van zorgeloosheid en zelfverzekering. Dit is een meest gewone list van de mensenmoeder en hij bereikt er veel mee. Ik moet u dit zeggen, dat, indien u geen voordeel trekt uit uw moedeloosheid, om gebruik te maken van Christus, dan zal uw moedeloosheid eindigen in zelfverzekerdheid en hardheid des harten. Daarom moet u trachten niet lang in de kindergeboorte te blijven staan. Wanneer Christus u de eerste oproep geeft uit het land van Egypte te gaan, behoort u de oproep te gehoorzamen.

Ik zal nu eindigen, maar ik wens nog dat u aandacht zult geven aan de volgende zaken.

1. Het is de plicht van een Christen om, indien enigszins mogelijk, de maand, de dag van de maand en van het jaar Gods, te weten toen Christus hem uitleidde uit het land van Egypte. Dat wil zeggen, een Christen behoort te onderzoeken, welke de eerste dag was, dat liefde hem begon te overwinnen, toen hij een gevangene van Christus werd. Wij menen in dit verband een toespeling te mogen maken op deze woorden uit Deut. 16:1: *"Neem waar de maand Abib, dat u den Heere uwen God Pascha houdt; want in de maand Abib heeft u de Heere uw God uit Egypteland uitgevoerd bij nacht."* Houdt het in altijd durende gedachtenis. Ik erken, dat het niet te loochenen valt, dat er sommige Christenen zijn, die onbewust door Christus worden overwonnen. Als u hen zou vragen, wanneer zij begonnen te geloven, zouden ze moeten antwoorden evenals de blinde man: *Eén ding weet ik, dat ik blind was, maar nu zie*, maar de tijd van het begin weten zij niet.

2. Ik wil dit zeggen: Het herdenken van de maand en van de dag, waarop Christus u uit het land van Egypte leidde, zal een uitstekende hulp zijn om vele aanslagen en verzoeken van ongelof af te slaan. Ik zeg u, dat de moeder van veel ongelof onder Christenen is, dat zij nooit kunnen wijzen op de dag, waarop hun vereniging met Christus begon. Maar indien die dag wél bekend is, dan kunnen wij beter antwoorden op de aanvallen van ongelof. Wij mogen dan zeggen: 'Ik weet, dat Christus eens vriendelijk voor mij werd en Hij mijn ongerechtigheid op Zich nam.'

Wilt u weten, wat het eerste lied van een Christen is, wanneer hij wordt geplant in dat aangename land? Het is dit: *"Gij zijt mij te sterk geweest en hebt overmocht."* O, een gevangene van Christus te zijn is een aangename gevangenschap! Wanneer zeventig jaren over u heen zullen zijn gegaan, zult u niet uitroepen: "O Heere, wend onze gevangenis, gelijk waterstromen in het Zuiden."

3. Ten derde willen wij opmerken, in verband met hetgeen wij besproken hebben, dat het in het belang van een Christen is, niet zonder noodzaak te vertoeven bij de berg Sinaï, opdat hij zijn eigen vrede en troost niet verstore. Er zijn sommigen, die wij niet kunnen brengen tot het aanraken van de berg Sinaï en anderen, wanneer zij eens de berg Sinaï hebben aangeroerd, durven het niet te wagen de berg Sion aan te raken. Hoewel Christus hun de scepter van Zijn liefde voorhoudt, gaan ze neerzitten en zeggen ze: *Christus heeft een geschil met mij, ik durf het niet te wagen tot Hem te gaan*. Ik wil u alleen deze vraag doen: Hebt u ooit gehoord, dat Christus een boetvaardige ziel doodde? Was er ooit iemand, die de beschuldiging op de dierbare Christus kon laden, dat Hij een harde Meester is of dat Hij Zich niet gemakkelijk zal neerbuigen om zulke vreemdelingen van Hem binnen te laten?

4. Ten vierde wil ik dit tot u zeggen: Meent u, dat het een goede Godgeleerdheid is, te denken, dat u niet tot Christus mag komen, omdat u zo zondig bent? Of te menen, dat u niet naar een dokter mag gaan, omdat u ziek bent? Dit was de Godgeleerdheid van Petrus: *"Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens"*, Luk. 5:8. Ik wil deze vragen nog aan u stellen: Meent u dat het een goede redenering is: Ik ben vuil, daarom zal ik niet naar de fontein gaan; ik ben ziek, daarom zal ik niet naar de dokter gaan? Of denkt u, dat het een aannemelijke wijze van argumenteren is, te zeggen: Ik ben onder de dienstbaarheid, daarom zal ik niet komen tot Hem, Wiens naam de Verlosser is? Meent u, dat het een goede Godgeleerdheid is, als u gevangen gehouden wordt door uw eigen begeerlijkheden, en u niet wilt gaan tot Hem, Wiens naam *Jezus* genoemd wordt, omdat Hij Zijn volk zalig maken zal van hun zonden?

5. Ten vijfde is er dit, wat ik u nog wil zeggen: Zoek aan dat vreselijk oordeel te ontkomen, dat u bevonden wordt onder de verachters van de dierbare beloften van het eeuwigblijvend Evangelie. Dat tot u niet eens zal gezegd worden: *"Ziet, gij verachters, en verwondert u, en verdwijnt"*, Hand. 13:41. Ik verlang, dat u dit ter harte neemt; ik dring dit zeer op u aan. Ik zou wensen, dat sommigen niet zo zelfverzekerd waren van de hemel, dan anderen, indien niet velen van u, zeker zijn van de hel, van de eeuwige pijn en van het verderf van het aangezicht des Heeren.

Deze vijf zaken heb ik u nog willen voorstellen en zal nu besluiten met een enkel woord tot hen, die de dierbare beloften van dit eeuwigblijvend Evangelie verachten en die het bloed des Nieuwen Testaments onrein achten.

(1.) Ik wil iets zeggen tot u, die verachters zijt en nooit wist, wat het was de hand te leggen op de dierbare beloften van Christus. Weet dit, Christus is voorzeker óf de beste Vriend óf de ontzaglijkste Vijand. De wraak van een gekruiste Zaligmaker is de meest ontzettende wraak, daar tegenover is de liefde van een stervende Christus de meest zoete, de meest innemende en de meest verkwikkende liefde. Denkt u, dat u zult kunnen bestaan wanneer Christus met u in het strijdperk zal treden? Weet dit, iedere veldslag betekent voor een krijgsman een verward gedruis en met bloed besprengde klederen. Maar het gedruis van deze oorlog, die Christus eeuwig voeren zal tegen onsterfelijke zielen, zal vergezeld zijn van gehuil en eeuwigdurende pijn.

- (2.) Ik wil de verachters van het eeuwigblijvend Evangelie waarschuwen: Zie, zie de dag nadert, waarop u, in plaats van de prediking die u nu hoort: *Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijn en gij zult rust vinden voor uw zielen*, deze boodschap zult horen van de hemel: *"Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is."* U, die niet wilt horen naar de dierbare nodiging: *Kom tot Mij*, zult als een onvermijdelijk gevolg moeten gehoorzamen aan dit droevig vonnis: *Gaat weg van Mij*. Er zal geen ontkomen zijn aan dit vonnis. U mag u onttrekken aan het kostelijk aanbod en aan de uitnodigingen van Christus, maar aan dat vonnis zult u niet ontkomen.
- (3.) Ik heb deze vraag aan de verachters van het Evangelie: Wat zal uw *werk* zijn, u goddelozen, wanneer u Christus zult zien, zittende op een witte troon? Ik zal u vier dingen noemen, die een goddeloze zal doen, wanneer hij Christus zal zien, zittende op de troon.

Ten eerste. Hij zal veel gebeden doen. Ik zal u twee gebeden noemen, die u dan zult bidden. Geloof mij, de dag komt, waarop u waarlijk dat gebed zult bidden, wanneer u zult staan voor de troon, indien u Christus niet omhelst.

Het eerste gebed zal dit zijn: *"O, roep de tijd terug! O, roep de tijd terug! O, roep de tijd terug!"* O, goddelozen, wat zou u willen geven voor één uur in die dag, wanneer u zult verschijnen voor de ontzagwekkende richterstool van Jezus Christus en wanneer u Zijn vonnis over u zult horen uitspreken, het vonnis van Hem, Die u zo dikwijls hebt onteerd en Die u zo dikwijls hebt onderschat? Wat zou u willen geven voor één uur? O, tienduizend werelden voor één uur! Tienduizend werelden voor één preek, Hem te omhelzen, Die u zo dikwijls hebt veracht.

Het tweede gebed, dat u zult bidden in die grote en vreselijke dag des Heeren is dit: *"Bergen en steenrotsen, valt op ons en verbergt ons van het aangezicht Desgenen, Die op de troon zit en van de toorn des Lams."* Gij, die nooit wist wat het was ernstig te bidden, u zult ernstig bidden en met veel aandrang in die dag. O, wie zal uw gebeden kunnen aanhoren in die dag? Hoe zult u weklagen en hoe zult u uit benauwdheid wenen, vanwege het verzuim van de kostelijke uitnodiging van het Evangelie, die in de prediking tot u gebracht is! Hoe zult u het beklagen, dat u uw tijd verkocht hebt in de handen van uw vijanden!

Ten tweede. Dit zal uw werk zijn, een werk van beschaamdheid en ontsteltenis van de geest. Ik zal uw consciëntie tot getuige roepen. Wat zullen uw gedachten van Christus zijn, wanneer u Hem zult zien, bekleed met majesteit als Zijn mantel en met gerechtigheid als Zijn gewaad, wanneer u dezelfde Christus zult zien, tot Wie u zo dikwijls hebt gezegd: *"Wij willen niet, dat deze Koning over ons zij"*? O, zult gij uzelf niet veroordelen in die dag vanwege uw dwaasheid, dat u dit dierbare en uitnemende Voorwerp zo dikwijls veracht hebt?

Ten derde. Dit zal uw werk zijn, een werk van vrees. In die dag zullen uw knieën tegen elkaar stoten en u zult vrezen voor dat droevig vonnis van eeuwige scheiding van God, dat tegen u zal uitgesproken worden. Hebt u wel eens waargenomen, hoe

de bladeren van een boom geschud worden op een winderige dag? Zo zullen de knieën en al de lendenen van de moedigste zondaren in Sion geschud worden op die dag, wanneer Christus het Koninkrijk aan Zijn Vader zal overgeven.

Ten vierde. Het werk van hoop zal ook uw werk zijn in die dag. Ach, u zult veel bezig zijn in het werk van hoop en verwachting. U zult wachten bij Zijn troon, totdat het vonnis tegen u uitgesproken wordt.

- (4.) Ik wil u dit zeggen: Weet, dat u binnen zestig jaar of tien jaar langer over uzelf zult oordelen en beslissen of u er goed mee gedaan hebt Christus te weigeren of te omhelzen! O, dat u kon horen het geschrei van de zielen, die in eeuwige ketenen zijn! Indien een prediker van het Evangelie kon neerdalen in de hel en deze leer mocht prediken: *Op het omhelzen van Christus zult u uit deze plaats verlost worden*, wij geloven, dat, indien er genade in de hel zou verleend worden, niet één bewoner van die plaats deze aanbieding zou weigeren. En geloof mij, wij bevelen u nu in Zijn grote Naam, Die is de grote Meester en Heere van dit Evangelie is, dat u Hem zult aannemen en omhelzen. En daarom, dit zult u weten in de dag des Heeren, indien u Hem niet aanneemt, dat Hij u eens werd aangeboden en dat u Hem niet hebt willen omhelzen.
- (5.) Ten laatste wil ik u dit ten hoogste betuigen, dat het beter voor u was geweest nooit geboren te zijn, dan Christus niet te omhelzen. De vloek van alle drie gezegende Personen van de heerlijke Drie-eenheid zal op u neerdalen. De vloek van de Vader, de eerste Persoon in de gezegende Drie-eenheid, de vloek van de Zoon, de tweede Persoon in de gezegende Drie-eenheid en de vloek van de Heilige Geest, de derde Persoon in de gezegende Drie-eenheid en de vloek van de vier dieren en de vloek van de vier en twintig ouderlingen en de vloek van al de engelen, die in de hemel zijn en de vloek van al de patriarchen en de vloek van al de gezegende apostelen van onze Heere Jezus Christus, zal vlammen op het hoofd van hen, die Christus geminacht hebben. En o, zult u Christus weigeren, terwijl u Hem kunt krijgen voor één blik? Voor één blik zult u de oneindige Christus mogen hebben. En hebt u dan niet één blik voor Christus over? U zult Hem hebben voor één blik, want zo staat geschreven: *"Zie op Mij, en wordt behouden, alle gij einden der aarde"*, (Engelse vertaling Jesaja 65:1). O, neem de dierbare Christus voor zo'n lage prijs!

Nu, Hem Die machtig is u te overreden, wensen wij alle lof toe te brengen. Amen.

Omslag

De titel van dit tweede deel *Christus boven alles nodig* is een korte weergave van de inhoud van het boek.

Gray toont in de eerste preek met ontroerende ernst de noodzaak aan om op Christus te zien, tot onze eeuwige zaligheid. Vervolgens dringt hij met ernst aan op het gehoorzamen van God, als Hij door een roede tot ons spreekt. Daarna verklaart hij de welmenende nodiging van Christus, staande voor de gesloten poorten van Jeruzalem.

In de laatste drie preken ontleedt Gray op meesterlijke wijze de sluwe listen van de satan, waarmee hij de mensen naar het verderf leidt.

Hebben wij de kracht, de trekkende liefde, de machtige hand van Christus dan niet nodig om ons uit zo'n grote nood te verlossen? En om ons op het smalle pad naar de hemel te bewaren, opdat wij met blijdschap ons kruis achter Christus mogen dragen?

Uit elke preek spreekt de diepe ernst en sterke aandrang van Christus, Die door middel van Zijn jonge knecht ons Zijn boodschap nog doet horen.